דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
שנת פועלי ארץ ישראל
מייסד ועורך ראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאורגן עם לעדרוב

יום רביעי, ט"ז בסיון תשמ"ח, 1 ביוני 1988 ● גליון 19432

היום 12 עמודים ● המחיר 1.30 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 1.13 ש"ח

היום בדבר

● על הבושה/חיים גורי
● זיהום הסביבה/יצחק רועה
● המצרים דורשים מעקב בשטחים/חיים ביאור
● כלכלה ובורסה (עמ' 4–5); ספורט (11); בידור (12)

דבר־שאדי

מזג האוויר

(ע).– נאה עם טמפרטורות רגילות לעונה. הטמפרטורות החזויות למחר: ירושלים: 12־24; רמת־הגולן: 11־27; נהריה: אין; צפת: 12־23; חיפה: 18־26; טבריה: 17־31; עפולה: 17־27; בצרה: אין; שומרון: 14־26; תל־אביב: 18־26; לוד: 15־27; יריחו: 16־32; עזה: 17־25; באר־שבע: 15־29; אילת: 21־37.

המזרח־התיכון בפסגה – ללא התקדמות אך מגעי המעצמות יימשכו בדרג בכיר

ניסיון נוסף לקרב עמדות על המזה"ת – בפגישה בין רייגן וגורבצ'וב היום

ביקור הנשק התקדם

גורבצ'וב רייגן ושולץ אחרי החתימה על שורה של הסכמים, אתמול (צילום: א.פ.)

מאת גדעון קרן,

מוסקווה, (מיוחד ל"דבר").– בשיחות שקיימו אתמול שר החוץ האמריקאי שולץ ועמיתו הסובייטי שווארנאדזה בנושא המזרח התיכון לא חל כל שינוי משמעותי בעמדות הצדדים. פקיד סובייטי אמר ל"דבר" כי בכוונתן של

שליח "דבר" מדווח ממוסקווה

המדינות להמשיך ולקיים מגעים בנושא המזרח התיכון בדרג עוזרים כדי לנסות להגיע ל"התקרבות העמדות אחרי פסגת מוסקווה".

היום ידונו ככל הנראה בנושא המזה"ת גם הנשיא רייגן והמזכ"ל מיכאיל גורבצ'וב. הדובר האמריקאי פיצ'ווטר אמר, כי "גם אם עמדותינו היסודיות נותרו בעיקרן מה שהיו – אני חושב שהשרים חשים כי הם מסוגלים להגיע להבנה גדולה יותר של עמדותיהם". הדובר הסובייטי גנאדי גראסימוב אמר, כי היום ייוודעו תוצאות השיחות.

דוברים סובייטיים התייחסו אתמול בפגישות עם עתונאים

(המשך בעמוד 2)

ועידת קופ"ח: משבר הבריאות על סדר היום

בפתיחת הוועידה, אתמול (מימין לשמאל): חיים דורון, ישראל קיסר, חיים הרצוג ושושנה ארבלי־אלמוזלינו. (צילום: יצחק הררי)

הנשיא בפתיחת ועידת קופת־חולים:

"אין לסבול המשך מאבק הבריאות על גב הציבור"

קיסר: בממשלה זו מצביעים בשל מס־יסף על תוספת תקציב לשירותי הבריאות ● מחר בבת־ים הוועידה של קופ"ח ● היום [illegible] בצמרת קופ"ח

מאת רבקה הורניק, סופרת "דבר" לענייני בריאות

"אין לסבול עוד את המשך ניהול המאבק על גב של הציבור במוסדות הבריאות ובמוסדות הכלכליים" – כך אמר אתמול נשיא המדינה חיים הרצוג במעמד פתיחתה של ועידת קופת־חולים הכללית בירושלים, בהשתתפות מוזמנים מההסתדרות, חו"ל

● ראה גם עמוד 7

ישראל קיסר, ושרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו.

"אני מפציר בכל הגורמים המעורבים להתעלות

(המשך בעמוד 2)

תיתכן פסגה נוספת עם רייגן על צמצום הטילים הבין־יבשתיים

שני הסכמים משניים בתחום פירוק הנשק נחתמו אתמול בצד הסכמי תרבות, מדע, דייג ושיט

מאת גדעון קרן, שליח "דבר" במוסקווה

מוסקווה (מיוחד ל"דבר").– שרי החוץ של ארה"ב וברה"מ חתמו אתמול על שני הסכמים משניים בנושא פירוק הנשק ועל שורה של הסכמים דו־צדדיים בנושאי תרבות, מדע, דייג והילוך ספינות בלב ים.

אמש נמסר רשמית כי בפיסגת מוסקווה לא ייחתמו הסכמים חדשים.

הנשיא רייגן והמזכ"ל גורבצ'וב נכחו בטקס באולם הזהב של הקרמלין שבו חתמו שולץ ושווארנאדזה על ההסכם בדבר אמצעי ביקורת הדדיים על עוצמתם של ניסויים גרעיניים תת־קרקעיים והודעה מוקדמת על ניסויי טילים בין־יבשתיים וטילים המשוגרים מתוך צוללות. שני סעיפים אלה מהווים חלק קטן מתוכנית "סטארט", על קיצוצם ב־50 אחוז של הטילים הבין־יבשתיים האסטרטגיים. בנושא חלה ההתקדמות האתמול דיבור על אפשרות של פיסגה נוספת כדי להתום על הסכם זה לפני תום כהונתו של הנשיא רייגן.

רונאלד רייגן ומיכאיל גורבצ'וב ערכו אתמול סיור בכיכר האדומה לפני פגישתם בבוקר. גורבצ'וב

(המשך בעמוד 2)

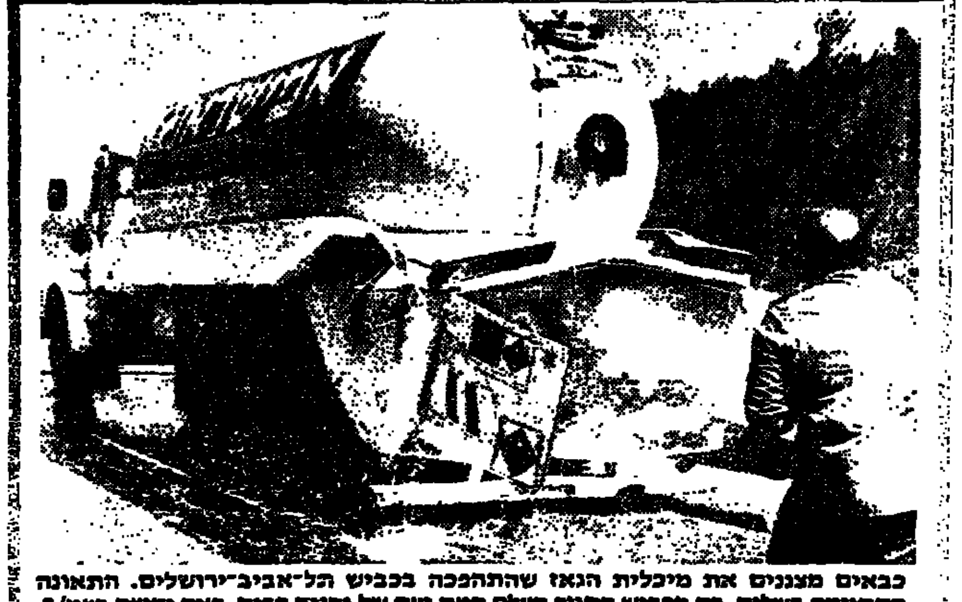
כבאים מצננים את מיכלית הגאז שהתהפכה בכביש תל־אביב־ירושלים. התאונה הסתיימה בשלום, רק הכביש הסגור העלה חמת זעם של נהגים רבים. ראה ידיעה בעמ' 2 (צילום: יצחק הררי)

עיקרון תחילה

● "מנהיגים פלשתינים מתחילים להבין שלא ינצחו את צה"ל באבנים / עמ' 2
● "נס משולש" – בהתהפכות משאית גאז / עמ' 2
● "מלחמות היהודים" הקפיאו התפתחות ההשתלות – אומרים ברמב"ם עם עזיבתו של יגאל קם / עמ' 2
● בכנסת: נאום של דקה ודומיית מחאה / עמ' 3
● משק וכספים: בנק ישראל עורך בדיקה של כל ההסכמים האישיים בבל"ל / עמ' 4
● מסקנות מחקירת תאונת הברום / עמ' 6
● סקר: יחסי מין בקרב התיכוניסטים / עמ' 6
● ספורט: גמר גביע קלאסי בכדורגל / עמ' 11

ארבאטוב: היהודים חיילים טובים ומדינאים גרועים

מאת גדעון קרן, שליח "דבר" במוסקווה

היועץ הבכיר לענייני ארה"ב גיאורגי ארבאטוב מתח ביקורת על מדיניות ישראל.

הוא אמר כי ממשלת ישראל הנוכחית לא היתה מסוגלת להיענות בחיוב ליוזמת שולץ, לכן אין להפנות שאלה בנושא זה אלינו. ארבאטוב אמר כי בנעוריו אמרו לו שהיהודים הם מדינאים טובים וחיילים גרועים, ואילו עכשיו הם חיילים טובים ומדינאים גרועים.

תפוח־אדמה מסומר

שר המשטרה חיים בר־לב בוחן אמצעי לחימה חדש של תושבי השטחים – אתמול בסיור ביחידות משמר הגבול ברצועה (צילום: ישראל סמיונסקי) ראה ידיעה בעמ' 2

מארסל ניניו מאסירות "הפרשה" – מזועזעת מהתקפה בנווה־תרצה

מאת חנה זמר

מארסל ניניו־בוגר, שהיתה כלואה 14 שנים בבתי־סוהר מצריים במרגלת ישראלית, אמרה אמש לקורבת "דבר" כי הדיעה מהתקפת האסירות ב"נווה־תרצה" על מיכל שוארץ היתני בזאבות.

מארסל (ויקטורין) ניניו נעצרה בקיץ 1954 בעקבות מה שנודע לימים כ"העסק הביש". יחד עם שאר חברי התא המחתרתי הציוני, היא אז בת 24. בינואר 1955 היא נידונה ל־15 שנות מאסר, שמהן ריצתה בפועל 14 שנה. היא שוחררה והגיעה לישראל במסגרת חילופי השבויים אחרי מלחמת ששת הימים. בסתיו בשנה שעברה היא הועלתה לדרגת סגן־אלוף (מיל') כאות הוקרה על הגבורה שגילתה – וזאת במסגרת שנת ה־40 של המדינה. ביום העצמאות האחרון היא היתה בין מדליקי המשואות, והיא אחת מ־48 הדמויות שתוארו בספר "אנשי המופת" בהוצאת משרד הבטחון.

בין הסבל והתלאות שעברו עליה ב־5,000 היממות בבתי־כלא לנשים במצרים, היו גילויי העוינות של אסירות, אשר התנכלו לה במיוחד בעתות של פעולות איבה בין ישראל ומצרים, כמו מבצע קדש ב־1956 ובמלחמת ששת הימים ב־1967 – האסירות הפליליות, רוצחות וזונות, ואפילו האסירות הפוליטיות המצריות ביקשו להוכיח את "הפטריוטיות" שלהן.

לגילויי האיבה האלה כלפי מארסל ניניו היו ביטויים שונים, אך לידי מכות הדברים לא הגיעו.

בשל הנגשותה האישית יש למארסל רגישות מיוחדת לעניין החיים התנאים בבתי הסוהר, ועל כן הידיעה מן ההתנפלות הפיסית של האסירות ב"נווה־תרצה" על שתי הנשים המואשמות בקשר עם ארגון טרור, אף שדיין דינן לא התברר, וממילא לא נמצאו אשמות. מבחינת מארסל זה רק מחמיר את ההתקפה, אבל היא היתה רואה אותה כחמורה גם אילו הנאשמות היו כבר אחרי הרשעה.

ברונו עם הגשת דו"ח בנק ישראל 87':

הרפיון בקבלת ההחלטות הכלכליות מלבה אינפלציה

מאת אמנון אמר, מופרו הכלכלי של "דבר" בירושלים

נגיד בנק ישראל, פרופ' מיכאל ברונו יצא אתמול בהתקפה חריפה נגד מקבלי ההחלטות בתחום המדיניות הכלכלית.

מבלי להזכירם בשמם, קבע ברונו, כי הרפיון השורר כיום בתהליך קבלת ההחלטות הכלכליות, גורם לחוסר ודאות בציבור ובכך תורם להמשך האינפלציה ברמתה הנוכחית. את הדברים אמר ברונו במסיבת עתונאים בירושלים לרגל הצגת הדו"ח השנתי של בנק ישראל לשנת 1987.

ברונו קרא לכל קובעי המדיניות במשק לשנות מציאות זו, תוך הסכמה. לדבריו, הפתרון המומלץ אינו בהכרח הסכם חבילה משולש, אלא הסכמות נפרדות הוגנות הסכמי השכר ותוספת היוקר. להסכמות אלה ניתן, לדעתו, להגיע עוד לפני הבחירות.

עוד קבע נגיד בנק ישראל, כי נסיונו של המשק בעבר הקרוב מראה, כי רק לתוכנית פעולה המשלבת אמצעים מתחומים שונים והמוסכמת על הגורמים הכלכליים העיקריים יש סיכוי להוריד את האינפלציה.

מעצרים נרחבים בגדה לקראת בואו של שולץ

שליש מהשוטרים שהתפטרו – הזרו לשירות ● צה"ל: 207 תושבים נהרגו עד כה, מהם 50 בנסיבות "בלתי ברורות"

מאת דני רובינשטיין, אמיר רוזנבליט, דני צדיקוני ויוסי ליבוביץ, סופרי "דבר"

מעצרים רבים בוצעו אתמול בגדה המערבית וברצועה במסגרת פעולות מנע שמבצע צה"ל לקראת בואו של מזכיר המדינה האמריקאי ג'ורג' שולץ בסוף השבוע.

מארגני ההתקוממות קוראים לשביתות והפגנות מקיפות בימים שישי, שבת וראשון, ימי שהותו של שולץ באיזור.

המעצרים בוצעו אתמול בנפות ג'נין ושכם, בעיקר בכפרים, וכן באזורי קלקיליה, בית־לחם ובשני כפרים ליד חברון. מקורות ערבים טוענים כי בימים האחרונים נעצרו מאות.

אתמול היו תקריות של יידוי אבנים ותסיסות הפגנה בקבאטיה, בשכונת כרום־עשור בשכם, ברמאללה, באל־ואדר ובמחנה ג'לזון.

באל־קבאי ליד רמאללה נפצע נער מידי של כדור בידו.

דייש: 200 תיקי בצ"ח נגד חיילים

מאז תחילת האירועים בשטחים, נהרגו 207 תושבים בשטחים, מתוכם 157 נהרגו כתוצאה מירי של חיילי צה"ל ו־50 נוספים שהוגדרו על־ידי צה"ל כ"מוות בנסיבות בלתי ברורות". נתונים אלה מסר אתמול דובר צה"ל, תא"ל אפרים לפיד, בפגישה עם כתבים בבאר־שבע.

לפיד ציין, כי בשבועיים האחרונים נמצא צה"ל בפוקוס של מהקפת דעת־קהל בשני תחומים עיקריים: התנהגות חריגה של חיילי צה"ל בשטחים והפגנות שונות מצד עצירים ביטחוניים. "מאז השנה מאז התחילת אירועי האינתיפאדה", אמר לפיד, "נפתחו במעט 200 תיקים בגין מקרים חמורים של התנהגות חיילי צה"ל, שחייבו את התערבות מצ"ח (בעסרה צבאית חוקרת). בנוסף לכך, אירעו כמה עשרות

(המשך בעמוד 2)

רבין בוועדת חוץ ובטחון:

"מנהיגים פלשתינים מתחילים להבין שלא יוכלו לנצח את צה"ל באבנים"

מאת שלמה גינוסר, סופר "דבר" בכנסת

בכבל שהתגיעה בשטחים תגול, כך תהיה ישראל נכונה יותר להידברות עם התושבים הפלשתינים – אמר אתמול שר הבטחון יצחק רבין בדיונו בתוקף נסיונות של גורמים פלשתינים קיצוניים לשכנע את האוכלוסיה בשטחים שלא להפסיק את האינתיפאדה. גורמים אלה מזהירים את תושבי השטחים, כי אם האשר האינתיפאדה תיפסק – ישראל תתפנה להיפרע ולהתנקם בתושבים.

בהופיעו אתמול לפני ועדת החוץ והבטחון של הכנסת, הגיב יצחק רבין על שאלות בעקבות סידרת הפגישות שהוא מקיים בימים אלה עם מנהיגים פלשתינים. הוא אמר שמנהיגים פלשתינים מתחילים להבין עכשיו, שבאבנים הם לא ינצחו את צה"ל. בראיון לשידורי הטלוויזיה בערבית, שהוקלט מיד לאחר ישיבת ועדת החוץ והבטחון, אמר רבין: "אפגש גם עם מנהיגים בעלי דיעות קיצוניות. אני מבהיר למנהיגים הללו שאנחנו לא מעוניינים להפעיל אמצעים כואבים ופוגעים כנגד האוכלוסיה בשטחים, בתנאי שתושג רגיעה".

בסקירתו לפני חברי ועדת חוץ ובטחון, אמר שר הבטחון, כי מסתמנת בשטחים ירידה משמעותית באלימות, אך לעומת זאת – חלה עליה במספר המקרים של הטלת בקבוקי־תבערה ובמספר הפיגועים במסגרת חיסול חשבונות בין הערבים לבין עצמם. להערכתו של שר הבטחון, ניכרת עייפות באוכלוסיה כתוצאה מהלחצים הכלכליים והמינהליים, ובעיקר – הלחצים הכלכליים. על יחסה של מערכת הבטחון לרגיעה באלימות אמר רבין: "אנחנו מנהלים מדיניות של תמורה לירידה באלימות". רבין דחה את ההגדרה של מה שקורה בשטחים "מרי אזרחי" ואמר: "הדיבור על מרי אזרחי הוא בבלית, במובן של התנתקות מהמימשל. כיום הפכנו את האוכלוסיה לתלויה בכל במימשל. כל דבר מותנה בתשלום מיסים. הם גם לא יכולים להתקיים בלי עבודה בישראל. בלי עבודה זאת, תהיה שם מפולת כלכלית".

אותיי פתרון מדיני – בחירות בשטחים

בתשובה לשאלת הבהרה של יו"ר הוועדה ח"כ אבא אבן הכחיש

(המשך בעמוד 2)

TWA

עכשיו - ארבע טיסות 747 נון-סטופ לניו-יורק.

החל מחודש יוני ט.וו.א. מגדילה את מספר טיסות הנון-סטופ לניו-יורק.
בכל יום ו', שבת, ראשון ושני, בשעה 13:40 אחה"צ, יוצאת טיסת נון-סטופ של ט.וו.א 747 לניו-יורק ומשם ליותר מ-100 ערים בארה"ב, הוואי והאיים הקאריביים. מחירים מיוחדים במחלקת עסקים.

בדבר פרטים התקשרו לסוכן הנסיעות או לט.וו.א
טל': 02-241135, 03-651212, 04-528266.

TWA
ט.וו.א. אל כל טוב אמריקה.

TWA

مكزامن الأصل

مكان الأصل

מתכונת שבת – ואווירת נכאים

מאת אריאלה ראובני, כתבת „דבר"

בבית החולים הממשלתי רמב"ם בחיפה, כמו בבית החולים העירוני־ממשלתי „רוטשילד" ובית החולים של קופת־חולים הכללית „כרמל" בעיר, היה אתמול יום עצוב.

המינוח „עבודה במתכונת של שבת" שניתן, תקיפת העיצומים של הרופאים ושל עובדי המינהל והמשק – לא היה בו כדי לתאר נכונה את האווירה הנכאה ששררה אתמול במוסדות הרפואיים בחיפה. היתה תחושה של תרעומת, הן של הצוות הרפואי והן של החולים. ד"ר צ. ברישי, סגן מנהל ביה"ח רמב"ם, אמר כי המערכת נמצאת בהדרדרות, וקשה לאמוד את הנזקים הרפואיים המצטברים בגלל דחיית ניתוחים וטיפולים רפואיים דחופים. לדעתו, קשה להבין את האדישות, הן של הציבור והן של מערכת הרפואה, נוכח מצבה המחמיר של המערכת. לדבריו, כל שבוע נוסף של עיצומים גורם להדרדרות נוספת, שקשה יהיה להתגבר עליה.

בשלושת בתי החולים בחיפה, כמו בבתי חולים אחרים בארץ, היו אתמול מרפאות החוץ, חדרי הניתוח ומכוני הדיאליזה והאונקולוגיה סגורים. בחדרי המיון עבדו צוותים רפואיים מצומצמים והתקבלו מקרים דחופים בלבד. חולים שאפשר היה לשלוח לבתיהם, פינו את המחלקות השונות והתפוסה הגיעה כדי מחצית. עשרות ניתוחים נדחו והדבר עורר תרעומת רבה.

הנה אותנה מטבעון שהוזמנה אתמול לניתוח ברמב"ם, לאחר שלוש דחיות, נאלצה גם אתמול לחזור לביתה כלעומת שבאה. „עשיתי כבר הכנות נפשיות לקראת הניתוח ונטלתי חופשה ממקום עבודתי בבנק. אני במתח נפשי ודחיית הניתוח גורמת להחמרת מצבי. אני חברת קופת־חולים זה שנים רבות והדבר כואב לי, כי כאשר אני זקוקה לניתוח דוחים אותי בלי־דרושם. זאת, בעיקר בגלל ויכוחים סמנטיים בין משרדי הממשלה. מזלזלים בציבור והדבר מכאיב. נערכים מאבקים של יוקרה האידיאולוגיה על גב החולים".

ז. ש. מחיפה זקוק לניתוח אורתופדי דחוף. זה חודשים שהניתוח נדחה ומצבו מחמיר. באחרונה הוא נאלץ להזליף בגלל מצבו הנפשי דירה לבית שאין בה מדרגות רבות. ז.ש. סבור כי הוועדות שעומדות לקום, כדי לבדוק את מצבה של מערכת הבריאות, אין בהן כדי לפתור את הסכסוך והכבר היו דברים מעולם. לדעתו, צריך לעשות במערכת הבריאות „טיפול שורש", להעלות את שכרם של הרופאים ולשפר את תנאי עבודתם בשני הסקטורים – הממשלתי וקופת־חולים. על קברניטי הרפואה והמדינה לזכור, כי סכסוך במערכת הבריאות אינו סכסוך ב„אתא". כאן מדובר ממש בחיי־אדם.

אחד המסורבים היה פושע נאצי – תקף הדובר גראסימוב

מאת גדעון קרץ, שליח „דבר" במוסקווה

מוסקווה (מיוחד ל„דבר").– אמצעי התקשורת הסובייטיים והדובר גנאדי גראסימוב תקפו אתמול את פגישותיו של הנשיא רייגן עם מסורבי העליה וגם גורמי אנטיסובייטית.

הדובר גראסימוב אמר, כי „העתונאים שלנו עיינו בתיקיהם של המשתתפים בפגישה וגילו למשל שאחד מהם היה סוכן נאצי ופושע מלחמה שנידון ל־25 שנים מאסר וקיבל חנינה". בנאומו אתמול לפני סטודנטים באוניברסיטת מוסקווה ענה הנשיא רייגן לאחד הסטודנטים ששאל אותו לגבי פעילותו בנושא זכויות האדם: „אנחנו מבקרים את הביורוקראטיה שהיא גרועה גם אצלנו". כשנשאל על כך הדובר פיצווטר הוא מיהר להבהיר שהנשיא מודע לכך, כי השיטה הסובייטית היא שאשמה, אך המזכ"ל גורבצ'וב הבטיח וגם קיים את הבטחותיו לפתור כמה מקרים.

יולי קושרובסקי המתין אתמול בביתו לתוצאות הדיון בעניינו שנערך בוועדה לזכויות האדם, אך לא קיבל תשובה עדיין אם הסובייטים נתנו, כמקווה, אור ירוק למתן אישור לקבלת אשרת יציאה. אם יהיה הסכם עקרוני כזה, עשוי התהליך להמשך כחודשיים.

רייגן הרצה אתמול גם לפני אגודת הסופרים הסובייטית ואמר להם „אנו מקווים לראות את מיכאיל בארישניקוב ואת סלאווה רוסטרופוביץ' מציגים שוב במוסקווה ואנו מקווים לראות את עבודותיו של אלכסנדר סולז'ניצין מתפרסמות בארץ שהוא אוהב ואנו מקווים לראות את קיצן של ההגבלות על יצירתם של כל האמנים והסופרים".

אנדריי סחרוב ויילנה בונר היו אתמול בין אורחי הכבוד בסעודת הערב שערכו הנשיא רייגן ורעייתו לכבוד גורבצ'וב באולם הנשפים של שגריר ארה"ב, שם אירח שלשום רייגן את מסורבי העלייה. סחרוב אמר „כמובן הפיסגה חשובה מאוד בתור המשך ההבנה ההדדית, כמו שחשובות פגישות אחרות מסוג זה".

משאית הגאז נפגעה – וכביש ת"א־ירושלים נסגר ל־4 שעות

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

„זה היה נס" אמר אתמול מפקד כבאי ירושלים טפסר יהודה כהן לאחר שאנשיו השתלטו על דליפה ממיכלית גאז בכביש ירושלים־תל־אביב.

„הדליפה לא היתה רצינית, הכל שטויות" כך סיכם לעומת זאת את האירוע מהנדס הגאז הארי רזן, אשר לפני ארבעה חודשים כיבה את הדליקה בחוות הגאז במפרץ חיפה. שתי דעות מנוגדות אלו מסבירות אולי יותר מכל את אי הבהירות ששררה אתמול בעת פעולת מכבי האש והמשטרה מרגע שהמיכלית נפגעה בתאונה ועד אשר כביש ירושלים־ת"א נפתח שוב לתנועה כעבור ארבע וחצי שעות.

אתמול לפנות בוקר יצא דוד חלפמן, נהג ותיק בחברת אמישרגז ממסוף הגאז בגלילות לירושלים. הוא נהג מיכלית חלוד גדולה עמוסה עשר טונות גאז בישול ביתי מאוחסן בתוך מיכל לבן ענק כדי להלקו לצרכנים בבירה. הוא כמעט והשלים את הירידה מן הקסטל לכיוון מוצא. כמאה מטרים לפני עיקול מוצא הוא הספיק להבחין בסמיטריילר שעקף אותו ואז חש מאחור בחבטה עזה. משאית השייכת לחברת „קטיף", עמוסת פרות וירקות לרשת השופרסל, התנגשה בו מאחור בעוצמה רבה.

השעה היתה 7.30 למקום הגיעו במהירות כוחות כבוי ומשטרה ובעצה אחת הוחלט לחסום את התנועה בקטע הכביש. תוך דקות נוצרו פקקים משני הכיוונים והמשטרה הפנתה את המכוניות לדרכים עוקפות דרך מבשרת ציון ושכונת עין כרם.

עד מהרה התברר, כי אחד הצנורות נקרע וממנו דלף כל הזמן גאז. במיכלית הגה מותקן שסתום בטחון אך ההגיעה היתה לפניו והוא למעשה לא הועיל. אנשי הכיבוי ניסו לחסום את הדליפה באמצעות תחבושות שקיבלו מאנשי מד"א עד שהגיעו מכבאי החברה שניסו לחסום את הדליפה באמצעים אחרים.

לפתע צץ, במקרה לגמרי, מהנדס הגאז הארי רזן אשר היה בדרכו לבית הנשיא שהחליט להעניק לו תעודת הוקרה על כך שהצליח לכבות את ברז הגאז הראשי בעת דליקת הענק שהשתוללה לפני ארבעה חודשים בחוות הגאז במפרץ חיפה. רזן הבחין בתכונה, הגיע למקום התאונה ומיד הפשיל את חולצתו והלך לסייע לכבאים.

לאחר שהדליפה נאטמה במקצת הוחלט להרחיק את המיכלית מן הכביש למקום מרוחק ופתוח, אולם תוך כדי טיפוס איטי במעלה הקסטל התרחב הקרע בצנור וסילון של גאז פרץ ממנו בשריקה מחרישת אוזנים. הדבר קרה כנראה בשל השיפוע והגאז הנמצא במיכלית במצב נוזלי, הצטבר בחלק האחורי וגרם ללחץ על הצנור הסדוק. הכבאים החלו להתיז מים על המיכלית בכדי לצננה ובמקביל שבה המשטרה לחסום את אחד הנתיבים שכבר נפתח זמן מה קודם לכן לתנועה.

אנשי הכיבוי החליטו לא להסתכן יותר, הם סובבו את המיכלית כדי שהגאז יצטבר בחלק הקדמי של המיכל והורו לאנשי אמישרגז להביא למקום מיכלית גאז ריקה כדי להעביר אליה את הגאז.

המהנדס רזן אמר אחר־כך, כי הדליפה לא היתה בדרגת סיכון גבוהה וניתן היה להמשיך בנסיעה חזרה עד פי־גלילות. „הליפוף של התנקים על הצנור גרם לשריקה וזה הבהיל את האנשים" אמר רזן.

הוא הוסיף, כי לא היתה סכנה שהגאז היה ניצת מפעולת המנוע של המשאית „צריך לשם כך חום של 400־450 מעלות".

אולם, מנהל אגף התפעול של אמישרגז, גד שטרימן, סבר אחרת והוחלט להמתין במצב זה עד שתגיע המיכלית הריקה. בינתיים גברו לחצי התנועה בבישים העוקפים והמשטרה הפעילה כוחות גדולים בסיוע מסוק לכוון את התנועה. „אנחנו ערוכים למצב של חסימת קטעים מן הכביש ירושלים־ת"א, תרגלנו לאחרונה את הנושא, התנועה זרמה באיטיות אבל זרמה" אמר ראש לשכת התנועה של משטרת ירושלים רפ"ק אפי אדריסי.

מכבאי החברה המשיכו לטפל בדליפה וצמצמו אותה עד למינימום אך הוחלט לא להזיז יותר את המיכלית.

סמוך לשעה 11.30 הגיעו למקום שתי מכליות גאז בלווי ניידת משטרה. אנשי משרד הבריאות קבעו באמצעות מכשירים, כי הדליפה לא מסכנת את הבריאות ובהתייעצות בין מפקד משטרת ירושלים ומפקד הכיבוי הוחלט להסיע את המיכלית באיטיות לאיזור „הבית האדום" במוצא.

בשעה 12.00 נפתח הכביש ונפתח שוב לתנועה.

„מלחמות היהודים" הקפיאו התפתחות ההשתלות ברמב"ם

מאת אריאלה ראובני, כתבת „דבר"

הידיעה על כוונתו של ד"ר יגאל קם, ראש יחידת ההשתלות של רמב"ם, לצאת לחופשה ללא תשלום למשך שנה, כדי לעמוד בראש היחידה להשתלות כבד בדנוור שבקולורדו פורסמה במהירות רבה בקרב הקהילה היהודית. בקרב חולי הכבד ומושתלי הכבד עוררה הידיעה צער רב. ד"ר קם עומד לעזוב את רמב"ם בעוד כחודש יחד עם רעייתו רווה ושתי בנותיו שהצטרפו אליו.

אתמול כבר היו מוכנים לומר בביה"ח רמב"ם אם כי לא באורח רשמי, כי „מלחמות היהודים" בין המרכזים הרפואיים הגדולים על הפעלתו של מרכז השתלות הכבד היא שגרמה לעכוב בהעברת תרומות של כבד להשתלה ברמב"ם וגרמה למעשה להקפאת פעילותו.

רופא בכיר ברמב"ם שנזהר בניסוח דבריו אמר בנושא זה: „אי הצלחת נושא ההשתלות ברמב"ם כמו אי הצלחת נושא השתלות הלב נובעים למעשה לא מחוסר מיומנות ומחסור באנשים שיכולים לבצע את הפרוייקטים הללו, אלא בגלל אופיה של החברה הישראלית שאינה „מפרגנת". הוא הוסיף, כי גם הקהילייה הרפואית נוהגת כך, שכן בגלל המוסרות המוסמכים שלא השכילו להתגבר על הקשיים בתרומות אברים.

ראש עיריית חיפה אריה גוראל, שיגר אתמול מברק אל שרת הבריאות ובו מחה על שהביאו את ד"ר יגאל קם לבקש חופשה מניהול מרכז השתלות הכבד ברמב"ם. במברק כתב גוראל בין היתר: „אני מוחה בכל תוקף על ההתנבלות ואי שיתוף הפעולה עם המרכז ברמב"ם ועל שלא נעשו מירב המאמצים למנוע שמומחה בעל ניסיון כד"ר קם יעזוב את הארץ". גוראל מבקש משרת הבריאות לנקוט בכל הצעדים, כדי למנוע את עזיבתו של ד"ר קם ואת סגירת המרכז להשתלת כבד בביה"ח רמב"ם, שהוא היחיד מסוגו בארץ.

דיוני השכר הוקדמו להערב כדי למנוע שביתת האקדמאים

מאת חיים ביאור, סופר „דבר"

צמרת ההסתדרות וראשי האוצר החליטו לחדש כבר הערב בירושלים את המשא ומתן על הסכמי השכר לשנתיים הבאות ולא להמתין ליום ראשון, מועד עליו הוחלט ב„פסגה הכלכלית" שהתקיימה שלשום.

סגן מזכיר הסתדרות המהנדסים, אלי כהן־קגן, מסר אמש כי השביתה

על הקדמת המועד של חידוש המשא ומתן להערב הוחלט לנוכח התסיסה הגוברת בקרב קבוצות עובדים גדולות בשירות הציבורי ובעיקר השביתה לימכה שהועידו למחר ההסתדרויות של המהנדסים, ההנדסאים, הטכנאים והאקדמאים במדעי החברה והרוח.

שנקבעה למחר תבוטל רק אם תחול התקדמות משמעותית בדיונים הנפתחים הערב בין ההסתדרות לאוצר.

האיגודים המקצועיים האקדמאיים גיבשו תביעות להעלאת השכר של חבריהם בשיעור של כ־20 אחוז. יצויין, שאיגודים אלה לא הצטרפו להסכם השכר הקודם ו־100 אלף חבריהם לא קיבלו את תוספת השכר של 75 ש"ח שההסכם הבטיח. הסתדרות הפקידים הציבה בראש תביעותיה את המעבר לשבוע עבודה של 5 ימים, בעוד שהסתדרות עובדי המדינה העניקה קדימות לדרישה שהשכר ההתחלתי בשירות המדינה יהיה מעל שכר המינימום במשק, המגיע כיום ל־707 ש"ח.

מתיחות בבנק „המזרחי"

האירגון הארצי של עובדי בנק „המזרחי", המייצג 1,900 עובדים, מתכנס היום בתל־אביב כדי להחליט אם להכריז על סכסוך עבודה בבנק, עקב חילוקי דיעות עם ההנהלה על תשלום „בונוסים" לעובדים. העובדים מתנגדים להחלטת ההנהלה לשלם את ה„בונוסים" באורח סלקטיבי, בהתאם לדעת המנהלים בכל אחד מסניפי הבנק ותובעים לשלמו בשווה לכל העובדים. הבוקר ייעשה נסיון של הרגע האחרון ליישב את המחלוקת בפגישה בין ועד העובדים ליו"ר מועצת המנהלים.

דבר DAVAR
מאוחד עם למרחב
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
מנהל כללי אמנון בר־טוב
המו"ל – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת.ד. 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
298032, 281860, 286156
סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזוה קומה ג
טלפון 242203, מ. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3־642111־2, מ. 33104

תיתכן פסגה

(המשך מעמוד 1)

שימש מדריך והסביר לרייגן את ההיסטוריה של הכיכר ושל אתריה. קבוצות שונות של אורחים שהיו במקום שוחחו עם רייגן ועם גורבצ'וב. לקבוצה אחת אמר רייגן „אני שמח להיות פה" והאורח השיב לו „אני שמח שפגישותיכם מצליחות". לקבוצת נשים אמר רייגן „יש לי הערצה גדולה לנשי רוסיה. אתן אמיצות כל כך ותורמות כה הרבה לכל החברה". אשה שהחזיקה בילד קטן אמרה „אנו רוצים שילדינו יחיו בשלום". גורבצ'וב לקח את הילד ואמר לו „לחץ ידיים עם סבא רייגן".

אתמול מסר הדובר הסובייטי כי אורחים סובייטיים הודיעו שקראו לילדיהם שנולדו בימים אלה על שמו של נשיא ארה"ב. לילד אחד קראו רון ולילדה אחרת ריגנה. כשנשאל הדובר מדוע לא ביקר רייגן במאוזוליאום של לנין הוא השיב, כי היה תור ארוך מאוד של אורחים שרצו להיכנס ולכן החליטו לוותר על העניין.

אתמול נפוצו גם שמועות על מצב בריאותו של רייגן שנראה עייף אך שני הדוברים הסבירו כי כולם היו עייפים וכי הנשיא חש בטוב.

הגרלת הלוטו

להלן המספרים שהועלו בגורל: 40, 37, 32, 30, 15, 06, והמספר הנוסף: 25.

בליכוד אוספים השמצות על פרס לקראת הבחירות

מאת יוסי מלמן, כתב המדיני של „דבר"

תעמולת הבחירות של הליכוד תתמקד בהתקפות אישיות על ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס. ל„דבר" נודע מפי אישים בכירים בליכוד, כי הם החלו לאסוף חומר המיועד להשמיץ את שמעון פרס.

בין השאר, מתכוון הליכוד לחבר „ספר שחור" שבו יפורטו מה שהם מכנים „מעללי פרס כראש ממשלה ושר החוץ בארבע שנות כהונתה של ממשלת האחדות הלאומית".

בראש מערכת ההסברה של הליכוד יעמוד סגן השר רוני מילוא ושר האוצר משה ניסים. בין השאר „גיששו" כבר אישים של הליכוד אצל כמה עובדים במשרד החוץ אם יוכלו לספק להם חומר על „ביצד הרסו פרס ועוזריו את המשרד".

אישיות בליכוד אשרה גם, כי „נציג את שמעון פרס כאדם בלתי לויאלי שחתר ללא הרף נגד יצחק שמיר, וניהל בנושאי ובאורח בלתי אחראי ענייני מדינה".

מלשכתו של שר החוץ אמרו בתגובה, כי „הרקורד של שמעון פרס בהבראת הכלכלה, שנהרסה על־ידי ממשלות הליכוד, בהוצאת צה"ל מלבנון אחרי הסתבכות בימי ממשלות הליכוד, ובתחירותו לקידום – כל אלה מדברים בעד עצמם. שמעון פרס לא ייגרר למערכת השמצות והתעמולה הזולה של הליכוד".

רמון תובע דיון בפיצוי המופרז לראשי בל"ל

מאת אמנון אמר, סופר הכלכלי של „דבר" בירושלים

מרכז סיעת המערך בוועדת הכספים ח"כ חיים רמון תובע לזמן את ראשי בל"ל לדיון דחוף בוועדת הכספים על מנת לדון בתשלומי הפיצויים המופרזים שבל"ל ממשיך לשלם למנהליו לשעבר. רמון אומר, כי הדירקטוריון הקודם סולק בבושת פנים בגלל טיפולו הכושל בנושא זה ונראה, כי הדירקטוריון החדש לא למד דבר ויש לראוג, כי יסולק כמו קודמו. (ראה ידיעה במדור „משק וכספים")

קטיושות לאצבע הגליל

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

מילי קטיושה נחתו אמש ליום אתמול באיזור אצבע הגליל. כמה טילים נחתו גם בצפון לגבול בשטחה של דרום לבנון. לא היו נפגעים.

הקטיושות נורו בליל שלשום אחר חצות והדיהן נשמעו היטב בישובים באיזור אצבע הגליל. יחד עם זאת לא היה צורך בנקיטת אמצעי חירום מיוחדים והתושבים לא נאלצו לרדת למקלטים או להכנס לחדרי הבטחון. אתמול עם אור ראשון פתחו כוחות הבטחון בסריקות באיזור המשוער של נפילת הקטיושות. מתברר, כי מדובר בקטיושות בקוטר 122 מילימטר שנורו ככל הנראה מצפון לאיזור הבטחון. כוחות צד"ל וצה"ל בודקים אם נורו הקטיושות מתחום איזור הבטחון.

עובדי חברת החשמל עסקו אתמול בתיקון מערכת חשמל שנפגעה כתוצאה מהירי. יצויין, כי הירי של הקטיושות בליל שלשום בא לאחר תקופה ממושכת יחסית של שקט בגבול הצפון והימנעות המחבלים מירי קטיושות.

יורדים מהמסך: „ממני", „סיבה למסיבה" ובורג

„מסך אישי" – בלי אישים פוליטיים

מאת בצלאל קינן, סופר „דבר" בירושלים

מנכ"ל רשות השידור אורי פורת החליט לא לחדש את תוכניות הבידור „ממני" ו„סיבה למסיבה" לאחר פגרת הקיץ.

בישיבה של הנהלת רשות השידור שהתקיימה אתמול יצא פורת בחריפות נגד מגמת „המיסחור וקידום המכירות" שהשתלטה על שתי התוכניות. פורת תקף את מפיקי „ממני" על שהקדישו כמעט את כל זמן התכנית ששודרה ביום שישי שעבר לקידום הפזמון האישי של שלמה ארצי.

שאר המשתתפים וביניהם מנהל הטלוויזיה ומנהלי המחלקות ברשות השידור הסכימו עם ביקורתו של המנכ"ל וטענו, שהם נתונים ללחצים כבדים מצד האמרגנים והזמרים עצמם.

פורת הודיע בישיבה ששתי התוכניות יורדו מהמסך ודרש מהמפיקים לגבש תפיסה חדשה של תוכניות בידור שלא ישמשו מקדמי מכירות לתקליטים וספרים.

מנכ"ל רשות השידור אורי פורת החליט להפסיק את הופעתו של אברהם בורג בתוכנית „שבת שלום" שמוקרנת בטלוויזיה בלילות שבת.

פורת הודיע על כך לבורג בעקבות היבחרו של האחרון כמועמד ברשימת מפלגת העבודה לכנסת.

יצויין שעל פי החוק רשאית רשות השידור לצמצם את הופעתם של פוליטיקאים 60 יום לפני מועד הבחירות לכנסת. אולם הנהלת רשות השידור החליטה להפעילה מאה ועשרים יום לפני הבחירות. כתוצאה מכך תצומצם הופעתם של פוליטיקאים, בכל תוכניות הרדיו והטלוויזיה להוציא חדשות ויומני חדשות. התוכנית „מסך אישי" ששודרה אתמול ובה הופיע הח"כ יוסי ביילין תהיה האחרונה עד לאחר הבחירות. תוכנית „מסך אישי" עם אהוד אולמרט, שנועדה לשידור בשבוע הבא, תורד מן המסך בשל אותם שיקולים שהביאו להורדת תוכניתו של אברהם בורג.

„מנהיגים"

(המשך מעמוד 1)

שר הבטחון שהוא מצדד בבחירות לראשי ערים בשטחים, על־פי ידיעה שהופיעה באחד מעתוני הצהריים. רבין אמר, כי אם יושג פתרון מדיני כלשהו על־פי הסכמי קמפ דייויד, אזי יחוייבו בחירות בשטחים. אבל הוא מתנגד לקיים בחירות אך ורק לראשי רשויות מקומיות.

ח"כ שבח וייס (מערך) אמר, כי יש לשוחח עם כל ראש־קהל פלשתיני המסוגל לפתוח ערוץ־הידברות. „במסגרת צעדי הדרגה יש לבחון אפשרות של שחרור עצירים, וכמיוחד את העצירים המינהליים. צריך לקצר את השוט ולהגדיל את הגזר", אמר ח"כ וייס.

ח"כ יוסי שריד („רצ") אמר, כי „גורם בכיר ומוסמך אמר בשבוע שעבר בפורום סגור, כי ההשפלות וההתעללויות באוכלוסיה הפלשתינית הן עתה הגורם העיקרי להמשך התסיסה וההתקוממות בשטחים". שריד גילה, כי לפי נתונים מוסמכים הנמצאים בידיו ובידי ח"כ דדי צוקר, נפצעו במהלך האינתיפאדה 5,130 מתושבי השטחים. „זה שיעור מדהים כאשר מדובר בלחימה שאותה הכל, היתה מלחמת אבנים ושאיש לא נהרג בה מאבן", אמר שריד. הוא מסר עוד, כי לפי אותם נתונים, נהרגו באותה תקופה 188 בני אדם ונאסרו ונעצרו כ־10,000. „פירושו של דבר הוא שאחד מכל 300 תושבים בשטחים נפצע ואחד מכל 80 תושבים נאסר או נעצר", אמר ח"כ שריד. הוא הוסיף במכתבו לשר הבטחון: „שיטת החריגים פיגלה ומחריגה להריגה גוברת. אם על ידי ירי לא מוצדק, על־פי הגדרה הצבאית, נהרג נער בן 15 מהכפר עזמוט, נדון קצין ל'נזיפה קשה' וחייל בין ל־35 ימי מחבוש על תנאי – אז למה שההתעללות לא תימשך?".

ח"כ אליהו בן־אלישר (ליכוד) ביקש להסב תשומת לב לתופעת ההצתות ואמר: „אם לא נשים מיד קץ להצתות, הן תתרחבנה ותהפוכנה לנשק נוסף בארסנל המרד הערבי". ח"כ בן־אלישר גם על הערכותיו של שר הבטחון לגבי המצב הבטחוני בשטחים. „אני פחות אופטימי. מה שקורה בשטחים זה יותר מ'כולים לחופות'. אבנים לא הבסנו את האינתיפאדה ולהם אין הרגשה של מפלה כפי שלנו אין תחושה של נצחון. להיפך: להם יש הרגשה של הליכה בדרך הנכונה". בן־אלישר גם תקף את דברי הקצינים הבכירים בעבר על „שלום ובטחון". הוא כעין כהב נושאים את שם צה"ל לשווא והגדיר תופעה זאת כ„הפקרות".

הפלשתינים בשטחים מובילים המאבק

בדברי התשובה שלו בדיון ועדת חוץ והבטחון אמר רבין, כי מאז 1948, זו הפעם הראשונה שהפלשתינים בשטחים, הם שמובילים את המאבק שלהם. הוא גם לא התווכח עם הטענה שבעולם נגרם נזק לתדמיתה של ישראל כתוצאה מאירועי האינתיפאדה. אבל „עבודה לפנינו רק ברירה אחת: לברוח, להיכנע, או להתמודד בכוח. את הבעיה צריך לפתור במשא ומתן. אבל עכשיו, אנחנו מתמודדים עם אלימות. אני לא הטלתי על הצבא לפתור את הבעיה, אלא להחזיר רגיעה ותיפקוד סביר של המערכת. עשינו גם שגיאות בחודשים הראשונים של האינתיפאדה. אחר כך פעלנו לפי מדיניות ברורה של אלימות ואמצעים. ואין אמצעי אחד שיפתור את הבעיה. ברור שהפעלנו מערכת אמצעים. כן, אנחנו מתחקים כאן ביחסינו את התמודדות קשה מאוד לצבא. יש חריגים, זה נכון. חלק מהיחידות שהובאו כאן על־ידי שריד הם נכונים. לגבי מספר האבדות והמצערים – אבדוק וארווח לכם. יחד עם זאת, בבקשה שיהיה סכם – לא תהיה נכונות צבאית", סיים רבין.

האוצר פותח במבצע המרת 5.5 מיליארד ד' חובות חוץ

מאת אמנון אמר, סופר הכלכלי של „דבר" בירושלים

משרד האוצר יפתח בימים הקרובים במבצע להמרת חובות לממשלת ארה"ב בהיקף של 5.5 מיליארד דולר.

מדובר בהלוואות שקיבלה ממשלת ישראל במסגרת הסיוע הבטחוני לאחר מלחמת יום הכיפורים. ההלוואות ניתנו בריבית קבועה של כ־12.5 אחוז לתקופה של 25 שנה. בשנים האחרונות ירדה הריבית בשווקי הכספים בעולם, אולם ישראל נאלצה להמשיך ולשלם את הריבית הגבוהה. בעקבות שינוי שהוכנס לאחרונה בחוק האמריקאי התאפשר לישראל להמיר את החוב היקר בכספים שיגויסו בהנפקת אגרות חוב בריבית נמוכה יותר.

בסוף השבוע שהו בארה"ב מנכ"ל האוצר ויקטור מדינה והחשב הכללי אריה שר וסיכמו על תנאי ההנפקות. אתמול אישר שר האוצר את ההנפקה הראשונה בסכום של 508 מיליון דולר. הנפקת סך החוב כולו תארך מספר חודשים ולפי ההערכה תחסוך המרת החוב לקופת המדינה כמיליארד דולר.

בורסת ארה"ב מתחילה למחוק מניות „אליאנס"

מאת אבי שוברים

הבורסה האמריקאית הודיעה על פתיחת הליכים למחיקת מניות „אליאנס" מן המסחר בה, לאחר שהמסחר במניות אלו הופסק לפני כמה חודשים. כך מסרה אתמול חברת „כור".

המפרק, שמונה על־ידי בית המשפט, מנהל בימים אלה דיונים עם הנושים התובעים את חובותיהם מ„אליאנס".

בהודעת „כור" נאמר, כי התחושה הקיימת אצל המפרק, הנהלת „אליאנס" ומועצת המנהלים של „כור" היא, שאפסו הסיכויים להבראת החברה, לאור ההפסד המצטבר של מיליוני דולארים ואי־יכולתה של החברה לפרוע חובות אלה.

שר העבודה והרווחה משה קצב ביקר אתמול במפעל „אליאנס", בו מבוצרים העובדים, והביע את הזדהותו עם העובדים. הוא שלל את מינוי המפרק וטען, כי אין הצדקה לסגירת המפעל.

סגן ראש האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, אפרים זילוני, אמר אמש כי השר קצב היה אורח לרגע במפעל „אליאנס", ועל כן אין ביכולתו לשפוט את המצב. זילוני הוסיף, כי החלטת המפרק על סגירת המפעל לא היתה החלטה נבונה, מכיוון שהביאה להפסקת העבודה ולאיבוד הזמנות.

עובדי „אליאנס", המושבתים מעבודה זה כחודש ימים, עומדים לערוך הבוקר הפגנה מול בניין הוועד הפועל של ההסתדרות בתל־אביב, במחאה על הפרסומים האחרונים לגבי המפעל, שמקורם בהנהלת „כור".

לדברי יו"ר ועד עובדי „אליאנס" רפי בוהדנה זוהי הפגנה סמלית, שבעקבותיה יבואו הפגנות גדולות יותר, אם לא יימצא פתרון בימים הקרובים.

מעצרים נרחבים בגדה

(המשך מעמוד 1)

מקרים של חריגים, שבגינם נשפטו חיילי צה"ל בדין משמעתי ברמת היחידה". בנושא זה אמר לפיד, כי בצה"ל הוחלט כי מעתה לא תיבדק אף תלונה על אירוע חריג, אם זו לא תלווה בהצהרה מפורשת של התושב המקומי שהיה קשור באירוע. „אני מודה שאולי היינו צריכים להנהיג מדיניות זו כבר לפני הרבה זמן", אמר לפיד.

ביחס למעצרים המינהליים, אמר לפיד: „ביום נמצאים ברשותנו למעלה מ־1900 עצירים מינהליים, ומעולם לא עמדנו בפני היקף כה גדול של עצירים מסוג זה. בסך הכל, מתוך 5,000 מעצרים שביצענו, רק שלושה נעשו ללא צו מעצר תקף. אינני מכיר מערכת אחרת בשום מדינה שיכולה להתפאר בהישג כזה". לפיד העיר, כי ביקורו הצפוי באיזור של שר החוץ האמריקאי, ג'ורג' שולץ יעמוד לענייני זכויות האדם, שיפטר, עשוי לשמש קטליזטור נוסף בנושא זכויות האדם מצד הפלשתינים בשטחים.

שליש מ־450 השוטרים – חזרו

כשליש מתוך 450 השוטרים, מהגדה והרצועה שהתפטרו בגלל לחצים של מנהיגי ההתקוממות – חזרו לשרת במשטרה. כך מסר שר המשטרה חיים בר־לב במסיבת עתונאים בבסיס משמר הגבול באדוריים.

בר־לב אמר כי בקרב האוכלוסיה שנפגעה מגל ההתפטרויות חלה התעכבות לגבי חשיבות השירות של שוטרים מקרבה בתנועת המשטרה בשטחים. השר אמר כי כדי להתגבר על הבעייה שנוצרה הפנתה המשטרה לשטחים שוטרים נוספים מישראל, ובעיקר כאלה השולטים בשפה הערבית. השר אמר שמשמר הגבול יגביר את כוחו בשטחים בשלוש פלוגות חדשות של מגוייסים, שיופנו אליו מצה"ל, ואשר תקלנה על עומס השירות בשטחים של חיילי המילואים. לדבריו, מג"ב הוא הגורם הקבוע המקצועי בשטחים ומופעל בהם כ„אגרוף המרכזי למשימות מיוחדות" ובכוח עתודה. הוא ציין כי אף אחד בשטחים לא נהרג כתוצאה מירי באש חיה של שוטריו. בהיות מג"ב כוח המורכב מאנשים מקצועיים הבקיאים בשפה, ושהאוכלוסיה מכירה אותם כבאלה שאינם אוהבים „חוכמות".

מרדכי אסר על מועאדי להיכנס לרצועה

אלוף פיקוד הדרום יצחק מרדכי הוציא אתמול צו האוסר על יו"ר ועד היוזמה הדרוזי, ג'מאל מועאדי, להיכנס לתחומי רצועת עזה.

גל חדש של ,חריגים' כלפי תושבי השטחים

אמצעי לחימה חדש נגד צה"ל: תפוחי אדמה מסומרים

מאת טלי זליגר ודני צדקוני, סופרי „דבר"

בשבועיים האחרונים ניכרת עליה במספר התלונות על התנהגות חריגה כלפי תושבים בשטחים.

גורמים צבאיים הגביעו על מה שנראה כגל חדש, אחרי שבועות של רגיעה יחסית בהתנהגות חריגה של חיילים כלפי תושבים בשטחים. הכוונה היא לחקור כל תלונה המגיעה ולנהוג יד תקיפה כלפי מי שיימצאו אשמים.

בימים אלה נמצאים בחקירה יותר מ־100 תיקי תלונות, בנוסף לעוד כמה מקרים של חיילים, רובם מיחידות סדירות, שנשפטו בדין משמעתי ביחידותיהם. לאור התלונות הרבות שמוגשות, הוחלט לשפר את נוהלי החקירה של תלונות נגד חיילים, כדי לייעל את תהליכי החקירה והתגובה ולקצר את משך החקירות עד למיצוי הדין. בין השאר, סוכם כי הפיקודים יתוגברו באנשי יחידת החקירות של המשטרה הצבאית שיעסקו בריכוז התלונות ובבדיקתן.

היערכות לתמורה בטכניקות המאבק

כוחות הבטחון נערכים לאפשרות של תמורה בטכניקות המאבק של תושבי השטחים. ההתרעות מצביעות על כוונה של תושבי השטחים לעבור מיידוי אבנים להפרות סדר באמצעות בקבוקי תבערה.

לקראת יום השנה ה־21 למלחמת ששת הימים ויום השנה השישי למלחמת לבנון החלים בשבוע הבא, נערכים כוחות צה"ל לתגבור מסויים של הכוחות בנוסף ליחידות משמר הגבול שבשטח.

תפוחי אדמה מסומרים

תפוחי אדמה מסומרים היו אתמול אחד המוצגים בתצוגת האמצעים שהוצגו אתמול בפני שר המשטרה חיים בר־לב בעת שביקר בבסיס משמר הגבול באדוריים. תפוחי האדמה המסומרים הם אמצעי שניתן להכינו בקלות ולזרוק אותו בקלות על הכביש, שלא תמיד קל לנהגים להבחין בה.

דובר צה"ל ברצועה מסר כי היציאה לעבודה, המסחר והלימודים היו תקינים ובאזור לא אירעו עד שעה אחה"צ אירועים חריגים.

„אין לסבול המשך מאבק"

(המשך מעמוד 1)

ולעשות כל מאמץ, כדי להגיע במהירות לפתרון מוסכם ולהגשימו הלכה למעשה בלי שום עיכוב נוסף". הנשיא ציין, כי „שום צד אינו רשאי לנהוג בדוגמאטיות או שרירות־לב. המחלוקת היא על הבדלי השקפות, על עקרונות ועל גישות שונות ביחס לדרכים לחילוצה של מערכת הבריאות ממצוקתה. מן ההכרח למצוא שביל הזהב, ולשם כך יש לגלות פתיחות וגמישות. חובתנו למצוא פתרון, אשר מצד אחד יגן על רפואה ציבורית־שוויונית ויחזק אותה, ומצד שני יאפשר את המשאבים הרבים הדרושים להבראה ולפעילותה התקינה של מערכת הבריאות, תוך התחשבות במצבו של המשק, על יסודות כלכליים בריאים".

מזכ"ל ההסתדרות טען ש„איש לא יכול להגיד שאנחנו יותר עניים מאשר לפני עשר שנים". ולמרות זאת, השתתפות הממשלה בתקציבה של קופת־חולים ירדה בערכים ריאליים מ־600 מיליון ש"ח לפני עשר שנים ל־20 מיליון ש"ח היום. זו הקצבת הממשלה לתקציבו של מוסד וולונטרי, הנותן שירותי בריאות ל־3.5 מיליון תושבים, בתוכם 400,000 פנסיונרים, שהם 95 אחוז מכלל אוכלוסיית הפנסיונרים בארץ. „על מי רוצה האוצר להטיל תשלום עבור ביקור אצל רופא על פנסיונרים, על אבהות עם ילדים, על תושבי עיירות הפיתוח?" – שאל קיסר ואמר: „העובדים לא מדברים על הטלת תשלומים ישירים על החולה. על הטלת תשלומים מדבר האוצר ובעלי הכנסה גבוהה, בעלי שררה, שרוצים לקבל לגיטימאציה לזה שלא ניתן לאחרים".

„ניתן למצוא מקורות כספיים לבריאות, אולם הדבר תלוי בקביעת סדרי־עדיפויות, בהשקפת עולם פוליטית־אידיאולוגית. לאוצר ביטול מסיפוי עודף על תוספת תקציב לבריאות" – אמר קיסר בציינו, כי להסתדרות „בריאות כצד בטחון – בראש סולם העדיפויות". לדבריו, קופת־חולים הפכה קורבן במבילות ומפלגות ימניות, שרוצות לפגוע ב„בטן הרכה" של ההסתדרות, ומזה נפגעים רק החולים. „אילו החולים הם רק של המערך ולא של הליכוד".

אלמוזלינו: אל תעניש החולים

שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו פנתה בעל בכת הוועידה אל רופאי בתי החולים של קופת־חולים ורופאי המדינה האמורה: „אל תענישו את החולים במאבקכם. חזרו לעבודה תקינה תוך נתינת פסק זמן להסתדרות ולממשלה לסיים את המשא ומתן ולהבטיח שקט תעשייתי במערכת הבריאות". אלמוזלינו פנתה אל צירי הוועידה על סיעותיהם השונות, וקראה להם לא לעמוד מנגד. „אל תתנו להרוס את מיצירות הפאר של תנועת העבודה ומדינת ישראל – מערכת בריאות שוה לכל נפש. חייבים להתנגד למגמה, לפיה הטיפול בחולה יותנה במצבו הכספי. שמערכת הבריאות תושתת על העיקרון שעבור שירותי אקספרס ידרשו תשלומי אקספרס. הגשמת חזון זה של שר האוצר פירושה לא רק הרס של מערכת הבריאות, אלא גם הרס המרקם החברתי ויצירת אפליה בין אזרח לאזרח וכן חזרה לתקופת המעמדות – העשיר יחיה והעני ימות. זה לא יקום ולא יהיה".

שרת הבריאות קראה לממשלה לא להתנתק מאחריותה ולהחליט לאלתר על יישום מסקנות ועדת סיריניץ. לדבריה „זוהי הדרך הטובה להביא לחילוץ מהיר של מערכת הבריאות ממצוקתה".

את ברכת ירושלים הביא לוועידה מזכיר מועצת פועלי ירושלים, ניסן הימן. כל הדוברים בטקס הפתיחה השמיעו דברי הערכה עמוקה והוקרה לתרומתו של יו"ר ההנהלה המרכזית של קופת־חולים הפורש, פרופ' חיים דורון. „באישיותו הדינאמית, בכשרונו ובמרצו הבלתי־נלאה הוא מייצג את המיטב שביהדות הדרום־אמריקנית, שממנה באה לישראל עליה מצוינת. תחת שרביטו של פרופ' חיים דורון התפתחה קופת־חולים, על כל מוסדותיה ושלוחותיה, התפתחות עצומה, עם פרישתו מלווה אותו ברכתנו ותודתנו, תודה לכל חברי קופת־חולים באשר הם" – אמר נשיא המדינה חיים הרצוג.

הוועידה בחרה את מוסדותיה והיום תמשיך בדיונים, אישור שינויים פרסונאליים בצמרת קופת־חולים ותקבל החלטות על שינויים מבניים ארגוניים.

העיצומים במשקים

רופאי בתי החולים של קופת־חולים ממשיכים היום בעבודה במתכונת שבת בלבד, ניתוחים ושירותים רפואיים מבוצעים במקרי חירום בלבד.

רופאי המדינה סיימו אתמול את שביתת המשמרת

המזרח־התיכון בפסגה

(המשך מעמוד 1)

לנושא המזרח התיכון, כאשר הם נצמדים בלקט את ה„זהב" שולץ. סגן המזכיר על הקשרים הבינלאומיים בוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית, ואדים זאגלאדין אמר, כי „יש מספר מרכיבים חיוביים בתוכנית שולץ ובייחוד הצורך לקבל פתרון בינלאומי ולכבד את זכויות הפלשתינים". הוא הביע את בטחונו ש„המזרח התיכון הוא איזור שבו שיתוף הפעולה בין ארה"ב וברה"מ חיוני ואפשרי. אני סבור שארה"ב מעוניינת לשים קץ לסכסוך, וכך גם אנחנו".

פקיד בכיר במשרד החוץ הסובייטי ואדים פרטיליאב אמר לשליח „דבר", כי גם אם אין סימני מבשר לתנועה בנושא המזרח התיכון בפיסגת מוסקווה – הרי עתיד המגעים נתון בידי פקידים בכירים בעלי דרג גבוה – מארפי ושליאפוב – שיפגשו להיפגש, וכן למגעים שקיימו השרים שולץ ושווארדנאדזה באיזור. הפקיד אמר כי בתום סידרת המגעים הבאה ניתן יהיה לסכם את תושג ההתקדמות.

גרוסמן נאמה דקה וניצבה שותקת במחאה על שקורפו עונה לאי־אמון

ברוב זעום של 25 ח"כים נגד 20 דחתה הכנסת חמש הצעות אי־אמון בממשלה של האופוזיציה

מאת טובה צימוקי, כתבת „דבר" בכנסת

הכנסת הפירה אתמול ברוב זעום של 25 חיכים נגד 20, חמש הצעות אי־אמון בממשלה של סיעות האופוזיציה, בשל המשבר המתמשך במערכת הבריאות. מצליף הליכוד יהושע מצא נאלץ להוציא חיכים מבתיהם, כדי למנוע את נפילת הממשלה.

הכעס על הופעותיו התדירות של שר התחבורה חיים קורפו כנציג הממשלה בהצעות אי־אמון הגיע אתמול בכנסת לשיא חדש. אחת המציעות, ח"כ חייקה גרוסמן ממפ"ם, סיימה את נאומה כעבור דקה ונשארה לעמוד בשתיקתה על דוכן המליאה, במחאה על כך שראש הממשלה לא הופיע לדיון, ואפילו לא שלח את שר האוצר, אלא הסתפק בשר קורפו. לשתיקתה הרועמת הצטרפו כל חברי סיעת מפ"ם, שקמו ממקומם ועמדו דקות ארוכות. יו"ר הישיבה מאיר כהן־אבידב לא אפשר להשלים טקס מחאה זה, בטענה כי כמוהו כהפגנה שאינה מותרת במליאת הכנסת. הוא הפסיק את הישיבה למשך כמה דקות, כדי לא לבזות את סגנית יו"ר הכנסת על־ידי הורדתה מהדוכן. אך גם בדיקת ההפסקה, המשיכה גרוסמן לעמוד במקומה על דוכן הנואמים.

השר קורפו מחה נגד הלשון „המופקרת" שנקטו הדוברים נגד ראש הממשלה. לדבריו, לא היה נושא שנדון פעמים כה רבות בממשלה או בכנסת כמו המשבר במערכת הבריאות. הוא הביע תקווה שעד יום ראשון הקרוב תוקם ועדת חקירה לנושא המשבר במערכת הבריאות, על יסוד חוק ועדות חקירה. בעת תשובתו של קורפו לא נכחו באולם מגישי האי־אמון, במחאה על כך שהוא המשיב בשם הממשלה.

גרוסמן ביקרה בדבריה את אוזלת־ידה של הממשלה. „גם הלילה לא דלקו האורות במשרדי ראש הממשלה ושר האוצר. גם הלילה לא חיפשו פתרון איך להציל את חיי החולים. גם השבוע לא דנה הממשלה בדו"ח ועדת סריינין, כי לא ידעה על קיומו". היא קראה לראש הממשלה ולשר האוצר להתייצב בפני הכנסת ולא להסתתר במשרדיהם ולא מאחורי גבו של שר התחבורה.

רן כהן מ„רצ" האשים את ראש הממשלה שנעדר מן הדיון, ואמר כי הוא מתייחס בבוז למצבה של מערכת הבריאות. „ממשלה מופקרת היא שיצרה מערכת בריאות מופקרת. זוהי ממשלת רשלנות פושעת. אין מלה אחרת לממשלה שמפקירה את מערכת הבריאות עד לאובדן חיי־אדם. כל מגרעות הממשלה הזאת, דבקו במערכת הבריאות הנשלטת על־ידה, וכפי שהממשלה רעה, מסוכסכת, מופקרת וגדושת בוז, ממשלת רשלנות פושעת – לכך גם הדרדרה את מערכת הבריאות". לדבריו, אין מנוס מלומר שכל הדיבורים על ועדת החקירה הם רק דיבורים של ממשלה הנופחת את נשמתה בעוד זמן קצר. „בטרם ימותו החולים, מוטב שהממשלה תתפטר או תפוטר".

ח"כ גרשון שפט מ„התחיה" אמר כי עולם כמנהגו נוהג. „לממשלה זו לא אכפת חיי נפשות". הוא הציע לחברי הכנסת לפגוע בממשלה ולא לקבל הצעות חוק שלה או בקשות להקצבות, ולהכאיב לה בבטן הרכה שלה כל עוד נמשך המשבר במערכת הבריאות.

ח"כ תופיק טובי סבור כי המשבר במערכת הבריאות הוא ביסודו פרי מדיניות הממשלה, אשר מצד אחד כופה תנאי עבודה המבזים את כבודם של הרופאים ויתר עובדי שירותי הבריאות ומהצד השני התנאים הפיזיים של בתי החולים והקיצוצים בתקציבים, שלא רק מונעים פיתוח שירותי הבריאות בהתאם לצרכים, אלא שוחקים שירותים. השאלה, סבור טובי, היא של סדרי־עדיפויות. „כסף לדיכוי בשטחים הכבושים יש, אך 200 מיליון ש"ח להצלת מערכת הבריאות וחיי־אדם אין".

מצבה הקשה של מערכת הבריאות הביא אפילו את ח"כ יצחק ארצי מל"ע לנאום את נאום אי־אמון הבתולין שלו בכנסת. כמו הדובר אחריו, אברהם ורדיגר מ„מורשה", הביעו השניים את מחאתם מההפקרות המשתוללת במערכת הבריאות.

ח"כ אורה נמיר מהמערך, שהשתתפה בדיון שנערך לאחר מכן, אמרה כי אין צורך בוועדת חקירה. הדיאגנוזה ברורה – וההכרעה היא רק פוליטית. לדעתה, אם לא יהיה חוק ביטוח בריאות ממלכתי – לא תינצל מערכת הבריאות.

תוקף מבקר המדינה

יו"ר הוועדה לביקורת המדינה, ח"כ דוד ליבאי, העביר בקריאה ראשונה מטעם הוועדה שורת תיקונים לחוק מבקר המדינה שיתנו „שיניים" לביקורת. הוא גילה, כי שר האוצר משה נסים לא התייצב ב־24 במאי לדיון בדו"ח מבקר המדינה על תקציב מערכת הבריאות, למרות שזומן בכתב, ולא נימק את היעדרותו. לפי הצעת החוק – כל מוזמן יהיה חייב להתייצב בפני הוועדה ולומר את האמת. סירוב להתייצב, או מתן עדות שקר, צפויים לעונש בבית משפט. פטורים מחובת התייצבות יהיו רק נשיא המדינה, יו"ר הכנסת והשופטים.

השופט עציוני: התנאים בבתי הכלא לא אנושיים

(ע).- שופט בית המשפט העליון בדימוס, ד"ר משה עציוני, מתח אתמול ביקורת חריפה ביותר על התנאים בבתי הכלא בארץ. ד"ר עציוני דיבר במקום קבלת 120 חברים חדשים ללשכת עורכי הדין, שהתקיים בבית הורקליט בירושלים.

„מדינת ישראל, המגדירה עצמה כמדינה מתקדמת, אינה רשאית עוד להתעלם מן התנאים הבלתי־נסבלים בבתי הסוהר", אמר השופט עציוני, המשמש גם יו"ר המועצה הלאומית לקידום ערכי שלטון החוק והדמוקרטיה.

הוא הוסיף, כי תמיד האמין שהאסיר נשלח למאסר כעונש על מעשיו, אך לא כדי לענוש אותו שוב בתנאים בלתי־אנושיים. „שלילת החופש היא העונש הקשה והכבד מכל, ואין להוסיף על כך השפלה וחוסר־אנושיות בבתי המאסר, כפי שקיימים בבתי הסוהר שלנו", אמר השופט עציוני.

ראש לשכת עורכי הדין, עוה"ד יעקב רובין, אמר למצטרפים החדשים, כי על שר המשפטים אברהם שריר ונשיא בית המשפט העליון השופט מאיר שמגר לגשר על חילוקי הדעות ביניהם בעניין הפעלת הרפורמה בבתי המשפט, כדי להביא, יחדיו, לשינוי המצב הקשה השורר עתה במערכת בתי המשפט.

אש"ף ל„אמנסטי": שגרו ועדת חקירה ליו"ש ולנגב

מונים (עי"צ).- אש"ף קרא לארגון ההומאניטארי „אמנסטי אינטרנשיונל" לשגר ועדת חקירה לשטחים, כדי לחשוף את „ברוטליות הדיכוי בעלי האופי הנאצי", המופעלים נגד העצירים הפלשתינים.

דרישה זו כלולה באיגרת ששלח אש"ף לארגון ההומאניטארי ובה תלונה על תנאי הכליאה של „3,000 פלשתינים הכלואים בנגב והחשופים לעינויי גוף ונפש".

אמש בפסטיבל אמש בפסטיבל אמש בפסטיבל

„הסעודה בכיכר ציון", הצגת תיאטרון רחוב, בביצוע קבוצת „סמרטוט" של „חוני המעגל". (צילום: דוד ואלדד מאסטרו)

בפילהרמונית

כוח מחשבה

מאת יהודה כהן

אווירה חגיגית ומתח רב שררו אמש בהיכל התרבות בתל־אביב, כאשר ניגן הצילן מישה מאיסקי עם התזמורת הפילהרמונית הישראלית שתי יצירות קונצרטיות בניצוחו של לאונרד ברנשטיין.

האחת היתה הרפסודיה „שלמה", מאת בלוך, שחיבר המלחין בהשראת מגילת קהלת, תוך הישענות על דקלום השפה וטעמי המקרא. הסולן והמנצח התאחדו ופירשו כלשון־תמורה סימפונית יפה את המסר הרציני שטמון ביצירה והשאוב מן המלים המיוחסות למלך שלמה, לאמור „הבל הבלים הכל הבל". שיתוף הפעולה בין השניים לבין התזמורת הוסיף ליצירה מימד של מחשבה עמוקה.

כוח מחשבה הדריך את האמנים גם בקונצ'רטו של דבוז'אק, שנוגן בידי מאיסקי בפיוט רב. אין יומרה שירית ומעמיקה מקבילה לזו של התזמורת, תחת שרביטו היוצר של ברנשטיין.

היצירה התלת־פרקית – „משחקי יובל", שהלחין ברנשטיין לרגל יובלה של התזמורת הפילהרמונית ובה נפתחה התכנית – בנויה בחלקה הגדול על גימטריה. בין היתר, על הנגנים למנות בקול שבע פעמים את המספר שבע, כמו שנת השמיטה ושנת יובל. כן נשמעים חיקויים לתרועות שופר. גם למשקל של שבע שמיניות יש משמעות סמלית. נשמעים ריקודים, נעימות בנוסח חסידי, והבריטון ארי צימה השמיע ברגש רב מתוך התזמורת את הברכה המשולשת.

היום בפסטיבל

„אותלו": בביצוע האופרה של פראנקפורט, תיאטרון שרובר, 20.30. כל הכרטיסים אזלו.

פו קיי ולהקת „תנועה אקספרמנטלית": רבקה קראון, 20.30.

„מסתורי הקול הבולגרי": כנסיית הדורמיציון, 20.30. כל הכרטיסים אזלו.

פאקו דה לוסיה ולהקתו: היכל התרבות תל־אביב, 21.00. כל הכרטיסים אזלו.

„לה פוליה דה לה מנזיה": בביצוע האטריום המוסיקלי של מאדריד, מוזיאון תל־אביב, 17.00.

„מבראשית": בביצוע „התעתעתרון", אודיטוריום רוזל, 18.00.

„מגנדי": עבודה בתנועה במעלה הר־ציון, 17.00.

„המפלצת": אירוע רחוב, מדרחוב בן־יהודה, 13.00 ו־17.00.

„ציפורים תלויות בביבוני": יציאה מרחבת הנרי קראון בשעה 18.45.

„תשת דודים": חזון על־פי סיפורו של ש"י עגנון, רחבת הנרי קראון, 19.15.

„הסעודה בכיכר ציון": בביצוע קבוצת סמרטוט, כיכר ציון, 18.00.

„זר הבר חול צילה": הטיילת שליד ארמון הנציב, 17.00.

„הלוליין מוריטובסקי": מחווה לשאגאל במלאת 100 להולדתו, מגדל דוד, 19.45.

„הריציף": מופע מולטימדיה, תחנת הרכבת ירושלים, 12.00 ו־22.30.

תזמורות ברגר: גן הייאט, 18.00.

„לקרוא מחזה": כינוס ירושלים לתיאטרון במכון ואן ליר. במסגרת הכנס: סדנה בהדרכת הבמאי ג'ק ברסון בנושא „שיח היהיר אצל שייקספיר", התיאטרון הקטן, 16.30.

הבימאית נולה צ'לטון תובעת 35,000 דולר פיצויים:

„תיאטרון חיפה ביטל מחזה שלי והפנה הכסף לסינדרום"

(ע).– בימאית התיאטרון נולה צ'לטון טוענת כי כספים שהועידה הוועדה לחגיגות שנות ה־40 למדינה להעלאת המחזה „ליל העשרים", שימשו את התיאטרון העירוני חיפה להעלאת המחזה „סינדרום ירושלים".

הבימאית, בעלת מוניטין בארץ ובחו"ל, הגישה ביום ב' תביעה כספית נגד התיאטרון העירוני חיפה לבית משפט השלום שבעיר. טרם הוגש כתב־הגנה.

התובעת טוענת, כי בינה לבין התיאטרון נחתם בספטמבר 1986 הסכם להעלאת המחזה „ליל העשרים", שאמור היה לייצג את התיאטרון העירוני חיפה בשבוע המחזה המקורי, שבו הוצגו מיטב ההצגות המשודרות של התיאטרון הישראלי ב־40 השנים האחרונות, לציון חגיגת ה־40 למדינת ישראל.

התובעת טוענת, כי הובטח לה תשלום של 15,000 דולר תמורת ביום המחזה והיא החלה במילוי התחייבותה וביצעה עבודות שונות לקראת העלאת המחזה.

התובעת טוענת כי התיאטרון נהג בחוסר תום־לב בניהול המו"מ אתה ומבקשת מבית המשפט לחייב את התיאטרון לפצותה בסכום השווה בשקלים ל־35,000 דולר בשל אובדן שכר בימוי, אובדן זכות לפרסום בשל ביום המחזה ואובדן מוניטין כתוצאה מאי־השתתפותה באירוע יוקרתי במסגרת חגיגות לציון 40 שנה למדינת ישראל.

עורכי אל־סיראט נחקרו במשטרה כי לא העבירו מאמרים לצנזורה

מאת מהמוד חילו, סופר „דבר" בנצרת

משטרת מרחב העמקים חקרה אתמול במשך ארבע שעות שניים מראשי התנועה האיסלאמית בישראל.

השניים הם השייח' עבדאללה נימר־דרוויש מכפר קאסם – מנהיג התנועה האיסלאמית, וד"ר סולימאן אגבארייה מאום אל־פחם. דרוויש הוא העורך האחראי של „אל־סיראט", בטאונה של התנועה האיסלאמית, וד"ר אגבארייה – העורך הראשי של הבטאון.

החקירה התמקדה במאמרים ורשימות על האינתיפאדה בשטחים, אשר פורסמו ב„אל־סיראט" ולא הובאו לידיעת הצנזורה. השניים שוחררו בערבות אישית של 10,000 ש"ח.

חומר החקירה יועבר ליועץ המשפטי לממשלה והוא שיחליט, אם יש מקום להעמיד את השניים לדין. אנשי משטרה ובמטה יחד עם נציג הצנזורה פשטו ביום א' על משרדי מערכת „אל־סיראט" באום אל־פחם והחרימו חומר תיעודי על האינתיפאדה, קסטות מוקלטות ואת גליון ינואר של בטאון „אל־סיראט".

מצרים ומארוקו: נוקשותה של ישראל מונעת התקדמות השלום

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

מצרים ומארוקו הביעו אתמול תמיכה בהתקוממות בשטחים, והאשימו את ישראל שנוקשותה המדינית מונעת השגת התקדמות בתהליך השלום באיזור.

הדברים נכללים בהודעה משותפת, שעליה חתמו ראש ממשלת מצרים עאטף סידקי וראש ממשלת מארוקו עז אלדין אל־עראקי, שהתפרסמה אתמול בקאהיר בתום ביקורו של האורח במצרים שנמשך ארבעה ימים.

בהודעה נאמר עוד, שמצרים משבחת את מאמציו של חסן מלך מארוקו, המכהן כיו"ר „ועדת ירושלים" הפאן־איסלאמית – להביא לשחרור ירושלים משלטון ישראל. שתי המדינות החליטו על הקמת ועדה עליונה משותפת, שתקדם את שיתוף הפעולה ביניהן בתחומי הכלכלה, החינוך והטכנולוגיה.

בינתיים אמר שר החוץ המצרי, עיסמת עבד אל־מגיד, בראיון לעתון הקטארי „אל־ראיה", שמצרים אינה מודאגת מהמשך תהליך הבוררות בסוגיית טאבה, מתוך אמונתה שהבוררים יחליטו בסופו של דבר על החזרת טאבה לריבונות מצרית. כן אמר, שלדעת מצרים על ג'ורג' שולץ להביא הצעות חדשות לקידום התהליך המדיני במזרח התיכון במהלך סיורו הרביעי באיזור, שייפתח בתחילת יוני. ל„דבר" נודע, כי לאחרונה הגיש עיסמת עבד אל־מגיד את התפטרותו לנשיא מובארק, אולם הלה סירב לקבלה.

עשרות איגודים מקצועיים מצרים שלחו שדר לנשיאים רייגן וגורבצ'וב הנפגשים במוסקווה, שבו הם תובעים משני המנהיגים לדון בהשגת פתרון לבעיה הפלשתינית שייקח בחשבון גם את זכותם של הפליטים לשוב לבתיהם. העתון „אל־והד" מסר בתוך כך, שבמהלך שליחותו באיזור ינסה ג'ורג' שולץ לארגן מפגש בין הנשיא מובארק לבין ראש הממשלה שמיר.

משלחת מדענים סובייטית תגיע לכינוס פיסיקאים באוני' ת"א

מאת אירנה מנן, סופר „דבר" לענייני מדע

עדות נוספת לרוחות החדשות הנושבות עתה במוסקווה היא בואה הצפוי של משלחת רשמית מטעם האקדמיה הסובייטית למדעים בראשות סגן נשיא האקדמיה, פרופ' יורי אוסיפיאן, לכינוס מדעי, „חוויות בפיסיקה", שייערך ב־6 עד ה־10 ביוני מטעם בית־הספר לפיסיקה ולאסטרונומיה בפקולטה למדעים מדויקים של אוניברסיטת תל־אביב.

השתתפות המשלחת הסובייטית הבכירה איננה רק על רקע מדעי צרוף. הכינוס מוקדש לזכרו של המדען היהודי־סובייטי יעקב לבלנדאו, חתן פרס נובל, במלאת 80 שנה להיוולדו. לבלנדאו היה מגדולי הפיסיקאים התיאורטיים, אם לא הגדול בהם, בכל תולדותיה של ברה"מ, שהקריירה המזהירה שלו נקטעה בתאונת־דרכים קטלנית בראשית שנות ה־60.

הוא נאסר בתקופת שלטונו של סטאלין, אך שוחרר כעבור שנתיים, מכיוון שעמיתיו סובייטים טענו בפני השלטונות, כי הוא חיוני למאמץ הגרעיני של ברה"מ. ביום קרוי על שמו אחד המכונים המדעיים היוקרתיים לפיסיקה במוסקווה.

עם התלמידים שהעמיד פרופ' לבלנדאו נמנים כמה פיסיקאים יהודים, שעלו אחר־כך לארץ. חלקם עובד היום באוניברסיטת ת"א ו/או חבר בוועדה המארגנת של הכינוס, וביניהם פרופ' אלכסנדר ורונל, פרופ' מארק אזבל ופרופ' נחום מיימן. בראש הוועדה המארגנת עומד פרופ' יובל נאמן, שבצד פעילותו הפוליטית – לאו דווקא פרו־סובייטית – מוסיף לעסוק במחקר מדעי, כראש המכון ללימודים מתקדמים ע"ש מורטימר ואוקלר. עם חברי הוועדה המארגנת של הכינוס נמנים, מאז 1987, שלושה מדענים סובייטים בכירים.

هكذا من الأصل

משק וכספים

בנק ישראל עורך בדיקה מקיפה של כל ההסכמים האישיים בבל"ל

בעקבות תלונת חבר הדירקטוריון של הבנק הפרופ' שטרית על דרך טיפול היו"ר בהסכמים אלה

מאת דרור שרביט

המפקח על הבנקים בבנק ישראל יערוך בדיקה מקיפה של כל פרשת ההסכמים האישיים בבנק לאומי שנחתמו עם צמרת הבנק בתקופת ההנהלה הקודמת, ודרך טיפולה של ההנהלה החדשה בהסכמים אלה, לרבות בדיקת הדיווחים בנושא עד כה. הבדיקה תערך בעקבות מכתב תלונה של חבר הדירקטוריון של הבנק, הפרופ' מ. שטרית לרשות לניירות ערך על דרך טיפולו של הבנק בפתיחת הסכמים אלה.

הסכמי העבודה האישיים עם צמרת בל"ל כללה קבוצה של 23 עובדים בכירים, בראשות היו"ר הקודם ארנסט יפת. הסכמים אלה נחתמו בשנים 1986־1985 ולאחר מכן נפתחו בדרכים שונות על ידי ההנהלה החדשה של הבנק בראשות מאיר חת וצדיק בינו. עלות ההסכמים האלה לבנק היתה מסתכמת ב־85 מיליון שקל אם בל"ל היה צריך לשלם את מלוא סכומי הפיצויים והפנסיה המגיעים לקבוצת עובדים זו.

במכתב התלונה לרשות לניירות ערך קובל הפרופסור שטרית, שהוא נציג ציבור במועצת המנהלים של בל"ל, על דרך טיפולה של ההנהלה הנוכחית בפרשה ובעיקר על שלא פעלה לביטול כל ההסכמים האישיים בדרך חוקית. לדבריו לנוכח הסכומים הלא־סבירים שהובטחו בהסכמים אלה והדיווחים המטעים שנמסרו לגביהם ניתן היה להביא לביטולם באופן חוקי.

בנק לאומי, בראשות היו"ר חת טיפל בהסכמים בכמה דרכים. לגבי היו"ר הקודם ארנסט יפת אמנם פנה לבית המשפט וערער על התוקף החוקי של הסכמי הפרישה תוך תביעה להשבת מרבית הסכומים שכבר שולמו ליפת. לגבי י. ראוך מצוי הנושא במחלוקת משפטית בין הצדדים, בעוד שלגבי 21 עובדים נוספים, שנכללו בקבוצת החוזים האישיים, נחתמו הסכמים חדשים בעלות קטנה יותר לבנק.

בל"ל הפריש בספריו סכום של 39 מיליון שקל לכיסוי הערך המובטח של תשלומי הפרישה לבכירים. סכום נוסף של 22 מיליון שקל, שהופרש אף הוא, מצוי במחלוקת משפטית בין הבנק ליפת, ראוך ושני עובדים אחרים.

מתלונתו של הפרופסור שטרית עולה כי בנק לאומי היה יכול לחסוך חלק ניכר מהסכומים שהפריש בגין חוזים אישיים אלו, אם היה פועל בדרך משפטית לביטולם.

נדחתה האסיפה הכללית

על רקע פרשת החוזים האישיים לא קויימה אתמול כסדרה האסיפה הכללית השנתית של הבנק. האסיפה ננעלה לאחר שנפתחה, בעקבות תלונתו של הדירקטור, שהוא כאמור נציג ציבור.

יו"ר הבנק הד"ר מאיר חת מסר כי ישיב על השאלות בנושא זה ליו"ר הרשות לניירות ערך ולנגיד בנק ישראל. הוא הוסיף כי טיפול הדירקטוריון נעשה בהתאם ליעוץ משפטי שהתקבל ותוך שמירה על האינטרסים של הבנק.

בעקבות תלונתו של הפרופ' שטרית צורף אתמול גם נציג של הרשות לניירות ערך לאסיפה הכללית שלה הבנק כמשקיף.

בנק לאומי הודיע כי עלות החוזים האישיים מוצאת ביטוי נאות בדו"חות הכספיים, ואינה מהותית לתוצאות העיסקיות של הבנק. הבנק הוסיף כי יפעל לפי תוצאות הביקורת של הרשויות ועל פי המלצותיהן.

פתרונות לעומס בכבישי גוש דן:

רשות תעבורה וכבישי אגרה

מאת אריה ארד

הקמת רשות תעבורה לגוש דן, ששליש מתקציבה יממן על־ידי הממשלה מהכספים המיועדים לפיתוח יהודה ושומרון, מציע שר־הכלכלה גד יעקבי. השר עומד לכנס את כל ראשי הרשויות המקומיות באזור לדיון בתכניתו.

על־פי התכנית תכלול הרשות החדשה את השטח שבין נתניה בצפון, אשדוד בדרום ונמל בן־גוריון במזרח. הרשות תעסוק בתיכנון התחבורה באזור ובהפעלתה. בתשובה על שאלת סופר "דבר" אמרה אתמול דוברת משרד־הכלכלה נעמה הניג, כי השר מקדים את הקמת הרשות בגוש דן, מפני שהבעיות אקוטיות יותר באזור זה ומפני שהרשויות המקומיות באזור הביעו [illegible] להשתתף ברשות כזאת.

עם זאת נראה, הקמת הרשות במרכז עשויה לשמש דגם להקמתה של רשות דומה באזור חיפה ובעמק זבולון.

בו בזמן בוחנים במינהל הבטיחות שבמשרד־התחבורה תכנית להפיכת כל הכבישים המהירים לכבישי אגרה, שבהם תותר מהירות נסיעה של 120 קמ"ש. הכוונה היא להפנות את הכספים שייגבו מהאגרה לשיפור הדרכים הללו ולתחזוקתם התקינה תוך הקמת שורה של עמדות מצוקה לאורכן. "הכוונה היא לגבות תשלום מסוים בעד שירות ברמה גבוהה מן המקובל", אומר ראש המינהל עתניאל שנלר.

מגמה מעורבת במניות

● מגמה חיובית ועליות קלות במניות המשתנים וירידות במניות ההופשיות. ● ביקושים בבנקאיות שבהסדר, ציפיות להמשך התחזקות הדולר בזמן הקרוב. ● במערכת הבנקאית מעריכים כי בקרוב תסתמן ירידה בריבית למפקידים. ● מורגשת שבירה של מנהלי תיקים בשורה ארוכה של מניות הופשיות. ● מחזורי העיסקאות במניות ההופשיות מעידים על חוסר ענין בבורסה. ● במניות הופשיות רבות מביאים מאות שקלים בודדים לתנודות שערים תלולות. ● בבורסה מקווים כי לאומי פיא תחזור להנהיג את שוק המניות. ● קרנות המניות זוכות לפדיונות קלים, הקרנות הסולידיות מקבלות זרם כספים. ● הציבור אינו מאמין בפריחה קרובה, בחודש מאי גבר הציבור מנויה לבנקים. ● נמשכת פעילות רכישה מצד בעלי ענין במניות כאינטרגמא, קרור ונוספות. ● סיכום חודש מאי בבורסה: קרנות המניות ירדו ב־1.4%, קרנות המדד עלו ב־2.3%, קרנות המטייח עלו עד 2.2% לערך, שחיקה הגעה בין 3% עד 5% במרבית מניות המשתנים, בין המניות ההופשיות הבולטות לטובה ניתן לציין את פרוטרום, משכן, ישפרו, כלל אלקטרוניקה והבתי האמפניה הרשומים של אי.פי.

מאת שמואל רוזנבלום

שוק המניות נסחר אתמול במגמה מעורבת סלקטיבית, מניות המשתנים נטו לעלות בשיעורים מתונים בעוד שבמניות ההופשיות נרשמה יותר מגמת ירידות שערים. חוסר הענין בבורסה נמשך למרות הנטיה לשיפור במניות המובילות שרשמו עליות 0.98%+ הדרגתיות בין המ.ר.צ. למסחר במשתנים. במהלך המסחר אובחנה שבירה נוספת בקרב מנהלי תיקים ויועצי ני"ע והדבר קיבל ביטוי במניות הופשיות רבות למדי. נראה שמאז שבלאומי פיא שינו מדיניות כלפי השוק החלה השחיקה במניות. כזכור הביאה לאומי פיא למפנה החיובי בבורסה לפני כחודש וחצי בעת שהחלה לקנות מניות ולעודד את המקורבים. בבורסה מקווים כי מגמת המכירות שהופגינה פיא באחרונה תבלם והיא תעבור אולי לקניות סלקטיביות. מגמה חיובית מתונה שרדה בבנקאיות שבהסדר. במניות המשתנים נרשמו כאמור עליות של כאחוז, בלטו עיסקאות נאות בהיקפם הכספי במניות הכשרת הישוב הרשומות התעוררות באחרונה. במספר מניות במשתנים נרשמו עיסקאות בסכומים קטנים תוך נטיה לעליות. ירידות תלולות בלטו במניות הופשיות כלנרקו 29.9% — 400 שקל מחזור כספי, מרכז הקבלנים מוכרים בלבד לאחר ירידות תלולות בימים קודמים. ירידות נוספות בלטו בביטוח משנה: 10%–, ברוך 5 8.6%–, 6 טפחות מבוכרית 9.2%–, מלונות אילון 8.2%–, פרומאסבסט 5 10%–. עליות הופיעו בליפשיץ 5.4%+, ברסון קונים בלבד, מלונות דן 1 10%+ הנפח הכספי בהופשיות הקלילות היה כרגיל באחרונה נמוך.

רשימה מקבילה – שחיקה מתמשכת

חוסר הענין בשוק המניות מקבל ביטוי ממשי במניות הרשימה המקבילה. בעוד שבשוק המניות ניתן לאתר מעת לעת פעילות אף במקביל השחיקה ברשימה המקבילה תלולה חזרה. נראה שגורמי בורסה רבים לא השתחררו מהדימוי של סכנה בהשקעה במניות אלה.

עמירם סיון – צפויה צמיחה אטית במשק

מנכ"ל בנק הפועלים עמירם סיון צופה שהצמיחה במשק בשנת 1988 תהיה נמוכה או אפילו אפסית. דעתו של סיון מצטרפת לדעות נוספות שהתפרסמו באחרונה לגבי מצב המשק. לדעת מנהלים בכירים רבים מסתמנת האטה של ממש במשק במהלך 1988. מאידך צופה סיון לשנת רווחיות נאה למערכת הבנקאית. דעתו של סיון ופרשנים נוספים מביאה לצל מסויים על הפעילות הבורסאית. במידה ואכן צפויה האטה במשק קשה להניח שתשרור פריחה דווקא בשוק המניות.

התפתחויות באפיק

מנהל תיקי ההשקעות חיים חרובי התמנה לדירקטוריון חברת אפיק זאת בתוקף היותו נציג קבוצת משקיעים המחזיקה בכ־40% ממניות החברה במסגרת ההסדר בין מפרקי אפיק למנהלי חברת הבת פי.סי.בי. סוכם כי מנהלי פי.סי.בי ירכשו 24% ממניות החברה תמורת כ־1.7 מליון דולר. בנוסף תהיה למנהלי החברה אופציה לחודשים בה יוכלו לרכוש את יתרת 50% ממניות החברה ולהשיג בעלות מוחלטת. מנהלי פי.סי.בי החזיקו כזכור 24% ממניות החברה בטרם פרץ המשבר. כעת נותר לקוות שבמאן אפיק יתפרסם בקרוב.

ציפיות בשוק המניות

לפנינו קובץ ניירות ערך בהם מתרכזת באחרונה הרכילות הבורסאית. מרכז הקבלנים – שער המניה שטופלה עד לפני זמן קצר באורח אגרסיבי ועלתה בשיעור תלול מצוי כיום במגמת התמוטטות. בבורסה התקשו להבין מלכתחילה את נסיקת השערים של מרכז הקבלנים ולפיכך גם הירידות התלולות מצויות בקטיגוריה של אי הבנה. קונסורטיום – חברת קונסורטיום ומנהליה ריכזו אינספור סיפורים מאז נרשמה מניית החברה בבורסה. הנהלת הבורסה טוענת כי מנכ"ל החברה דניאל בינקין צריך (לדעתה) לפרוע הלוואה לחברה והוא התחייב לעשות כך בעת שהחברה גייסה הון נוסף מהציבור במהלך חודש אוגוסט 1987. בינקין שאינו מקבל את טיעוני הבורסה פתח במתקפה נגדה שספק באם תועיל לקונסורטיום. בינקין טוען שבמהלך העיסקאות האחרונות בין קונסורטיום לבעלי הענין שלה יניבו לחברה רווח הוני של כ־13 מליון דולר. אז אולי כדאי שכל המשקיעים בבורסה ירוצו לקנות את מניות קונסורטיום שהינם לדעת בינקין במחיר מציאה במיוחד לאור הרווח ההוני הצפוי. אין ספק שבדיקות הבורסה נדרשות לשמירת שוק תקין.

רכישות בעלי ענין – אינטרגמא

החברה לישראל שרכשה לפני זמן קצר את השליטה בחברת אינטרגמא ממשיכה להגדיל אחזקותיה במניות החברה באמצעות רכישת המניות במהלך המסחר הרגיל. פעילות החברה לישראל באה על רקע התרחבות עסקית הצפויה באינטרגמא אשר תביא לגידול עתידי אפשרי ברווחיות. רכישות החברה לישראל מתבצעות דרך מניית אינטרגמא 5 והן בעיקרם על בסיס של הגדלת החזקות בהון.

התחזקות הדולר בעולם – ביקושים בבנקאיות

בשווקים הבינלאומיים נמשך תהליך התחזקות הדולר מול המטבעות האירופאיים והדבר הביא לענין קל במסחר בבנקאיות שבהסדר אצלנו. בשוק השחור רגיעה גמורה, שער הדולר השחור נע באחרונה סביב 1.67 לערך תוך מיעוט עיסקאות וחוסר ענין. לפניכם תשואת הבנקאיות שבהסדר לפדיון בשנת 1988:

אי.די.בי ר'ג'	15.04%
אי.די.בי ב'	14.74%
אי.די.בי א'	14.98%
איגוד	14.26%
דיסקונט ב'	12.35%
דיסקונט א'	15%
מזרחי ע"ש	14.80%
מזרחי מנכ"ר	14.80%
פועלים ע"ש	15.21%
פועלים מנכ"ר	15.15%
כללי	14.79%
בל"ל סטוק	14.94%

הודעות מהחברות

אמיקו – בשנת 1987 הפסידה החברה 554 אלפי שקל בהשוואה לרווח בסך 375 אלפי שקל בשנה הקודמת.

רוגובין – בשנת 1987 הרוויחה רוגובין 201 אלפי שקל.

אבמא – בשנת 1987 הרוויחה אבמא כ־1.2 מליון שקל לעומת רווח של 34 אלפי שקל בשנה הקודמת.

קרמני – בשנת 1987 הרוויחה קרמני 412 אלפי שקל בהשוואה לרווח בשיעור 865 אלפי שקל בתשעת החודשים של השנה הקודמת. החברה נקטה במהלך השנה בצעדי ייעול מקיפים.

דורקר – להחברה נרשם בשנת 1987 רווח של 37.7 מליון שקל בהשוואה להפסד של 21.6 מליון שקל בשנה הקודמת. הרווח התפעולי של דורקר הסתכם ב־916 אלפי שקל ויתרת הרווח נובעת מהכנסות חריגות שנתות שבאו עקב העברת הבעלות בחברה. לחברה ישנו עדיין הון עצמי שלילי בסך 31.5 מליון שקל לערך.

מנורות – יום האקס לחלוקת דיבידנד מזומן נקבע לתאריך 7.6.88.

כרמל – יום האקס לחלוקת 2000% במניות הטבה נקבע לתאריך 6.6.88.

ישום – שלום שפילמן בעל ענין בחברה מכר בבורסה 95000 ע.נ. מניות ישום בשערים 84–845 נקודות.

אינטרגמא – החברה לישראל רכשה בבורסה 15786 ע.נ. מניות אינטרגמא 5 בשערים 642–646 נקודות.

* הכותב מנהל תיקי השקעות

בנק הפועלים וגמול יקימו חברה נפרדת לניהול השקעות קופות גמל וקרנות השתלמות

בנק הפועלים וחברת "גמול" עומדים להקים חברה נפרדת לניהול השקעות של קופות גמל וקרנות השתלמות.

הקמת החברה נועדה ליצור הפרדה בין ניהול השקעותיהן של קופות הגמל לבין הניהול השוטף שלהן ברוח המלצותיהן של ועדות צבוריות שעסקו בנושא זה.

החברה החדשה תהיה בבעלות משותפת של בנק הפועלים ושל חברת "גמול" והיא תעסוק בניהול תיקי הנכסים של קופות הגמל וקרנות ההשתלמות שבניהול בנק הפועלים על פי הסכם שייחתם בין קופת הגמל לבין החברה. החברה תשקיע בבורסה ומחוץ לבורסה על פי הכללים לאישור ולניהול קופות גמל בהתאם לתקנות מס הכנסה.

היקף נכסי קופות הגמל וקרנות ההשתלמות של בנק הפועלים עולה על 7.5 מיליארד ש"ח – יותר מאשר בכל קבוצה בנקאית אחרת.

בדירקטוריון החברה יהיו חברים נציגי קופות הגמל של הבנק, נציגי חברת "גמול" ודירקטורים חיצוניים.

היו"ר המיועד של החברה יהיה יהודה דרורי, שישמש כדירקטור חיצוני ולא כעובד הבנק. יהודה דרורי היה עד לאחרונה ממונה על שוק ההון החסכון והבטוח במשרד האוצר, וצפוי שיתרום מהידע המקצועי שלו ומנסיונו הרב לניהול המקצועי והתקין של השקעותיהן של קופות הגמל וקרנות ההשתלמות של בנק הפועלים במסגרת החברה החדשה.

מועד כניסתו של דרורי לתפקידו ייקבע בכפוף להסדרי פרישה החלים על עובדי ציבור.

שערי מטבע חוץ ביום 31.5.88

המטבע	בנקנוטים לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	1.54	1.61	1.54	1.61	1.54	1.61	1.5707	1.5903	1.5757	1.5953	1.5732	1.5930	1.5836
1 מארק גרמני	0.89	0.93	0.90	0.94	0.89	0.94	0.9111	0.9224	0.9137	0.9251	0.9122	0.9237	0.9175
1 ליש"ט	2.83	2.96	2.85	2.99	2.85	2.98	2.8964	2.9325	2.9040	2.9402	2.9009	2.9374	2.9250
1 פרנק צרפתי	0.26	0.28	0.26	0.28	0.26	0.28	0.2706	0.2740	0.2720	0.2754	0.2713	0.2747	0.2730
100 ינים יפאניים	1.23	1.29	1.24	1.30	1.23	1.29	1.2586	1.2743	1.2611	1.2768	1.2580	1.2738	1.2674
1 גולדן הולנדי	0.80	0.83	0.80	0.84	0.80	0.84	0.8117	0.8219	0.8139	0.8240	0.8140	0.8243	0.8192
1 פרנק שווייצרי	1.07	1.12	1.08	1.13	1.07	1.12	1.0893	1.1028	1.0954	1.1090	1.0917	1.1054	1.0999
1 כתר שוודי	0.26	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2632	0.2665	0.2638	0.2671	0.2636	0.2669	0.2653
1 כתר נורבגי	0.25	0.26	0.25	0.27	0.24	0.26	0.2513	0.2544	0.2638	0.2551	0.2515	0.2547	0.2535
1 כתר דני	0.23	0.25	0.24	0.25	0.23	0.25	0.2393	0.2422	0.2398	0.2428	0.2399	0.2429	0.2414
1 מארק פיני	0.38	0.40	0.38	0.40	0.38	0.40	0.3856	0.3904	0.3870	0.3919	0.3863	0.3912	0.3890
1 דולר קנדי	1.24	1.30	1.25	1.31	1.25	1.31	1.2682	1.2841	1.2748	1.2907	1.2710	1.2870	1.2799
1 דולר אוסטרלי	1.18	1.30	1.22	1.32	1.23	1.32	1.2644	1.2802	1.2678	1.2836	1.2695	1.2755	1.2760
1 ראנד דרא"פ	0.46	0.55	0.42	0.56	0.45	0.62	0.7012	0.7100	0.7032	0.7120	0.7038	0.7127	0.7070
10 פרנקים בלגיים	0.43	0.45	0.42	0.45	0.42	0.45	0.4343	0.4397	0.4371	0.4425	0.4373	0.4428	0.4396
10 שילינגים אוסטריים	1.27	1.33	1.28	1.34	1.27	1.33	1.2938	1.3100	1.2983	1.3145	1.2953	1.3116	1.3049
1000 לירטות איטלקיות	1.20	1.27	1.21	1.28	1.21	1.29	1.2383	1.2436	1.2329	1.2483	1.2304	1.2459	1.2375
1 "סלי" (ECU)	—	—	—	—	—	—	1.8974	1.9211	1.9037	1.9275	—	—	1.9140
1 דינר ירדני	4.29	4.56	4.36	4.64	4.39	4.69	—	—	—	—	—	—	4.4341
10 לירות לבנוניות	—	—	0.09	0.10	0.03	0.04	—	—	—	—	—	—	0.0452
1 לירה מצרית	0.64	0.68	0.60	0.64	0.65	0.71	—	—	—	—	—	—	0.7047

שערי מניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	השינוי הנצבר/ ביקוש
אה.ה.ט. ש	20750	20.0	-200	-1.0	-20.0
מבטחים 1	1137	1065	+45	+4.1	+1055
מבטחים 5	640	400	-10	-1.5	-1370
כללי לא בהסדר 1	16050	164	-270	-1.7	-72.0

בהסדר הצמדה ל־88

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	השינוי הנצבר/ ביקוש
אי.די.בי מ"ר ל־88	108100	561	+850	+.8	+910
אי.די.בי ב' ל־88	108000	29.0	+300	+.3	+513
אי.די.בי בב"א 88	651800		+2400	+.4	+5.0
איגוד 1 ל־88	80500	104	+100	+.1	+196
דיסקונט ב' ל־88	138900				-6.0
דיסקונט א' ל־88	138150	92.0	+600	+.4	+548
דיסקונט קה ב 88	15960	255	-10	-.1	-210
מזרחי ש' ל־88	44370	1019			+102
מזרחי ב' ל־88	44700	37.0	+360	+.8	+137
הפועלים בבב 88	97894				
הפועלים ש' ל־88	75450	569	+300	+.4	+1695
הפועלים ב' ל־88	73170	210			-3.0
כללי א' ל־88	187400	11.0	+800	+.4	+244
כללי ק"ה ל־88	8970				
בל"ל ש"ק ל־88	46615	1317	+80	+.2	+1539
בל"ל 217 ל־88	17330	1542			-358
מבטן המד 1 88	61850	3.0	+100	+.2	+197
מבטן המד 5 88	31480		+80	+.3	+200

בהסדר הצמדה ל־89

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	השינוי הנצבר/ ביקוש
אי.די.בי מ"ר ל־89	136580	28.0	+400	+.3	+55.0
אי.די.בי ב' ל־89	139000	4.0	+4250	+3.2	+34.0
אי.די.בי בב"א 89	811610		+1800	+.2	+4.0
איגוד 1 ל־89	101500				
דיסקונט ב' ל־89	179897				
דיסקונט א' ל־89	173800				
מזרחי ש' ל־89	56020	75.0			-40.0
מזרחי ב' ל־89	58120 קו		+2720	+4.9	+115
הפועלים ש' ל־89	92900	66.0	+300	+.3	+106
הפועלים ב' ל־89	92250	8.0	-400	-.4	-8.0
כללי א' ל־89	236700				
בל"ל כבוק ל־89	58950	175	+250	+.4	+150

בנקים למשכנתאות

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	השינוי הנצבר/ ביקוש
אדנים 0.1	23400	1.0	-200	-.8	-1.0
לאומי משכנתא' ש	8645 תב	47.0	-500	-5.5	-57.0
לאומי משכנתא' מ	8950	11.0	-152	-1.7	-11.0
כרמל ש	*6634	52.0	+66	+1.0	+59.0
* ביצוע חלקי 94.10%					
פיתוח ומשכ' 1	2416	1452	+10	+.4	+793
משכן מ"ד 1	4250	506	+20	+.5	+1146
עצמאות 0.1	18000				
בינלאומי למשכ' 1	7258		+70	+1.0	+500
טפחות מבכ ש	26500 תב	50.0	-2700	-9.2	-150
טפחות רג ש	*25250	98.0	+500	+2.0	+24.0
* ביצוע חלקי 96.00%					

מוסדות מימון

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	השינוי הנצבר/ ביקוש
חקלאות מבכ א	510880	3.0			
חקלאות מבכ ג	216000	1.0	-4000	-1.8	-1.0
לאומי תעשיה א ש	17033	60.0	+450	+2.7	+145
פיתוח תעשיה מבכ	150000	3.0	+4000	+2.7	+7.0
פת תעש בב ג	480000	1.0	+2000	+.4	+4.0
פת תעש בב גג	293500	2.0	+500	+.2	+3.0
פת תעש בב גג2	293000	1.0			+2.0
פת תעש בב ד	307800				
פת תעש בב דד	67641	52.0	-559	-.8	-52.0
מרכז קבלנים 5.0	1521 מו		-80	-5.0	-5543
תיירות בב	233000	1.0	+190	+.1	+4.0
כלל ליסינג 0.1א	18960	28.0	+550	+3.0	+34.0
כלל ליסינג 0.5ב	17500	26.0	+400	+2.3	+25.0

ביטוח

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	השינוי הנצבר/ ביקוש
אילון בטוח 1	109.0				
איתן ביטוח 1	106.0				-3000
אררט 0.1	1524				
אררט א 0.5	1029	209	-40	-3.7	-209
בטוח משנה 1	369 תב	701	-41	-10.0	-701
בטוח משנה 5	200	2000	-4	-2.0	-2700
בטוח משנה אפ 2	266 תב	250	-30	-10.1	-250
שה-אם	110.0				+5367
הדר 1	150.5	4358	+1.0	+.7	+7312
הדר 5	127.0	8360			-1967
הדר אפ 2	115.0	5170	-1.0	-.9	-5815
הסניקס 1	505	400	-3	-.6	-400
הסניקס 5	460	671	-6	-1.3	-671
המשכר־הראל 1	6463	25.0	+150	+2.4	+135
המשכר־הראל 5	5200	162	+160	+3.2	+388
כלל ביטוח 1	292	500	+12	+4.5	+2546
כלל ביטוח אפ'	55.5	16500			+3558
כלל ביטוח אג"ח 1	101.0	17000			-354
מנורה 1.0	938		-1	-.1	-110
מנורה 5.0	706	266	+17	+2.5	+266
סהר ביטוח 1	163.5	8820	+1.0	+.6	+8900
ספריכם 1	— הפסקת מסחר				
צור שמיר 1	252	2500	-4	-1.6	-2500
ציון החזקות 1	2691				+9.0
ציון החזקות 5	898				-3.0

מסחר ושרותים

מסחר

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	השינוי הנצבר/ ביקוש
אינטרגמא 1	734	3.8			-197
אינטרגמא 5	646	1481	+4	+.6	+9119
מאיר עזרא 1	480	2600	+10	+2.1	+2481
מאיר עזרא אפ 2	130.0	1300	-5.0	-3.7	-4469
כלל סחר אפ 1	271	3012	+1	+.4	+17.0
כלל סחר אגח 2	141.0	4790	+1.0	+.7	+4410
קייסטל 1.0	— הפסקת מסחר				
רפק 1	11001				
רפק 5	13000				
שופרסל א' 0.02	982	1370			-876
שופר־סל אפ ד	3730	455	+60	+1.6	+579
שופר־סל אגח א	111.5	32418			+33332

שרותים

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	השינוי הנצבר/ ביקוש
אסותא 0.01	311	400			-602
מבנות הספקה 1	371	51.0	-4	-1.1	-551
מבנות הספקה 5	180.0				-2.0
מבנות הספקה אפ	122.5	6980	+1.5	+1.2	+5467
מבנות הספקה אגח	97.0	12600	+.5	+.5	+39962
קווי הספקה 1	485	1363			+350
קווי הספקה 10	187.0	7049	+4.0	+2.2	+3451
מוסכי ערוכה 1	1225				
מוסכי ערוכה 5	764	37.0	-11	-1.4	-251

מלונות ושרותי תיירות

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	השינוי הנצבר/ ביקוש
גלי זהר 1.0	— הפסקת מסחר				
גלי זהר 5.0	— הפסקת מסחר				
מלונות דן 1	1397 תב	345	+127	+10.0	+1350
מלונות דן 5	945	200	+15	+1.6	+921
חוף האלמוג 0.1	8200	178			-38.0
מלונות ירדן 1.0	1841	1.0			
ים סוף 1	— הפסקת מסחר				
ים־סוף אפ 1	— הפסקת מסחר				

מחשבים ושרותי מחשב

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	השינוי הנצבר/ ביקוש
ת.י.ל. 1	160.0	6300	+7.0	+4.6	+6300
ת.י.ל. אפ ב	37.5	6300	+.5	+1.4	+1749
ת.י.ל. אגח א	108.0	7000			-8000
יעד"א 1	5250	80.0	+230	+4.6	+114
מ.ל.ל. 1	4551				
מ.ל.ל. 5	1385	37.0	+10	+.7	+37.0
ניקוב 1	671	1300	-9	-1.3	-790
ניקוב 5	289	1830	-11	-3.7	-1207
ניקוב אפ 2	480	630	+4	+.8	+630
תים מחשבים 1	601				+378

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	השינוי הנצבר/ ביקוש
אזורים אפ 1	515	1790	+6	+1.2	+1160
אזורים אגח 3	158.5	4900			+4550
איילון מלונ' 1	*78.0	13948	-7.0	-8.2	-17122
* ביצוע חלקי 88.20%					
איילון מלונ' אפ	34.5	18324	-1.5	-4.2	-11378
אל־רוב 1.0	370	6895	+3	+.8	+8393
אפריקה 0.1	36400	48.0	+1000	+2.8	+41.0
אפריקה אפ 5	15200	22.0			-22.0
ארזים 1	537	395	-2	-.4	-295
אלרן 1	2720				
אלרן 5	2280				
ברנוביץ 1	2681 תב	169	-200	-6.9	-281
ברנוביץ 5	2530	400	-20	-.9	-489
דור הנקר 1	5100	30.0			-30.0
ד.רשף 1	176.0	374	+1.0	+.6	+598
ד.רשף 5	129.5				
בר־לב 1	1490	70.0	+30	+2.1	+70.0
המסיל 1.0	819	206			-23.0
המסיל 5.0	480	450	+15	+3.2	+820
ת.ב.ב. 0.1	— הפסקת מסחר				
ת.ב.ב. 0.5	— הפסקת מסחר				
כלכלית ים אפ 1	81.0	3001	-1.0	-1.2	-7919
בב־ים 1	3550	215	+30	+.9	+1489
בב־ים 5	3115	403	+20	+.6	+1297
מבני תעשיה 1	74.0	35661	+1.0	+1.4	+36461
מבני תעשיה אפ'	23.5	84542			-112528
מבני תע' אגח לתמ	101.5		+1.0	+1.0	+70000
ישפרו 1	4105	665	+40	+1.0	+1235
ישראלום 1	1330	705	+32	+2.5	+1345
ישרס 1	19000	99.0	+400	+2.2	+116
סק פיתוח 1	6001	140			-130
לומיר 1	6555 מו		-335	-5.0	-1032
לומיר 5	1912	294			-144
מ.ת.מ. 1.0	352	2141	-4	-1.1	-4418
מ.ת.מ. אפ 2	165.0	141			-559
מ.ת.מ. אגח א	150.0				+932
מגורי בניה 1.0	565	530	+3	+.5	+59.0
מישגאל 1	162.0	3842	+2.0	+1.3	+1000
מישגאל אפ א	145.5		+2.0	+1.4	+3450
מגרב 1	1260	300	-40	-3.1	-500
לוינשטיין 1	279	200	-2	-.7	-499
לוינשטיין 5	111.5	11660			+4760
ליפשיץ 1	255 תב	301	+13	+5.4	+301
ליפשיץ 5	113.0	3273	+3.0	+2.7	+13275
ליפשיץ אפ 2	54.0 תב	6800	+4.0	+8.0	+3800
ליפשיץ אגח 1	95.5	34750	-.5	-.5	-33750
נאות אביב 0.5	3340	160	-30	-.9	-160
נכסי אזורים 1	220	260			-260
נכסי אזורים אפ	48.5	41485	+1.4	+3.0	+71251
נכסי אזורים אגח	93.5	150112	+1.0	+1.1	+231684
סהר השקעות 1.0	591		+12	+2.1	+500
סולל 1	1496	100	+51	+3.5	+142
קיסריה 1	3460				-120
קיסריה 5	1295	200	-5	-.4	-199
רוגובין 1	186.0	1000	+1.5	+.8	+3000
רוגובין 5	139.0				
רוגובין אפ 2	525				-50.0
רוגובין אגח א	129.0	5000	+.5	+.4	+15555

חקלאות

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	השינוי הנצבר/ ביקוש
מטע' הדר 0.1	2517	50.0	+40	+1.6	+100
מטע' הדר 0.5	2428	155	+50	+2.1	+460
מהדרין 1	5500	145	+70	+1.3	+1940
מהדרין אפ 1	2870	102	+80	+5.6	+377
נכסי הדרים 1	1480	400	+20	+1.4	+1100
פריאוד 5	2001				

תעשייה

מזון ומבק

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	השינוי הנצבר/ ביקוש
דובק מב ש	2050	297	-50	-2.4	-453
דובק מב מ	2300 תב	500	+200	+9.5	+500
הגלכל 1	316	300	-3	-.9	-300
הגלכל 5	284	300	-3	-1.0	-300
הגלכל אגח 1	102.5	14000			+56000
טמפו בירה 1	28200	5.0	+800	+2.9	+63.0
טמפו בירה 5	22950				-35.0
יצור 1	— הפסקת מסחר				
יצור א 5	— הפסקת מסחר				
יצור אפ 2	— הפסקת מסחר				
מן 1	368				-2.0
מן 5	260	910			+660
סוגרוסט 1	15000	105			-3.0
עסיס ב 5	328	3220			-4226
שלמה אנגל 1	1720	200	-35	-2.0	-200
שמן מבב א 4	— הפסקת מסחר				

טקסטיל והלבשה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	השינוי הנצבר/ ביקוש
ארגמן 1	314	4000	+6	+1.9	+11790
ארגמן אפ 2	115.0				
ארגמן אגח 1	114.0	6500	+1.0	+.9	+50000
אתא 1	353	236	+8	+2.3	+314
אופנת ברוך 1	241	270	-4	-1.6	-281
אופנת ברוך 5	160.0 תב	518	-15.0	-8.6	-776
אופנת ברוך אגחא	224		+6	+2.8	+320
ארגמן רג ש	8420	90.0	-70	-.8	-180
דלתא־גליל 0.1	2289	1170	+5	+.4	+953
דלתא־גליל 0.5	1050	1000	+10	+1.0	+1600
מסורות מאוחד 1.	849	83.0	+29	+3.5	+83.0
מסורות מאוחד 5.	400				+200
ויסקנו 1	238		-2	-.8	-500
ויסקנו 5	*173.0	500	-12.0	-6.5	-1374
* ביצוע חלקי 80.10%					
ורדינון 1	— הפסקת מסחר				
זיקות 1	1595	295			+305
זיקות 5	1355	380	+15	+1.1	+1690
זיקות אפ ב	365	200	+15	+4.3	+150
כיתן 1	111.0	6800	+2.0	+1.8	+11961
כיתן אפ 1	46.5				+722
לודזיה 1	580	100			-200
לודזיה 4	475				
ליבנת 1	115.0	464			-7265
עיט 1.0	316	11.0			-11.0
עיט 5.0	151.0				+1405
עיט אפ 2	106.5	4100			-4100
עיט אגח 1	105.0				-2000
פולגת 1.0	141.5	1550	+2.5	+1.8	+10096
פולגת אפ 1	54.0	2000	+2.0	+3.8	+3000
פלינט א 1	630	573			-573
פלינט א 0.5	6630		-100	-1.5	-400
פרטו 1	980	100	-5	-.5	-100
גיבור־סברינה	4600 תב	174	-249	-5.1	-265

מתכת ומוצריה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	השינוי הנצבר/ ביקוש
אורדן 1	5125	247	-60	-1.2	-277
אורדן 5	4554				
אלומית 1	6700				-151
אלומית 5	4770				
כבלים 1	354	6255	+1	+.3	+5723
כבלים אפ 1	83.0	7091	+3.5	+4.4	+13981
כבלים אג"ח־אפ'	101.5	7000	-1.0	-1.0	-21539
כבלים אגח א	102.5	19811			-3802
התבוך 1.0	524	1000			-411
התבוך 5.0	263	896	+5	+1.9	+304
התבוך אפ	1789				-169
דיקה 1	1840				-39.8
דיקה 5	1200	125	+15	+1.3	+316
קופסאות פח 5	2950				
כבלי ציון 1.0	2290	925	-80	-3.4	-823
כבלי ציון 5.0	1314	508	-20	-1.5	-508
מתכת קרמני 1	194.5	3000			-126
מתכת קרמני 5	105.0	1675			+12336
נחושתן 0.1	— הפסקת מסחר				
נחושתן 0.5	— הפסקת מסחר				
ספר פלדה 1	1699	172	-1	-.1	-172
קינג 1	510				
קינג 5	310	370			+370
קליל 1	2620	455			+563
קליל 5	2454	200	-20	-.8	-559
קליל אפ	1151	1000	+30	+2.7	+467
קליל אגח	126.0	1610			+5390
שלדות 5.0	3867	65.0	+112	+3.0	+241
לביש 1	556	100	-12	-2.1	-100
לביש 5	392				-500

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	השינוי הנצבר/ ביקוש
אלביט 3.0	264400	4.0	+80		+8.0
אלקו 0.1	— הפסקת מסחר				
אלקו 0.25 ש	— הפסקת מסחר				
אלקטרה 0.1	1940	458			-108
אלקטרה א 0.5	1350	308	-10	-.7	-308
אלקטרה אפ 5	849	100	-1	-.1	-610
אלקטרה אגח 3	139.5	3070			-3025
אורית 0.02	13650	146	-300	-2.2	-248
כלל אלקט' אפ א	450	1188	-10	-2.2	-1112
כלל אלק' אגח 1	106.5		+1.0	+.9	+19008
סאקטרוניקס 1	1090	360			+640
סאקטרוניקס 5	815	1700			-700
פרימשנגר 1	389				
פרימשנגר 5	328				
ציקלון 1	2339	86.0	-1		-14.0
ציקלון 5	1425	722			-472
קונשטיין 1	2570				
קונשטיין 5	1696	950			+945
ת.א.ת. 1	— הפסקת מסחר				
ת.א.ת. 5	— הפסקת מסחר				
תדאר 1	700	918	-18	-2.5	-718

מוצרי בניה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	השינוי הנצבר/ ביקוש
א.מ.בלקברין 1	162.0	3536	+2.0	+1.3	+27374
איפי כלל אפ'א	525		+14	+2.7	+1270
איפי כלל אפ ב'	42.0	113153	+2.0	+5.0	+139607
אי.פ.בנין אגח א	158.5	3600			+45670
אי.פ.בנין אגח ב	93.5	135456	+.5	+.5	+104674
אקרשטיין 1	380	370			-188
אקרשטיין 5	*285	900	-9	-3.1	-1520
* ביצוע חלקי 88.28%					
אקרשטיין אפ א	343				-2.0
אקרשטיין אג"ח 1	132.5	2600	-1.5	-1.1	-26300
האחים בלום 1	89.0	7383	-1.5	-1.7	-5883
אחים בלום אפ1	47.5	9100			+7100
בודל השק 1	— הפסקת מסחר				
מזאיקה 1	1951 תב		+150	+8.5	+150
מזאיקה 5	1392				
נגב קרמיקה 1	277	1750			-6491
נגב קרמיקה אפ 1	111.5	1700			+1700

כימיה, גומי ופלסטיק

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	השינוי הנצבר/ ביקוש
אבן 5	1605	1349	+15	[illegible]	-5851
אליאנס ב 200.0	— הפסקת מסחר				
גל תעשיות 1	348				
גל תעשיות 5	240				
גל תעשיות אפ	74.0	5000	+2.0	+2.8	+3940
גל תעשיות אגח 1	107.5				-10000
ראשים 0.1	3000	150	-100	-3.2	-250
ראשים 0.5	1665	170	+15	+.9	+170
חיפה כימיקל 10.0	— הפסקת מסחר				
ליפסקו 1.0	— הפסקת מסחר				
מקסימה 1	720				
מקסימה 5	496	280	-1	-.2	-578
מגן 1	24000	30.0	+250	+1.1	+19.0
מגן 5	21850	40.0	+400	+1.9	+50.0
פייקלאס 1	525	759	+10	+1.9	+6106
פייקלאס אפ 1	146.0	1765			+2279
קים 1	4380 תב	448	-320	-6.8	-500
קים אפ 2	2715 תב	150	-260	-8.7	-150
קים אגח 1	112.0				
תיא 5	4790	225	+97	+2.1	+240
פרוכאום 10.0	604	12238			-3781

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	השינוי הנצבר/ ביקוש
כתר 1	118.0	2000			-681
רפרון 1	6299				-65.0
רפרון 5	4050	15.0	-52	-1.3	-15.0
ת.מ.נ. 1.0	5600	213	-120	-2.1	-245
יפה 1	2080	350	+21	+1.0	+16.0
לבדי אשקלון 1.	680	700			-650
מלט ב 0.5	34000 תב	6.0	+2690	+8.6	+8.0
קרגל 1	598	2769	+3	+.5	+2231
קרגל אפ 1	330	673	-2	-.6	-420
ריס 1	305 תב	518	+15	+5.2	+518
ריס 4	139.0	2400			+11100
תעל ב 2	15702	154	+300	+1.9	+167

תעשיות שונות

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	השינוי הנצבר/ ביקוש
אבריין 1	214	1000	+3	+1.4	+210
אבריין 5	113.5		+3.5	+3.2	+1700
הגישה־יוד 1	1911				
ה.ג.פולק 1	— הפסקת מסחר				
ה.ג.פולק 5	— הפסקת מסחר				

השקעות תעשיה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	השינוי הנצבר/ ביקוש
מרכזית ב 0.1	9880	193			-52.0
כור בבל 1.0	6715	128			-128
כלל תעש אפ ד	125.0	7066			-7066
כלל תעש אגח 6	112.0	41575			-41570

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	השינוי הנצבר/ ביקוש
אגיס ש	6200	165			-57.0
אידיבי פית אפש	3152	350			-159
אידיבי פית אגחא	105.5	19365	-.5	-.5	-19365
אלגר 1	1040	500	+35	+3.5	+1200
גולת השקעות 1	1060				-96.0
גולת אפ א	830	16.0			-16.0
גולת אגח 1	113.0	2705			-2705
דנבאר 1	580	979	+20	+3.6	+1107
דנבאר 5	580	725	+4	+1.1	+2130
חברה לישראל 5	2810	2090			-301
חלפסון 0.1	115900				
חלפסון 1.0 ש	18100	40.0	-300	-1.6	-40.0
אבמא א 0.5	18375 קו		+875	+5.0	+199
השק דיסק אפ	806	1808	+31	+4.0	+2353
השק דיסק אגח א	112.0	53895			-23895
מזרחי השק ש	— הפסקת מסחר				
מזר השק אגח 124	— הפסקת מסחר				
חירון 1	1200	1680			-1180
חירון 5	605	970			+30.0
יעמור 1	2328	27.0			-27.0
יעמור 5	1616	33.0			-33.0
יצוא ש	14550 תב	54.0	+750	+5.4	+100
ירדן א 0.1	1248	300			-572
ישום 1	73.5	5320	-2.0	-2.6	-24390
ישום אגח־אפ 1	65.0	4600	-1.0	-1.5	-4600
כלל ישראל 50.0	959	150	-1	-.1	-350
מגור 1	355				
מגור א 5	353				
מגור אפ ב	127.0				
מגור אג"ח 1	133.5	2000			-929
סהר פיתוח ג	305 תב	2610	+15	+5.2	+5926
מן השק ש	2323	478			+522
שמה א' 1	4824	52.0			-52.0
שמה 5	3700	100			+320
עירון ב 0.2	9800	211			+328
קרדן 1	111.0 תב	5774	+5.5	+5.2	+20644
קרדן 5	67.5	1401	-2.0	-2.9	-1401
קרדן אפ 2	47.0	7817			-2567
קרדן אג"ח 1	112.5	16300			+18020

נסחרות במט"ח

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	השינוי הנצבר/ ביקוש
גזית מ	237		+2	+.9	+1000

דלק ונפט

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	השינוי הנצבר/ ביקוש
דלק חיפושי נפט 1	1987	348	-105	-5.0	-348
דלק חיפושי נפט 5	*1074	375	-14	-1.3	-1505
* ביצוע חלקי 64.60%					
פז חיפושי נפט	22100	20.0			-10.0
יו.א.ל. אפ 2	79.0	6125	-1.0	-1.3	-9625
ב.ג.ב. 1.0	3900	100			+69.0
ב.ג.ב. 5.0	1999	775	-31	-1.5	-1602
נפטא ש	589 תב	11348	+19	+5.1	+12251

רשימה מקבילה

שרותים

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	השינוי הנצבר/ ביקוש
תראל עיבוד 1	— הפסקת מסחר				
י.ט.בל. 1	262	2525	-3	-1.1	-2136
קונסורטיום 1	1087 קו		+52	+5.0	+341
קונסורטיום 5	318	268			+131
קונסורטיום אפ ג	57.0	5876	-1.5	-2.6	-6528
קופל 1	569	1000	+9	+1.6	+1700
תבל 1	* — הפסקת מסחר				

מלונאות ושרותי תיירות

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	השינוי הנצבר/ ביקוש
כפי הדר 1	97.0	6007			-4969
כפי הדר אפ 1	63.0	869	+4.0	+6.8	+2790
הדרה ישראלית 1	42.7		+.7	+1.7	+3200
כנס 1	953 תב	297	-106	-10.0	-297

מחשב ושרותי מחשב

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	השינוי הנצבר/ ביקוש
אינגת 1	254	1325	+4	+1.6	+2528
תהל מיכון 1	399	300			-329
[illegible] אפ 1	705	300	-22	-3.0	-1281
כלל מחשבים 1.0	4013	11.8	-206	-4.9	-11.0
משוב 1	88.5	2800			-200
רקפ 1	295	2000	-12	-3.9	-5893

נדל"ן בינוי ופיתוח

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	השינוי הנצבר/ ביקוש
אבנוביץ 1	*713	205	-7	-1.0	-328
* ביצוע חלקי 61.90%					
בן־יקר בת 1.0	2595	18.0			-18.0
הדקר 1.0	— הפסקת מסחר				
הדקר 5.0	— הפסקת מסחר				
עזר 3.0	1170	258	-30	-2.5	-58.0
רסק מבנה	1080	132			-32.0
רסק רג	910	100	+10	+1.1	+140

חקלאות

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	השינוי הנצבר/ ביקוש
עב־חוף 0.1	— הפסקת מסחר				

מזון ומבק

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	השינוי הנצבר/ ביקוש
אבגד 1	1009	150	-1	-.1	-150
שלפיטוס 1	— הפסקת מסחר				
שלפיטוס 5	— הפסקת מסחר				

טקסטיל והלבשה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	השינוי הנצבר/ ביקוש
יובידוס 1	217				+106
משט 0.1	2050	19.0	-37	-1.8	-168
משט 0.5	1000	60.0	+45	+4.7	+60.0
[illegible] 1.0	2260	14.0	+10	+.4	+166

מתכת ומוצריה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	השינוי הנצבר/ ביקוש
אילקטר 5.0	— הפסקת מסחר				
מבנים 1.0	555		-22	-3.8	-500
[illegible] 1	80.5		-.5	-.6	-4550
[illegible] 1	50.0				+14773
[illegible] אפ'	12.9	30150	+.6	+4.9	+53606

מוצרי בניה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	השינוי הנצבר/ ביקוש
אלקול 1	— הפסקת מסחר				
אליקול אפ 2	— הפסקת מסחר				
בי־רבן 1	2363 קו		+113	+5.0	+1495
בי־רבן 5	1530	2867	+50	+3.4	+2443
[illegible]	549	2171	+26	+5.0	+1907
[illegible] 1.0	2900				
[illegible] 5.0	794 תב	350	-88	-10.0	-790
[illegible] 1.0	875 תב	2.0	+45	+5.4	+148
[illegible] 5.0	651	400	+1	+.2	+1.0

מוצרים כימיים, גומי ופלסטיק

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	השינוי הנצבר/ ביקוש
אלרן־כק 1	173.0				
דשנים 1	2155	40.0	+5	+.2	+40.0
נקה 1	3840	472	-30	-.8	-72.0
ת.ב.ל. 1.0	— הפסקת מסחר				
ת.ב.ל. 5.0	— הפסקת מסחר				
תרד א' 5	6693				

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	השינוי הנצבר/ ביקוש
אורדע פרינט 1	480	310			-310
סקפבריה 1.0	6950	30.0			-30.0

תעשיות שונות

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	השינוי הנצבר/ ביקוש
גולן 1	327	2500	+6	+1.9	+994
דרפסון 1	— הפסקת מסחר				
פו־קן 1	395	127			-1884

השקעה בתעשיה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	השינוי הנצבר/ ביקוש
כלל פיתוח 1	114.0	2317	-2.5	-2.1	-2317

חברות השקעה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	השינוי הנצבר/ ביקוש
אינקובה 1	— הפסקת מסחר				
אילים 1	259	400	-1	-.4	-8.0
אית"ם אפ 1	53.5	584	-3.0	-5.3	-3284
אלביט בכ' 1	400	877	+1	+.3	+43.0
אפיק 1.0	— הפסקת מסחר				
אפיק 5.0	— הפסקת מסחר				
בנין השק ב 5	12099	47.0	-7		-8.0
לבניק 1	*1000	39.0	-426	-29.9	-162
* ביצוע חלקי 50.00%					
לבניק 5	252	430	+1	+.4	+78.0
עוז השקעה 1	1280	10.0	+12	+1.0	+74.0
עוז השקעה 5	815	101	+5	+.6	+150

חיפושי נפט

שם החברה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	השינוי הנצבר/ ביקוש
פראיל ב 0.03	5000 תב	46.0	+350	+7.5	+198

משתנים

שם נייר	מספר עסקות	שער	שער	שינוי	מחזור
הבינלאומי	4	6006	5961	.75	3804.0
פיבי	5	7311	7239	.99	1813.0
הסנה	3	168.50	167.50	-.30	30277.0
שלמן		671	671	-1.83	3000.0
כלל סחר	2	350	347	.57	1611.0
שופר־סל ב'	1	927	922	.54	4137.0
דלק ב'	14	2077	2067	.24	10267.0
אפריקה 1	3	32290	31891	1.25	186.0
אזורים	6	825	811	1.73	15729.0
נכסים־בנין	10	2581	2537	1.73	5467.0
הכשר הישוב	28	66520	65868	2.08	871.0
חברה כלכלי	4	291	289	.69	18780.0
כלל נדל"ן	1	646	636	1.57	3000.0
עידן	1	12040	11950	.79	30.0
[illegible]		529	529	.95	1380.0
[illegible]		3841	3841	.00	1418.0
כלל תעש אל	2	3048	3028	-1.01	1773.0
אלרון	5	184485	185112	.75	27.0
טבע	12	8481	8439	1.75	1264.0
[illegible]	8	1803	1785	1.01	7674.0
[illegible]	5	857	840	1.59	8273.0
[illegible]	6	224571	224011	.35	50.0
כלל תעשיות	8	181.50	180.88	.83	67814.0
אידיבי פת'	4	6613	6515	1.50	3439.0
אלרן		815	815	-.26	370.0
חברה לישר'	7	3471	3462	.75	27474
כלל השקע	1	676	672	-.44	3072.0
דיסקונט ה	7	1896	1875	1.01	3181.0
כלל ישרא' 10	4	988	974	.00	11844.0
יואל	6	359	332	-1.17	36888.0

ברונו: הפער בין האינפלציה בישראל ובמערב פוגע בכושר התחרות של המשק

מאת אמנון אשד

השיפור שנירשם בקצב האינפלציה בשנת 1987 היה מיזערי בלבד. המרחק בין האינפלציה אצלנו וזו של העולם התעשייתי עדיין ניכר ועובדה זו מעיבה על כושר התחרות של המשק.

כך קבע אתמול נגיד בנק ישראל, פרופ' מיכאל ברונו בדברים שנשא לרגל הצגת הדו"ח השנתי של הבנק לשנת 1987. לדברי הנגיד, ניזונה כיום האינפלציה מחוסר הודאות הקיים בציבור באשר להמשך עיצוב המדיניות המשקית. מצב דברים זה, קבע ברונו, מחייב תשומת לב מירבית של כל קובעי המדיניות במשק ויש צורך בנסיון נחוש לשנות מציאות זו, תוך הסכמה, אפילו בתקופה של טרם בחירות.

בדבריו דחה ברונו את הביקורת שהופנתה בתקופה האחרונה כלפי מדיניותו המוניטרי של הבנק המרכזי. לדבריו, מפתיע לשמוע טענות על ריבית גבוהה ומתירנות יתר בהרחבת האשראי כשהן מוטחות בו זמנית ולעתים אף על ידי אותו גורם.

בתשובה לשאלה על היחסים העכורים שהשתררו לאחרונה בין בנק ישראל והאוצר אמר נגיד הבנק כי היחסים בינו ובין שר האוצר טובים, אולם באוצר יש מי שמחרחר ריב משיקולים לא עניינים ולדבריו עובדה זו באה לידי ביטוי בעיתונות בזמן האחרון.

בהמשך דבריו מתח ברונו ביקורת קשה על הצעת חוק היטלים המיוחדים שהגיש שר התעשיה לאישור הכנסת. לדבריו, הורדת האינפלציה והגברת התעסוקה במשק מותנות דווקא בהורדת חומות מגן היטלים על היבוא, ולא ביצירת תשתית חוקית נוספת להעלאתם השרירותית.

גם כלכלני מחלקת המחקר של הבנק תומכים בביטול המיגבלות על היבוא. בדו"ח השנתי קובעים אנשי המחקר כי ביטול הגבלות אלה יסייע בצורה משמעותית להורדה נוספת של האינפלציה המקומית.

מחברי הדו"ח מותחים ביקורת גם על קיומה של מערכת הפיקוח על מטבע חוץ הגורמת, לדעתם, לעיוותים הנובעים מהפעלת איסורים והוראות מפלות בין מגזרי אשראי שונים. הדו"ח אף מעלה את הסברה כי קיומו של הפיקוח על מטבע חוץ תורם גם ליכולתם של הבנקים לקבוע מירווחים פיננסים גבוהים מאלו הנהוגים בעולם.

יחד עם זאת מזהירים מחברי הדו"ח מפני הפשרה מהירה מדי ולא זהירה של הפיקוח וקובעים כי יש להתאים ולשכלל את המערכת הפיננסית לפני ביצוע המהלך.

בפרק המיסים קובע הדו"ח כי הרפורמה במיסים שבוצעה בתחילת השנה שעברה הגבירה את אי השיוויון בחלוקת ההכנסה וכי שלושה רבעים מאובדן ההכנסות ממיסים נפלו בחלקו של העשירון באוכלוסיה.

בתשלומי הקיצבאות של הביטוח הלאומי, לעומת זאת, קובע הדו"ח כי בשנה שעברה הופעלה שחיקה מכוונת של חלק מהקיצבאות, כמו למשל קיצבת נכות כללית, קיצבת הבטחת הכנסה ועוד.

ברונו: להוריד חומות מכס

מלונות ים־סוף הרויחה 4.8 מליון שקל ב־1987

מאת סופרת "דבר"

חברת מלונות ים־סוף בע"מ הרויחה בשנת 1987 רווח נקי של כ־4.8 מליון ש"ח, בהשוואה לרווח נקי של 1.5 מליון ש"ח בתשעה חודשים בשנת הכספים הקודמת. הרווח למניה הגיע ל 0.35 ש"ח לעומת 0.11 בשנה שעברה.

יו"ר מועצת המנהלים של החברה אלי פפושדו מייחס את השיפור הניכר בתוצאותיה העיסקיות של החברה למוניטין שרכשה לרמת האירוח הגבוהה במלונותיה ולקהל הלקוחות הקבועים שפיתחה.

מנתונים שפירסמה החברה עולה כי רווחי כל חברות הבת שלה הגיעו בשנת 1987 לכ־6 מליון ש"ח. בגין רווחים אלה שילמה כבר החברה דיבידנד לבעלי מניותיה – בראשית השנה זמן קצר לאחר הנפקת מניותיה למסחר בבורסה לניירות ערך בתל אביב.

מאז תום תקופת המאזן השלימה החברה רכישת 25% בחברות "מגדלי על" המסיימת בימים אלה את בניית המלון השלישי ברשת החברה – "סונסטה ים המלח". כמו כן רכשה החברה 24% ממניות חברת "ים אילת" הקשורה בהקמת מלון הדירות "נופית" באילת ו־49% מהשליטה וההון של חברת "אתת טכנולוגיות", אשר פיתחה מכשיר יחודי המקרים הדלקת אור בלימה אחורי ברכב ומסייע למנוע שיעור משמעותי מהתאונות ולחסוך בחיי אדם.

מג"מ השלים בהצלחה תוכנית הבראה מקיפה

ייצב את המכירות ברמה שנתית של 8 מליון דולר אף שפיטר 100 מתוך 250 עובדיו

מאת דרור שרביט

מפעל הגומי מג"מ, מקבוצת "כלל תעשיות" השלים לאחרונה בהצלחה תוכנית הבראה מקיפה, לאחר שבשנה הקודמת נקלע לקשיים. המפעל ייצב את מכירותיו ברמה של 8 מיליון דולר, אף שביטל עסקות יצוא רבות וצמצם את מספר עובדיו מ־250 ל־150.

מג"מ עוסק בייצור ושיווק של מטועים וחגורות גומי. בשנת 1987 נקלע המפעל לקשיים עקב הפסדים בעסקות יצוא ותחרות קשה בשוק המקומי. תפוקת המפעל צומצמה ב־1987 בכשליש מרמה של כ־1,500 טון לכ־1,000 טון ולחברה נרשמו הפסדים של 2.2 מיליון דולר לאחר הפסד של מיליון דולר בשנה הקודמת. ההפסד ב־1987 היה בשיעור חריג – הגיע לכשליש מכלל המכירות – אך 660 אלף דולר מהפסד זה נבעו מהוצאות חד–פעמיות לפיצויי פיטורים.

התוצאות העיסקיות חייבו ב־1987 סיוע הוני מצד חברת האם "כלל תעשיות". לחברה נוצר גרעון כולל של 2.6 מיליון דולר בתזרים המזומנים שכוסה בהגדלת הון עצמי בחצי מיליון דולר, בהלוואות בעלים של 900 אלף דולר והגדלת האשראי לזמן קצוב ב־1.2 מיליון דולר.

תוכנית ההבראה כללה גם ביטול עסקות יצוא בלתי כדאיות וסלקטיביות בקבלת הזמנות חדשות. בפועל הוקטן היקף היצוא, אך החברה שומרת על קצב מכירות שנתי של כ־8 מיליון דולר.

10 מיליון דולר הושקעו בהקמת כפר נופש וחוף רחצה במפרץ אמנון

מאת דויד מושיוב

כעשרה מיליון דולר הושקעו בהכשרת חוף רחצה ובהקמת כפר נופש במפרץ אמנון בחוף הצפון מערבי של הכנרת. ההשקעה היא של הסוכנות היהודית והישובים החקלאיים באיזור, אשר יזמו את פרוייקט הנופש באיזור זה, שנועד לספק מיגוון שירותי אכסון ופעילויות משלימות של נופש פעיל ימי ויבשתי.

הפרוייקט מופעל על ידי שמונה ישובים צעירים בגליל והוא מהווה תחליף לאמצעי ייצור חקלאיים, כאשר אמצעי הייצור בישובים אלה מבוססים על חקלאות, תעשייה ותיירות.

חוף הרחצה במפרץ אמנון כבר נפתח לקהל הרחב ויש בו מזנונים, מרכז להשכרת סירות המיועדות לספורט מים וכן מגרשי חנייה. הכניסה לחוף הרחצה היא חינם ומשלמים רק תמורת דמי חנייה למכוניות במגרשי החנייה שהוכשרו במיוחד למטרה זו. חוף הרחצה פועל מזה שנה בקירוב והועסקו בו 15 מתיישבים בקירוב. המחזור של חוף הרחצה בשנה הראשונה היה 200,000 שקלים והרווח התפעולי היה 40,000 שקלים. הקיץ מקווים להגיע למחזור של 700,000 שקל והרווח התפעולי הצפוי הוא 150,000 שקלים.

במהלך חודש אוגוסט יפתח בהדרגה כפר הנופש הראשון בו יש 91 יחידות נופש להשכרה. כל יחידה כוללת שני חדרים, מטבחון, מקום חנייה למכונית ומשטח דשא. המחיר הממוצע להשכרת יחידה כזו הוא מאה שקלים בקירוב ללילה.

באיזור יהיו מרכז שירותי נופש, מסעדות ומועדונים. בעתיד מתכננים בניית בריכת שחיה, חדרי כוח וסאונות וכן שירותי מגנון ליד חוף הרחצה.

בשלב מאוחר יותר מתכנן להקים באיזור כפר נופש שני, איזור מסחר, מרינה וכן השלמת פארק נופש חופי בהשקעה כוללת של שמונה מיליון דולר.

מנהל פרוייקט מפרץ אמנון אייל פרידמן מסר, כי האיזור יהיה פתוח גם ליזמים פרטיים וכבר כיום ישנה התעניינות מצד יזמים המעוניינים להקים במקום בית מלון ומתקני נופש שונים.

רפורמה בתחבורה ציבורית: האוצר מציע לא להתערב בניהולה ולפתחה לתחרות

מאת אריה ארד

רפורמה מרחיקת לכת בניהול התחבורה הציבורית נדונה במשרד־האוצר במגמה לבטל את הסובסידיה, לחדול מהתערבות בניהול הקואופרטיבים ולפתוח את הענף לתחרות מסויימת בשוליים. עיקרי הרפורמה מקובלים על הקואופרטיבים, אך משרד־התחבורה מתנגד לעיקריה מחשש שתאבד השליטה על אגד ועל דן.

כוונת הרפורמה להביא לביטול גמור של הסובסידיה לתחבורה הציבורית, כפי שהיה עד 1967. בתמורה יידרשו הקואופרטיבים לקבוע תעריפים ריאליים מבוססים על עקרונות תמחיר עיסקי בכל הקווים וליטול על עצמם גם את מימון ההצטיידות.

על־פי ההסכם, שנחתם בסוף השנה שעברה ושתוקפו לעשר שנים, נקבע לאגד סל הוצאות בסכום של 420 מיליון שקל בשנה, אותה מתחייבת הממשלה לכסות, אם מתוך תעריפי הנסיעה ואם בסובסידיות. מכאן שירידה במספר הנוסעים תחייב למעשה את הממשלה לפצות את הקואופרטיב על הקטנת הפדיון שלו. פירוש הדבר, שבזמן העלאת תעריפי הנסיעה בשל הקטנת הסובסידיה על הממשלה להביא בחשבון את הירידה האפשרית במספר הנוסעים, דבר שיחייב אותה להגדיל מחדש את תשלומיה לקואופרטיב. כן נושאת הממשלה למעשה באחריות הכספית לירידה במספר הנוסעים מסיבות שאינן תלויות במדיניותה, למשל כתוצאה משירות לקוי.

הממשלה גם מממנת 85 אחוז ממחיר 200 האוטובוסים החדשים שרוכש אגד בשנה על־פי ההסכם. משום כך נקבע מקור ההצטיידות לא רק משיקולים עסקיים ומקצועיים אלא גם משיקולים פוליטיים, שבינם ובין התחבורה הציבורית אין כל קשר.

הסובסידיה לתחבורה הציבורית מגיעה כיום לכדי 20 אחוז בממוצע, כלומר מעט יותר מ־100 מיליון שקל בשנה. אולם מיבנה התעריפים הוא כזה, שדמי הנסיעה ברוב הקווים הבין־עירוניים מכסים את עלותם ואילו בכמה קווים עולה הפדיון בהרבה על ההוצאות. למעשה מסבסדים קווים בין־עירוניים מסויימים את הקווים העירוניים. עיקר כספי הסובסידיה הממשלתית מופנה להוזלת הנסיעה בקווים העירוניים. במצב זה אין הקואופרטיב מסוגל להתחרות בגורם העיקרי המתחרה בו: הרכב הפרטי. להמחשה, בעוד שבעשור הקודם היתה הנסיעה הבין־עירונית ברכב פרטי מתכסה, רק אם השתתפו בה 3.7 נוסעים. כיום מתכסה הנסיעה, אם משתתפים בה 1.2 נוסעים. למעשה עולה הנסיעה ברכב פרטי כנסיעה באוטובוס.

תכליתה של הרשמה היא, שתעריפי הנסיעה ייקבעו על־פי עקרונות תמחיר עסקי, תוך בקרה מסויימת מצד הממשלה כנהוג לגבי מונופולים. אולם ההערכה היא, כי התערבות הממשלה תהיה מיזערית, שכן הקואופרטיבים יצטרכו לרסן עצמם נוכח החשש מפני מעבר נוסעים למכוניות פרטיות. אחריותם של ראשי הקואופרטיבים להצלחתם המסחרית גם תמנע עליות שכר מופרזות, שהן הבעיה העיקרית בריסון הוצאות אגד, לדעת כלכלני האוצר.

ביטול הסובסידיה והמעבר לשיטה החדשה בקביעת תעריפי הנסיעה תחייב העלאת מחירי הנסיעות העירוניות ב־70 אגורות לשקל, אולם העלאה זו תתקן מהוזלת הנסיעה הבין־עירונית. לדעת משרד־האוצר יקל מיבנה תעריפים זה על עומס התנועה הן בדרכים הבין־עירוניות והן במבואות הערים ובתוכן, שכן מי שיסע מירושלים לתל־אביב באוטובוס, ישתמש בתחבורה ציבורית גם בתוך תל־אביב.

במשרד־האוצר שוללים את הטענה, כי הסובסידיה לנסיעה העירונית מגיעה בעיקר לידי השכבות החלשות. לדעתם 75 אחוז מהסובסידיה מגיעה לידי השכבות המבוססות, שהביקוש מצידן לשירותי התחבורה גבוה מהביקוש מצד השכבות החלשות. עיקר המשתמשים בתחבורה הציבורית הם בני־נוער וקשישים, שאינם יכולים לנהוג ברכב פרטי. "אין טעם לסבסד ילדה, הנוסעת לשיעורי רכיבה באוטובוס פרטית בפאתי העיר", אומר אחד המקורות להכנת עמדת האוצר. עם זאת יתכן, שיהיה צורך בפיצוי שכבות חלשות בדרך זו או אחרת על ייקור הנסיעה העירונית.

על־פי ההסכם החדש בין אגד והממשלה, ינוהל מו"מ על מימונם של קווים חדשים, שייפתחו על־פי דרישת המדינה. המדובר בקווים בלתי רווחיים, "הקווים הפוליטיים" בעגה של אגד, למשל למיצפים בגליל ולישובים החדשים ביוש"ע. על־פי ההסדר החדש תממן הממשלה במישרין עלותם של קווים אלה. הסדר זה פותח פתח להוצאתם של קווים אלה למכרזים ואף תיווצר תחרות מסויימת בשולי הענף.

בינתיים נודע, כי למשרד־האוצר הוגש בימים אלה סקר חדש על כדאיותה הכלכלית של רכבת פרברים. משרד־האוצר הזמין את הסקר ועדיין אין יודעים את מסקנותיו. עם זאת מתייחסים כלכלני האוצר בספקנות רבה לפרוייקט זה, שכן נפח התנועה ההווי אינו מצדיק לכאורה הפעלתה של רכבת פרברים. באוצר חוששים, שלא נוסעי המכוניות הפרטיות יעברו לרכבת, אלא נוסעי האוטובוסים, דבר שיחייב את הממשלה לפצות את הקואופרטיבים על הירידה במספר נוסעים.

ביטוח / דן שלם

תכניות חדשניות בביטוחי חיים

בעוד בענף ביטוח... מדווחים מהגידול במכירות חדשות של ביטוחי חיים. מכירות ביטוח חיים עד תחילת אפריל נמשכת בענף ביטוח רכב הדאגה בגין העלייה בהיקף התביעות ובעלות התיקונים. התחרות הקשה נטשת כיום בין החברות על ביטוחי קולקטיבים ובעיקר רבה המהומה סביב פרשת תורייאן־לבבל. לשכת סוכני הביטוח מתכוונת להעמיק את המאבק בחברות ולדרוש מהמפקח שיביא לביטול העיסקה. מחוגי חברות הביטוח, נודע שהמפקח על הביטוח החל בימים אלו לדון בהצעות הדריגות שניתנו ואת מסקנותיו יודיע בקרוב.

ביטוח ימי בהסנה

משרד הביטחון חידש באחרונה את הביטוחין הימיים במסגרת הסנה, ענף הביטוח הימי בהסנה נחשב לריווחי במיוחד. היקף הפרמיות מגיע ל־6 מיליון דולר לשנה, ומהוות לפחות כרבע מכלל הפרמיות בענף. בשלוש השנים האחרונות הענף הינו ריווחי במיוחד, הרווח מסתכם במיליון דולר מדי שנה. יצוין כי גם סוכנות תורן הנמנית על קבוצת בנק הפועלים הינה בין המובילות בענף ביטוח זה.

פרסום בטלוויזיה: מיגון רכב

איגוד חברות הביטוח האמור להתחיל בקרוב בביצוע תשדירי סירות בטלוויזיה בשיתוף עם משטרת ישראל, בנושא מיגון הרכב וזאת במטרה לצמצם את נגע הגניבות. את התשדירים מביים יחיאל שבי כאשר הגיבוי הפירסומי ניתן על ידי יורם אפק מהסנה.

איילון מרחיבה שורותיה. צמיחת חברת איילון בעת האחרונה הביאה להעברת משרדי אגף ביטוח החיים בסניף תל־אביב למשכן החדש והמרווח במרכז ת"א. חברת איילון שהפכה לפני כשנה לחברה ציבורית קלטה באחרונה עשרות סוכנים ותיקים הפועלים בענף ומרחיבה את פעילותה בתחומי הביטוח השונים, כולל ביטוח חיים. המעבר למשכן החדש יסייע בידי החברה לשפר את יכולה התפעולית.

הראל המשמר מחדשת שוב בביטוח בריאות: קיצור תורים

בחברת הראל המשמר מתכוונים להוציא תוך זמן קצר תוכנית ביטוח בריאות חדשנית המשלבת בתוכה ביטוח בריאות במתכונת ביטוח הבריאות הניתן באמצעות קופות החולים בשילוב אופציה לקיצור תורים לניתוחים וטיפולים כירורגיים שונים. לאור הצלחת תוכנית הביטוח הבריאות הניתוחית המציעה שיפוי למקרי אירוע חירום וקיצור תורים, כאשר המוצר הינו עצמאי ולא תלוי בביטוח, מתכוונת קבוצת הראל המשמר לפתח את תוכנית הביטוח המקורית של שילוח המציעה אפשרות לרכוש ביטוח רפואי בצורות שונות בין ההדרגה הבסיסית ועד רכישת כל השירותים הרפואיים, לשלב תוכנית זו עם תוכנית ניתוחית שיתרונה היה במתן אופציה לקיצור תורים ובתוכנית שיפוי הוצאות במקרה הצורך. עלות התוכנית המשולבת תהיה נמוכה יחסית וניתן יהיה לרכוש מגוון רחב של תוכניות בהתאם לצורכי המבוטח.

אין הסכמה על גובה העמלה

בכנס בועדון בכירי סוכני ביטוח החיים אם.די.אר.טי. שנערך בהרצליה התברר שאין אפשרות עדיין להגיע להסכם בין החברות והסוכנים על גובה עמלות סוכני הביטוח המוכרים פוליסות ביטוח חיים. לכאורה נראה כי תביעת הסוכנים לספר את העמלות על מכירת נספחים לפוליסה כנראה נושאת פרי. הדיון נערך בהשתתפות מנהלים מחברות אורח אריה המגיק הראל מגדל ציון והסנה. נציג חברת הסנה טען כי ההסכם בעניין עמלות הסוכנים קשה להחלפה, ויש יתרון כי עדיין לא הושג הסכם כופי כזה.

איגמבך מנכ"ל אריה טען כי יש להתייחס להבנה שהושגה בין החברות והסוכנים כפריצת דרך, מר בלבן מארדש הדגיש את הצורך בתיגמול הסוכנים בכל ששימור התיק אצלם גבוה יותר, מר הרשקוביץ מפניקס טען כי כל חברה חייבת לבדוק מה ניתן לעשות במסגרת פעילותה למען הסוכן, ההצדקה לקיומן של סוכנויות חיתום קבלניות מוטלת בספק כאשר בידי החברות יש אמצעים סטטיסטיים לבדוק מיידית את ניתוח הריווחיות בתיק.

הסנה מרחיבה ביטוח בריאות

חברת הסנה תרחיב בקרוב את פוליסות ביטוח הבריאות מחלות קשות ותמכור ביסויים נוספים. מדובר על ביסויים למחלות נוספות, השתלות לב, כליות וכבד כאשר הרחבה תחול גם על מבוטחים שרכשו פוליסה בעבר ללא תוספת תשלום, כאשר המוצר יורחב מעתה גם למשפחות. כאשר כל משפחה תוכל לרכוש את המוצר שימכר כביטוח צמוד לפוליסה עבודה ולא רק עבור המבוטח.

חברת דיקלה מקבוצת הסנה גילתה עניין למתן כיסוי ביטוחי אפשרי לביטוח רפואי נוסף לקיצור התורים לניתוחים במערכת הציבורית.

ביטוחי רכב נושאים הפסדים

בעיסקי הרכב בחברות הביטוח כיום נושאים הפסדים וזאת עקב עלייה ניכרת בהיקף התביעות ומנגד, המחירים הנמוכים במיוחד המוצעים לעובדים במסגרת קולקטיבית. מתברר כי לחברות יש עדיין את העוז לדרוש העלאת תעריפים הדרושות לכיסוי ההוצאות ולמנוע הפסד, אך ברור כי הבעיה היא במתן הנחות גבוהות מדי.

כפי שנודע בלשכת המפקח על הביטוח ערים לבעיה זו ויבחנו התנגדות למתן אישור להעלאה, כל עוד קיימת תחרות כה חזקה בענף.

יצויין כי באחרונה חלה עלייה מסויימת בהחזרות השיקים בביטוחי הפרט ובעיקר רכב, הם מגיעים ל־6 עד 8 אחוז מסך הפרמיות במסגרת שרות שקים.

מגמות בנדל"ן / ישראל קורץ

מחסור בקרקעות – מי האחראי?

בנית פרויקטים מצריכה שימוש בגורמי יצור שונים – עבודה, חומרים, ציוד, מימון – וכמובן קרקע. מחסור בכל אחד מגורמים אלה עלול להיהפך ל"צוואר בקבוק". יחד עם זאת יש לקרקע מאפיינים יחודיים, ההופכים אותה לגורם קריטי, ראשון במעלה, שיש לו השלכות על הצע הדירות, על רמת המחירים ועל רווחי היזם. ההצע הקרקעי הוא קשיח כמובן כאמור ולא ניתן כידוע "ליצור" קרקע במישרין (להוציא בשוליים כגון ייבוש הים).

עובדה ידועה היא שכ־90% לפחות מקרקעות המדינה מוחזקות בידי מינהל מקרקעי ישראל. גוף זה מרכז בידיו את מקרקעי המדינה, מקרקעי קק"ל ומקרקעי רשות הפיתוח. פחות ידועה היא התפרוסת הגיאוגרפית של מאגר הקרקעות הלאומי. דווקא באזור המרכז – ובערים הגדולות במיוחד – אין למינהל, יחסית, רזרבות קרקע מרובות. בתקופות קודמות – עד לאמצע שנות ה־70 לערך – פעלו בענף הבנין מספר חברות משכנות גדולות כ"שכון עובדים", "שכון פתוח", "דיור לעולה", "רסקו", "אלרם" ועוד, אשר התמחו בהפעלה ואיכלוס של בניה ציבורית, במסות גדולות, על קרקעות זולות, יחסית, שקיבלו ללא מכרז ובתנאים נוחים ממינהל מקרקעי ישראל.

לצידן פעלה הבניה הפרטית על אש קטנה. בניה זו נעשתה בעיקר באמצעות בונים קטנים, אשר הסתפקו בבניה של בתים בודדים, בדר"כ, על מגרשים פרטיים, אשר החזיקו ברשותם, או בשותפות עם בעלי הקרקעות. פעילותם התאפיינה בהזדמנותיות.

כיום התמונה בענף הבניה שונה לחלוטין. הבניה הציבורית הצטמצמה מאד והסקטור הפרטי הוא זה שנותן כיום את הטון. התעוררות הענף, בשנת 1987, יצרה מחדש לחצי ביקוש על קרקעות זמינות לבניה ובמיוחד באזורים היוקרתיים של גוש דן וירושלים.

מאחר ובישראל אין שוק הון מתאים לעיסקאות מקרקעין ארוכות טווח (כמו בארה"ב למשל) נדרשים פתרונות אחרים על מנת להתגבר על בעיות המימון. ישנם גופים שברשותם עדיין מאגר קרקעות עצמי שנרכש בעבר, לרוב בתנאים נוחים והם מממשים אותו, בהדרגה, בהתאם להתעוררות השוק.

פתרון שכיח אחר הוא "עסקות האחוזים" או "הקומבינציה", שהפכו פופולריות מאד בשנים האחרונות. בדרך זו מתאפשר ליזם לדחות את התשלום לבעל הקרקע, בצמוד למועד קבלת התקבולים מהמכירות.

הנסיון מלמד כי מחירי הקרקעות עולים – ויורדים – בזיקה ישירה למחירי הדירות – אבל בתוספת השפעה "מכפילית".

ההצע המוגבל של קרקעות פרטיות, באזורים המבוקשים, מביא בתקופת גאות לדרישות אבסורדיות של בעלי הנכסים למינהם, המהוות סיכון פוטנציאלי לקבלן או ליזם במידה ותתהפך מגמת השוק.

בעיה נוספת המגדילה את עלויות תהליך הפיתוח, היא תקופת ההמתנה הממושכת, לגמר הליכי הרשוי המייגעים הכל האגרות ומס ההשבחה של הרשויות המקומיות. על רקע זה עולות מידי פעם, טענות של גורמים בענף, המופנות לכתובתו של מינהל מקרקעי ישראל, שהוא, במידה מסויימת "סוחר הקרקעות מס' 1 במדינה".

יש לציין כי מינהל מקרקעי ישראל מקפיד בשנים האחרונות, למרות הלחצים, על מדיניות שיווק קרקעות בדרך של מיכרזים ובמחירי שוק בדר"כ. בנוסף לכך נדרשת התחייבות להסכם פיתוח, עם לוח זמנים מוגדר (שלוש שנים) בדר"כ וכן הגבלות נוספות על העברת זכויות ועל שיעבודים.

הטענות נחלקות למספר סוגים: • הממשלה השולטת על מאגר הקרקעות הגדול במדינה, חייבת לפעול בכוחה מנוסת ולשחרר יותר קרקעות בתקופות גאות. כמו כן על המינהל להשתמש ביתרון הגדול, על מנת למתן תנודות ספקולטיביות. • גישה קיצונית יותר גורסת כי יש לשחרר קרקעות גם בשוק במצב "בתולי", דהיינו לפני השלמת התכנון (בהנחה שהיזמים ישלימו את התהליך הסטטוטורי). ע"י כך גם ניתן לחסוך כספים מהציבור, בתוך מדיניות אנטי־אינפלציונית. • הועלתה אפשרות לשלם למינהל בגין הקרקע, בדרך של "עיסקת אחוזים" (חליפין בדירות). • הצעה התבינה על ח"כ רפי אדרי, יו"ר "שכון עובדים", הינה להעמיד קרקעות בחינם, לרשות חברות הבניה, במסגרת בניה ציבורית לזוגות צעירים. • שיטת החכירה של המינהל הוסדרה, אף הם נושא לביקורת ולהצעות יעול, בכל הנוגע להסכמי הפיתוח (הכוללים לוח זמנים מחייב, שאינו מתאים תמיד למגבלות השוק הבלתי יציב) ולקשיים ברישום שיעבודים והעברת זכויות.

מבלי להכנס להצעות הנ"ל אין ספק שהן משקפות את ההכרה שקיימת אחריות ממלכתית להיווצרות של שוק המקרקעין. ואת הן משום שהקרקע מהווה גורם יצור ראשון במעלה ובעיקר משום השליטה הציבורית, במאגר הקרקעות הגדול במדינה.

בהצעת התקציב של המדינה נאמר כי "המינהל נערך לאפשרות של שנוי מגמה בשוק המקרקעין והתעוררות ביקושים, באמצעות קידום מלאי תיכנון בהקפים משמעותיים. זאת במטרה להבטיח העמדת היצע קרקע מתוכנת וזמינה, באופן שיאפשר תגובה סבירה של היצע ומיתון עליית מחירים, בעת התעוררות ביקושים".

המשמעות היא שהממשלה מעדיפה לאמץ את גישת ההתערבות העקיפה בשוק המקרקעין באמצעות הרחבת הצע הקרקעות הזמינות, בעת הצורך.

נשאלת איפוא השאלה והאם מוצו האפשרויות להרחבת ההצע של קרקעות ציבוריות ובמיוחד באזורים המאופיינים על ידי לחצי ביקוש, דהיינו במרכז הארץ ובסביבת הערים הגדולות?

בהקשר זה מן הראוי להזכיר כמה רזרבות קרקע "סמויות" שטרם זכו לטיפול הולם והראשונה נוגעת בנכסי "רשות הפיתוח", הידועים בשם מוכר יותר: "רכוש נטוש". מינהל מקרקעי ישראל, באמצעות "רשות הפיתוח", מחזיק כ־24000 נכסים שהוקנו לו ע"י ה"אפוטרופוס לנכסי נפקדים", בתחילת שנות ה־50. מתוכם כ־14000 נכסי דיור וכ־5000 עסקים. מבחינה גיאוגרפית חלוקת הנכסים היא כדלקמן: יפו כ־8000 יח"ד חיפה (תחתית) כ־8000 יח"ד לוד־רמלה כ־3000 יח"ד ירושלים כ־1800 יח"ד אזורים אחרים (טבריה, אשקלון, מנשיה ועוד) כ־3200 יח"ד

ניהול הנכסים הנ"ל הינו בידי חברת "עמידר" הממשלתית. הנכסים הנ"ל, שהם בגדר מבנים ישנים כמובן, מושכרים בשכירות מוגנת לדיירים, כך שהתמורה הכספית לבעלים זעומה ביותר וספק אם היא מכסה את מלוא הוצאות האחזקה והטיפול המינהלי. המדובר באזורים הנמצאים ברובם במצב של הידרדרות פיזית, חברתית וכלכלית, מה גם שהם מאוכלסים, בחלקם, באוכלוסיה בעייתית. יחד עם זאת לא ניתן להתעלם מן העובדה שהרכוש הנ"ל מתרכז דווקא בערים הגדולות, שבהן הרזרבה הקרקעית מצומצמת ביותר. יש איפוא מקום לבדוק את הפוטנציאל הכלכלי הטמון בנכסים הנ"ל, לכאורה, תוך כדי התחשבות בהיבטים הממלכתיים ציבוריים. על בסיס בדיקה יסודית ניתן להכין תכניות קונקרטיות של פנויים לצרכי שיקום או התכנון של השטחים, אשר ניתן לנצלם לצרכי פיתוח עירוני, באמצעות קבלנים או יזמים פרטיים.

רזרבה נוספת טמונה בשטחים הנרחבים המוחזקים ברשות משרדי ממשלה שונים, ללא שימוש יעיל, לאורך שנים רבות (חלקם עוד מתקופת המנדט). המדובר בראש וראשונה במערכת הביטחון, המחזיקה על אלפי דונם, חלקם דווקא במרכזי הערים. דוגמאות:

מחנה של הגדנ"ע ותנועת צה"ל שהתמקם דווקא בלב שכונת רמת אביב, שהיא מהמבוקשים באזור הקריות, במפרץ חיפה ועוד. הדוגמא הבולטת ביותר נוגעת למחנה המטכ"ל בקריה, בשטח שהוא קרוב לוודאי בין היקרים בתל אביב. למרות הבנוי המסיבי, חלקו מהשנים האחרונות, נראה שהאזור הדרומי של הקריה הסמוך המאוכלס בדלילות בצריפים ובבניינים בעיקר, עשוי לשמש לבניה אזרחית, שתכסה את מלוא הוצאות הפינוי ואף תותיר יתרה משמעותית לבעלים. תכניות בכיוון זה הועלו אבל קצב הטיפול נעשה בעצלתיים.

משרדי ממשלה אחרים אף הם אינם טומנים ידם בצלחת ותלשים על שטחים נרחבים. המדובר בעיקר במשרד התקשורת ובמשרד הבריאות (במסגרת הקמפוסים של בתי החולים).

יש לציין כי הבעיה במקרה זה היא, קרוב לוודאי, היעדר המוטיבציה "להחזיר" "שטחים מוחזקים" למינהל מקרקעי ישראל. בעיה זו ניתן היה לפתור באמצעות הסדר תמריצי מתאים.

קיימות מספר אפשרויות נוספות להרחבת ההצע האפקטיבי של הקרקע לבניה ובניהן: ההתכנון של מרכזי ערים (משב"ש ועירית ירושלים הקימו לאחרונה צוות בדיקה), אישור בניה על גגות של בתים נמוכים ועוד.

לבניה באזורים שהוזכרו לעיל ישנו יתרון מבחינת המשק הלאומי, בכך שניתן לחסוך בעלויות תשתית, מוסדות ציבור וכיוצ"ב.

הבעיה העקרית הינה, להערכתי, היעדר טיפול מרוכז ושיטתי, מה גם שהאחריות לנושא מפוצלת בין משרדי ממשלה וגופים שונים (מינהל מקרקעי ישראל, משרד הבנוי והשכון, משרד הפנים ורשויות מקומיות).

8 פר

הכותב מנהל משותף ב"אופקים־יעוץ ניהול עסקי" העוסקת ביזום פרוייקטים ובדיקת תכניות אורבניות.

שחק: להגביל מעורבות הממשלה בייצוא

ספרו ניהול הייצוא והיבוא נותן מידע הנוגע להסכמי הסחר עם השוק המשותף ועם ארה"ב

מאת דן שלם

רשויות הממשלה המעורבות בהליכי היצוא פוגעות לעיתים בביצוע עיסקאות יצוא ומכריחות תעשיינים להעביר את היצור למדינה אחרת, כך טען חיים שחק כובתה ליבוא באירוע שנערך לרגל הוצאת ספרו "ניהול היצוא והיבוא". לטענתו, יש להגביל את מעורבותן של רשויות הממלכתיות המעורבות ביצוא ולאפשר ערבות די למען היצואן הקטן, כמו בפרחים, או בענף ההדרים. לדעתו ניתן להציג תמורות גבוהות יותר ע"י פעילות שיווקית שונה.

שחק טוען כי התעשיה בישראל לא נערכת להסכמי המכס עם השוק המשותף בתוך חצי שנה, ולצפוי בתוך שנה במסגרת הפרות הגבלות המכס על תריגים בסחר עם ארצות הברית. במצב כיום, ענפי תעשיה קונים כמו מוצרי טקסטיל מסוימים שנהנים מהגנה ניכרת של מיסי מגן, יקלעו לקשיים בשל חוסר יכולת להתמודד עם מוצרים בסיב גבוה ובמחיר נמוך יותר שבשווקים בשוק האירופאי. דווקא בתעשיית המזון קשה לצפות בעיות מיוחדות אם מדובר ביבוא מאירופה.

מן הראוי שהתעשיינים יערכו לקראת ההסכם הצפוי גם במעשים ויתייעלו כיוון שלא מן הנמנע שרשויות המכס יאלצו לבטל הגנות שונות שהיפלו עד כה לטובה את היצור המקומי.

ספרו של שחק דן בשני נושאים חדשים: האחד, פרוש כללי המקור של ההסכמים עם ארה"ב ועם השוק המשותף. השני, השילוח הבינלאומי והטיפול בהובלה ימית ואוירית. בנוסף לכך כולל הספר את כל הנושאים הרגילים במסחר בינלאומי.

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	5531.85	5344.35	גורן	481.55	472.39	כרמל	140.20	138.01	עבר	117.55	115.04
אביקה	414.48	406.37	גיא	109.33	107.72	כתר	1265.93	1247.71	ענת	2379.93	2362.29
אבי	281.52	276.16	גיל	3426.86	3360.42	להב	5023.22	4925.67	עמרי	546.64	536.01
אגם	111.61	109.45	גלית	686.12	677.74	למקרקע	133.81	132.38	ערמון	129.80	127.34
אייר	1586.4	1849.33	דיסקונט	361.84	358.58	לפיד	334.40	332.80	פזא	1704.77	1671.59
אדום	167.45	164.21	הכרמל	528.50	518.18	לקס	2062.80	2021.50	צבר	561.01	549.80
אשר	172.85	171.67	דולב	260.29	254.92	לשם	409.51	406.80	צמרת	503.23	493.36
אור	434.84	431.06	דורון	1665.36	1655.38	כבוד	1477.02	1449.08	צוק	135.49	134.96
איריס	132.62	129.99	דוכן	287.55	282.25	כבנה	4197.54	4170.33	צבר	1216.54	1192.20
אילי	306.99	304.79	דליה	602.36	591.87	כנר	273.11	271.23	צמיחה	536.04	528.35
אכן	863.93	847.07	דרור	345.56	339.43	מנה	5919.74	5884.19	צמרה	155.46	152.32
אייל	5615.96	5504.60	דקל	365.85	358.77	מוד	1663.40	1652.19	צריח	107.78	106.34
אירוס	5762.53	5644.35	הדס	405.45	400.83	מוך	892.08	881.24	קלע	176.38	175.40
אימי	[illegible]	[illegible]	הילה	428.77	426.84	מגת	25841.91	25457.57	קשת	113.38	111.51
אלה	634.32	570.19	הדר	580.44	578.46	מיתר	1099.23	1078.75	רוזית	18115.55	17961.14
אלונים	712.96	699.61	יהד	117.23	115.65	מכלול	100.06	98.15	רימון	141.88	141.65
[illegible]			זר	144.52	142.21	מעוף	4794.78	4782.70	רקפת	915.22	898.70
אמי	108.43	106.95	זינוק	104.68	102.47	מעיין	792.74	778.55	רשף	441.53	432.41
[illegible]			זיק	97.79	95.52	מקשה	414.30	411.55	שביט	487.71	478.42
גבירה	101.03	98.62	זמיר	460.00	451.05	מרווח	133.38	133.15	שגב	364.03	360.58
[illegible]			חדות	175.56	171.51	מרום	1449.00	1421.79	שוקי	107.25	105.15
בנית	94.90	92.55	חליפין	153.38	152.97	נוגה	157.27	154.95	שדה	464.42	461.08
אבקי	102.84	101.26	חלמיש	225.37	223.90	נדיך	282.70	280.74	שמיר	445.63	435.01
אדי	317.20	310.98	חן	158.83	156.20	נוע	475.03	467.89	שובב	692.40	682.33
אס	137.99	134.94	חצב	121.15	118.49	נילי	140.94	138.56	שסק	728.62	714.53
אהל	194.35	190.55	טל	6654.58	6581.28	נבון	656.31	644.66	שפר	196.24	192.43
אצבר	88.66	86.94	יובל	492.98	483.59	מעלה	148.48	145.56	תאנה	253.17	250.78
אירין	259.56	257.24	יהלום	176.56	173.23	סלע	402.70	400.02	תדהר	526.00	523.38
בדיחה	135.45	132.37	ידידות	372.63	369.40	סמבית	576.05	564.81	תירוש	588.32	581.11
ברוש	540.54	535.45	יעד	494.45	475.08	סער	391.15	383.83	תמוסה	110.47	108.27
ברק	481.22	472.01	כוכב	307.69	301.71	ספיר	177.31	176.36	תפוז	273.68	268.43
בוקה	329.24	326.84	כחל	133.40	130.80	עדיף	372.09	365.09	תמוז	212.32	210.34
נביע	1645.97	1614.35	כלנית	658.93	647.32	עדית	789.65	783.83	תרשיש	121.96	119.64
נבע	122.56	120.79	כספית	281.09	278.99	עידו	525.85	517.52	תשרי	565.36	560.82

هكذا من الأصل

مكان الأصل

ועדת כי"ל ממליצה: הצירים להובלת ברום – לא עוד באזורים מאוכלסים

רק בשיירה ומכולה אחת במשאית ★ סימון של מהות החומר המובל ★ נהגים מנוסים במיוחד ★ ארבע ערכות מיגון רזרביות ★ הגדלת חומרי הנטרול במקומות ריכוז של חברות ונמלים

מאת אמיר רוזנבליט סופר „דבר"

ועדת החקירה שמינה מנכ"ל כימיקלים לישראל, חיים ארז, בעקבות התהפכות מכולת הברום ליד מושב חצבה בערבה בה נהרג נהג ונפגעו תשעה, ממליצה שצירי התנועה של הובלת הברום לא יעברו יותר באזורים מאוכלסים.

הוועדה ממליצה כי עד הודעה חדשה, תבוצע הובלת מכולות המובילות ברום בשיירה ולכל שיירה ימונה אחראי, שיוודא כי נסיעת הנהגים תהיה בהתאם להוראות. כן תישא כל משאית רק מכולה אחת, במקום שתיים, כפי שהיה מקובל בעבר.

בהמלצות, שפורסמו אתמול, קבעה הוועדה שכל הנפגעים נפגעו כשניסו לחלץ את הנהג ישראל סייב מתאו. עוד נאמר כי הטיפול בתוצאות התאונה וההתארגנות אחריה ארכו זמן רב בשל היעדר אמצעי קשר ובעיות מיסוך הקיימות בערבה.

בראש הוועדה עמד המבקר הראשי של כי"ל, אהרון גנץ, וחברים בה היו האינג'ינר ישראל יונג, חבר הנהלת כי"ל, ועוזר למנכ"ל בנושאי בטיחות גיל אבטובי.

בהמלצותיה לביצוע מיידי קובעת הוועדה כי מידע על מהות החומר המובל במשאיות יצויין על דפנות המכולה בצורה בולטת כדי לאפשר זיהוי ודיווח מהירים ככל האפשר. בכל שיירה, נאמר עוד, יימצאו ארבע ערכות מיגון רזרביות, מעבר לאלה הנמצאות ברשות הנהג.

הוועדה ממליצה להגדיל את כמות חמרי הנטרול הקיימים במקומות ריכוז שונים בחברות ובנמלים. כמו כן, נאמר בהמלצות, יוקפד על כך שרק נהגים מנוסים, שעברו השתלמויות ותדריכים מתאימים, מעבר לנדרש על ידי משרד התחבורה והתקנים הבין־לאומיים, יקבלו רשיון להובלת חומרים מסוכנים. „יש להרכיב בכל כלי הרכב של מפעלי תובלה והחברות המבצעות הובלות חומרים מסוכנים עבור מפעלי תובלה, מכשירי טכנוגרף, לרישום ומעקב אחר מהירות נסיעת הרכב", נאמר בסעיף ההמלצות.

נוסף להמלצות לביצוע מיידי, ממליצה הוועדה על בדיקה של נושאים שמהותם לא נמסרה לפרסום.

אל הצפור

ילדה זו היתה בין ילדים רבים שבקרו אתמול עם בני משפחותיהם ביריד האמנים ברחבת תיאטרון ירושלים. היריד נערך לרגל פסטיבל ישראל על ידי החברה לפיתוח מזרח־ירושלים
(צילום: זום)

„לא הצדק ניצח אלא הסכם המבוצע בצורה מטופשת"

עובדי אל על מגיבים על הרשעת מפקח צוות בוועדת המשמעת; ההנהלה: רמת הבטיחות נשמרת מעבר לדרישות החוק והוראות היצרן

מאת אריה אגיד סופר „דבר"

„לא הצדק, המצפון והיושר המקצועי נצחו, אלא הסכם עבודה פגום, בלתי שקול, המבוצע בצורה מטופשת", אומרת נציגות עובדי אל על בתגובה ראשונה על הרשעתו של מפקח הצוות ברוך לוי בוועדת המשמעת שלשום.

לוי הורשע על סירובו לבצע תיקון בג'מבו אחר ב־3 בינואר השנה, מפני שלהערכתו לא היה התיקון מביא לסילוקה של התקלה הבטיחותית החמורה שאבחן במערכת הגאי הגובה. הוועדה קבעה כעובדה, שלוי צדק באבחון התקלה וכי למטוס אסור היה להמריא ללא תיקונה. כן קבעה הוועדה, שרק במקרה לא אירעה, בשבוע שבו המשיך המטוס בטיסותיו ללא תיקון התקלה, „דבר מכל אשר חשש" לוי.

למרות זאת הרשיעה הוועדה את מפקח הצוות בטענה שלא קיים את הוראותיו על־פי הסכם העבודה, אם כי הטילה עליו עונש סמלי בלבד.

העובדים קובלים בהודעתם, שפורסמה אתמול, כי מהחלטת הוועדה יוצא שעל־פי הסכם העבודה עליהם לבצע את הוראות הממונים עליהם, גם אם הן מסכנות מטוס ונוסעיו, רק כדי להציל עורם מדיון משמעתי. „לא נסכים, שבכוחן של ועדות משמעת יכפו עלינו ביצוע הוראות, המנוגדות לרמת הבטיחות המתחייבת מעיסוק בכלי טיס", אומרים העובדים. ההודעה מתרה, כי ביצוע הוראות כאלה עלול להטיל „על כל בעל הסמכה אחריות אישית פלילית ואזרחית" לתוצאות.

בסיכום ההודעה מתריעים העובדים כי הוראות הבטיחות אינן נשמרות באל על ודבר זה מהווה „סיכון שלא נוכל להשלים איתו. שום ועדת משמעת ושום הסכם עבודה לא ירתיעונו".

דובר אל על נחמן קליימן אומר בתגובה על הודעה זו: „אינני מוכן להתווכח עם העובדים על פירושה של החלטת ועדת המשמעת מעל דפי „דבר". עם זאת חובתי לקבוע, כי רמת הבטיחות של מטוסי אל על נשמרת בקפידה מעל ומעבר לדרישות החוק והוראות היצרן. הנהלת אל על נושאת באחריות לרמת הבטיחות במטוסי החברה בפני הנוסעים, בפני הציבור ובפני החוק".

נחמקין פועל למתן סיוע לחקלאים נפגעי השרב

מאת דויד מושיוב, סופר „דבר" לענייני חקלאות

שר החקלאות אריק נחמקין הודיע אתמול כי הוא פועל למתן סיוע מיוחד לחקלאים בשל נזקי השרב שהיה במחצית מאי ואשר הגיעו לממדים של אסון טבע. זאת, משום שהקרן לנזקי טבע מכסה חלק קטן בלבד של הנזקים ועל השאר אין ביטוח כלשהו.

כזכור הושמדו 80 אחוז מיבול האבוקדו, כן הושמדו שני שלישים מיבול האפרסמונים, חלה פגיעה גדולה מאד בהדרים, בלולים, בפרחים וכן בענפים חקלאיים אחרים. הושמדו שטחי מרעה גדולים ועוד. החקלאים אומדים את נזקיהם במאות מיליוני שקלים ולא יוכלו לכסות נזקים אלה ללא סיוע ממשלתי.

נחמקין הקים במשרדו מטה לריכוז נתוני הנזקים ונושא הסיוע יוצג בקרוב בפני השרים הנוגעים בדבר.

סופר „דבר" מציין כי על שולחן הכנסת מונחת הצעת חוק האומרת שעל הממשלה לפצות נפגעי אסונות, לאחר שהוכרז שהפגיעה היא בבחינת אסון טבע. שר החקלאות יזרז חקיקה זו.

דורש 50 מיליון

הכלכלן שמואל, מועמד „עבודה" לכנסת, אמר כי על הממשלה להעמיד לרשות החקלאים 50 מיליון דולר כהלוואה עומדת או בתנאים מיוחדים כדי לאפשר להם להתגבר על המשבר שפקד אותם בגלל נזקי השרב. לדעתו האוצר חייב להתייחס לנושא מיד ולסייע לחקלאים ללא כל סרבול מינהלי.

הפושר נתפס על חם: קוק פרסי נמצא בחזיית אשתו

מאת יוסי ליבוביץ' סופר „דבר"

סוחר סמים דרוזי מהכפר ירכא בגליל המערבי, שנעצר לפני חודשים אחדים בעקבות מבצע בו נטל חלק סוכן משטרתי סמוי ואשר שוחרר ביום ראשון השבוע על פי פסיקה של בג"צ נעצר שנית אתמול בלבד „על חם": בחזיית אשתו המצויה בחודש השלישי להריונה, נמצא 30 גרם קוק פרסי.

בעקבות מידע מודיעיני שהגיע למשטרת עכו על סמים המוסתרים בשני בתי דירה בירכא, פשט כוח משטרה בראשות מפקד תחנת עכו, סנ"צ חיים דהאן, על הדירות. [illegible] הדירות מחזיקה את ילדה הקטן בצורה חשודה ובתנועות עצבניות. שוטרת שנתלוותה לכוח ערכה חיפוש על גופה ומצאה בחזייתה את הסמים וכן 3,900 דולר ו־1,100 שקל. נוסף על כך נתגלו בדירה כלים לאריזה ולשקילת סמים.

בעל הדירה טען ביום ראשון בבג"צ כי אין עילה למעצרו מאחר שעבר זמן רב מיום שביצע את העבירה עד למעצרו. בית המשפט שחרר אותו בנקודה לשמירת המשטרה.

בשבועות האחרונים נתפסו בירכא כשלושה ק"ג קוק פרסי, הרואין ואופיום משובח שהוברח מהלבנון בשולי סוכריות ילדים.

רב־נוכל נלכד בנסותו לקבל הלוואה במרמה

מאת יוסי ליבוביץ' סופר „דבר"

נוכל, המבוקש על ידי המשטרה במקומות שונים בארץ תקופה ארוכה ואשר הוכרז עבריין נמלט, נתפס אתמול באקראי בעקבות תושייתו של סגן מנהל סניף בל"ל בקריית מוצקין לאחר שניסה להוציא מהבנק במרמה אלפי שקלים.

הנוכל מבוקש בין השאר על ידי משטרת מחוז תל־אביב בחשד שהונה בשיטתיות את אחד המוסדות הממשלתיים ובעקבות כך שלשל לכיסיו מאות אלפי שקלים.

הנוכל הגיע בתחילת השבוע לסניף הבנק בקריית מוצקין והציג עצמו כ„אליעזר גלבוע" בן 31 מקריית ביאליק, נשוי פלוס ילדים. הוא הציג מסמך בשם זה (מזויף כפי שהתברר אחרי כן) וביקש לפתוח חשבון לצרכי מסחר בחנות בשר שפתח בעכו, לדבריו. לשם כך ביקש ללוות 30,000 שקל. סגן מנהל הסניף ביקש ממנו לשעבד לשם כך רכב כערובון להלוואה.

למחרת חזר האיש עם מסמכים של משאית ואישור כי היא שועבדה להבנק וכי נעשה ברכב ביטוח מקיף בסכום גבוה. על סמך אישורים אלה קיבל הלוואה של 15,000 אלף שקל. אף על פי כן בדק המנהל ומצא שהמשאית ש„שועבדה", אינה של האיש. חשדו התעורר והוא הכניס בסוד את שוטרי תחנת זבולון, הזמין את הנוכל, המתגורר בדירה זמנית בקריית ביאליק, לבנק כדי לקבל את ההלוואה ואז נתפס על ידי המשטרה.

בחקירתו הסתבר כי מדובר בנוכל רב מעללים שעל פי החשד הונה בנקים, בתי עסק ולפחות מוסד ממשלתי אחד בשיטות מתוחכמות. הוא התגורר זמן רב באיזור תל־אביב וכשהרגיש שהאדמה בוערת תחתיו, עקר לצפון והמשיך בהונאותיו. בחקירתו הודה בכמה מעשי זיוף, מרמה והתחזות.

עוד גילה כי הסתבך בהלוואה בריבית קצוצה שנטל מבלווים פרטיים. הוא הביע את רצונו להיענש על מעשיו ואמר כך להשתקם כדי לחזור למוטב. החשוד יועבר למחלק המרמה בחיפה ואחר כך למשטרת מחוז תל־אביב שם הוא חשוד בביצוע מעשי מרמה גדולים יותר.

שחל „אינו מכתיב לחב' הדלק תנאים לא מקובלים עליהן"

מאת יוסי ליבוביץ' סופר „דבר"

שר האנרגיה והתשתית משה שחל הכחיש אתמול, בתשובה על שאלת סופר „דבר" במהלך כינוס של משפטנים שנערך במלון „חוף התמרים" בעכו, כי הוא מכתיב לחברות הדלק תנאים לרפורמה במשק הדלק שאינם מקובלים עליהן. „מדובר בהצעה שעובדה לאחר דיונים ממושכים בין נציגי חברות הדלק, בתי הזיקוק ומשרד האנרגיה. אם תשובתם תהיה חיובית כבר מחר (היום), אחתום על מסמך המתקן כמה מהצעות הרפורמה בהתאם לסיכומים".

בכינוס מתח שחל ביקורת על חברות הדלק באומרו: „אין ענף במשק הישראלי שהוא סגור יותר, הנשען על מבנה ישן ואנכרוניסטי כמו משק הדלק. חברות הדלק עובדות על פי כל כללי ההתאגדות של קרטל, כאשר בינן ובין תחרות אמיתית אין כל דמיון. כתוצאה מכך הן הפכו לחברות ענקיות, הגיעו לרווחים עצומים, ללא כל פרופורציה אפילו לרווחים של חברות דלק מהגדולות בעולם".

נבחנת הצעת האוצר לבטל רמזור־צומת בכביש הפקוק ביותר

מאת אריה אגיד סופר „דבר"

משרד האוצר לוחץ על משרד התחבורה לבטל את הרמזור בצומת גבעת שמואל שעל כביש גהה ולאסור את הפנייה שמאלה ולתת בכך פתרון־ביניים לפקקי התנועה הקשים בכביש זה, שהוא העמוס ביותר במדינה. הסמכות לקבוע הסדר זה היא בידי שר התחבורה חיים קורפו, הבוחן עתה הצעה זו.

התוכנית הועלתה נוכח הקשיים שמעוררות עיריות בני ברק וגבעת שמואל בפני הקמת מחלף בצומת זה, המפוקק כמעט כל שעות היום. בני ברק דורשת למנוע חילול שבת במחלף העתידי ואילו גבעת שמואל טוענת שפתרון בעיה זו מקפח את זכויות תושבי המקום. בימים אלה תלוי ועומד הדיון בבג"צ בעתירתה של גבעת שמואל בעניין זה ובינתיים שוב מתעכבת הקמת המחלף.

על־פי הצעת האוצר יבוטל הרמזור בצומת זה ותוקם גדר־הפרדה למניעת חצייתו של כביש גהה. הפנייה תותר רק ימינה מבני ברק דרומה ומגבעת שמואל צפונה וכן מהמסלול המערבי של כביש גהה לבני־ברק ומהמסלול המזרחי לגבעת שמואל. רכב מגבעת שמואל, שירצה לפנות דרומה, יעשה זאת מצומת בר־אילן ורכב מבני ברק יפנה צפונה דרך צומת גהה שעל כביש פתח־תקווה. הבאים מדרום יוכלו לפנות מכביש גהה לבני־ברק בצומת תל־השומר דרך רמת־גן או דרך צומת גהה וכביש פתח־תקווה. הבאים מצפון בכביש גהה יוכלו לפנות לגבעת שמואל בצומת בר־אילן.

במשרד האוצר אומרים כי הפתרון המוצע יפגע רק במאות ספורות של מכוניות, בעוד שבכביש גהה עוברים קרוב ל־100,000 כלי־רכב ביממה. עם זאת עלול הפתרון המוצע להכביד על צומת בר־אילן ובמידה פחותה על צומת תל־השומר ועל צומת גהה. אולם הקיבולת של הצמתים הללו גדולה ומעריכים שיוכלו לקלוט את העומס הקטן הנוסף ללא קושי רב.

בפיתוח: מיתקני־אתרעה על רווח בין מכוניות

מאת אריה אגיד סופר „דבר"

שני מיתקנים אלקטרוניים, שיתריעו בפני הנהג על רווח קטן מדי בינו למכונית שלפניו, נמצאים עתה בפיתוח בשני מפעלים ישראליים ביוזמת ראש מינהל הבטיחות עתניאל שנלר. אי־שמירת רווח בין מכוניות היא הגורם היחיד הגדול ביותר לתאונות דרכים.

תקנות התעבורה מחייבות את הנהגים לשמור רווח, אולם אינן מגדירות מה הרווח הדרוש ומשום כך אי־אפשר לאכוף את התקנה. גם אין כלים למדידת רווח זה.

עתה מכין מינהל הבטיחות תקנה שתגדיר את הרווח הדרוש. בו בזמן פותחה מצלמה אלקטרונית שתמדוד את הרווח בין מכוניות הנוסעות זו אחר זו.

המיתקן שמפתחים לעזרת הנהג יכלול קרן, שתמדוד את המרחק בינו ובין המכונית שלפניו, את מהירות נסיעתו ואת מידת החיכוך שבין הצמיג והכביש. על־פי שלוש אמות־מידה אלה יקבע המיתקן אם נשמר מרחק נכון, ולא – תידלק נורית אזהרה.

מקווים כי מערכת משולבת זו תושלם תוך שנה ועם הפעלתה יוקטן מספר התאונות והנפגעים ב־15 אחוז.

★ בשנת 1987 נמסרו בישראל 101 תינוקות לאימוץ לעומת 85 ב־1986. 1204 זוגות נרשמו לאימוץ. בממוצע ממתינים בישראל חמש שנים לאימוץ ילדים, ועקב הקושי בהשגת תינוקות, קיימת נהירה לאימוץ בחו"ל – נתונים אלה מסר אתמול שר העבודה והרווחה משה קצב בעת סיור בחדרה.

שקיות אשפה תקניות בת"א

(ע).– שקית אשפה תקנית גדולה, שנועדה לאסוף פסולת חריגה, הונהגה בתל־אביב – הודיע אתמול ראש העירייה שלמה להט במסיבת עיתונאים בבית סוקולוב בתל־אביב.

הוא הטעים כי את השקית הכתומה אפשר יהיה להציב רק ליד פחי האשפה ולא בצד הרחוב. השקית עשויה מחומר חזק וחתולים לא יוכלו לקרוע אותה ולנבור בה, אמר להם.

ראש העירייה הטעים, כי בתי עסק יהיו רשאים להוציא את השקיות לרחוב בשעות מסויימות, בעיקר בשעות הלילה, כדי שלא יפריעו לתושבים.

מנהל אגף התברואה של העירייה משה פז אמר כי נוסף ל־320,000 תושבי העיר, מבקרים בה מדי יממה מיליון אנשים. בארצות המערב החישוב הוא הוצאת 0.8 ־1 ק"ג אשפה ליום ואילו בתל־אביב החישוב הוא 3 ק"ג זבל לנפש.

הסכם בין ההסתדרות לאונ' הפתוחה על לימודי עבודה

במעמד מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר ונשיא האוניברסיטה הפתוחה פרופ' נחמיה לבציון, נחתם אתמול הסכם בין ההסתדרות לאוניברסיטה הפתוחה על פתיחת מסלול אקדמי ללימודי תנועת העבודה והפצתה ברבים להנחלת מורשתה.

ההסכם, שהוא מיוחד וראשון מסוגו בקהילייה האקדמית בארץ, נערך ביוזמת המחלקה להשכלה גבוהה בהסתדרות, בראשותו של שמעון אביזמר. בהסכם הובטחה מטעם האוניברסיטה שיטת לימודים מתקדמת וחדשנית שתאפשר לחוגים רחבים, בעיקר לעובדים מבוגרים ופועלים, השגת תואר אקדמי מוכר על ידי הגופים המתאימים באוניברסיטה לנושאי העבודה ותנועת הפועלים הא"י מראשיתה ועד הקמת מדינת ישראל.

ההסתדרות מצדה התחייבה להשתתף במימון חלק מההוצאות.

★ כינוס בין־לאומי על „אי־ודאות בכלכלה ובמימון" נפתח בחיפה. הוא יעסוק בנושאי קבלת החלטות בתנאי אי־ודאות בהקשר לפעילות כלכלית ופיננסית. הכינוס מאורגן על ידי חברי הסגל החוג לכלכלה באוניברסיטאות חיפה, תל־אביב וג'ונס הופקינס בארה"ב. בין המשתתפים בכירי החוקרים בתחומים אלה מארה"ב, מאירופה ומישראל.

הממשלה נדרשת לפעול למניעת נטישת הגליל

מאת יוסי ליבוביץ' סופר „דבר"

ראשי ערים בצפון תבעו אתמול מהממשלה לנקוט מיד פעולות לא שגרתיות כדי להפסיק את ההגירה השלילית מהגליל הנמשכת מזה מספר שנים בקצב מדאיג.

הם ביקשו, בפגישה עם שר האנרגיה משה שחל שנערכה בלשכת ראש העירייה בעכו אלי דה קסטרו, שהממשלה תתערב כדי להפסיק במיוחד את מכת הפיטורים הנוחתת באחרונה על האיזור והמבריחה מתיישבים רבים. כיום מדובר בעיקר בפיטוריהם של כ־500 עובדים מהרשות לפיתוח אמצעי לחימה (רפא"ל), שרבים מהם מתגוררים בגליל.

הנתונים שפרסמה באחרונה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, לפיה האוכלוסיה היהודית בגליל מגיעה עתה ל־48 אחוז בלבד, מעוררים דאגה רבה בקרב ראשי היישובים. מהנתונים מתברר עוד ששיעור היהודים בגליל פוחת בקצב של אחוז אחד בשנה, בעיקר בעיירות הפיתוח. רק בשתי עיירות, כרמיאל ויקנעם, נרשם בשנה האחרונה גידול אוכלוסיה.

ראש עיריית כרמיאל ברוך ונגר אמר כי „המתיישבים הוותיקים עוזבים וכלליות המצב חמור מאד. הגליל הולך ומתדלדל כיום, שיותר ויותר יהודים עוזבים למרכז הארץ. המצב לא ישתנה מעצמו ואם לא יינקטו פעולות לא שגרתיות, ההגירה מהגליל תלך ותגבר".

מאסר ליצחק ינאי על שוחד לאבי צור

(ע).– בית המשפט המחוזי בתל־אביב הרשיע אתמול את יצחק ינאי (50) במתן שוחד לאברהם (אבי) צור, שהיה עוזר לענייני התיישבות של סגן שר החקלאות וגזר עליו ששה חודשי מאסר בפועל, שנה על תנאי וקנס של 6,000 שקל. עונש המאסר יהיה בריצוי עבודות חוץ.

התובעת, עו"ד דורית שפירא, טענה כי הנאשם נתן לצור, צ'קים דחויים על 2,500,000 שקל ישן ביוני '84 כשוחד כדי שצור יעזור לו בקידום עסקי הקרקעות שלו ביו"ש וישא לו פנים בדרך כלל.

הנהג נהרג

משאית טריילר זו התהפכה אתמול עם המכולות שהיו עליה בכביש גהה ליד צומת גנות ונהגה נהרג. נראה שהיה זה בגלל חוסר עירנות שלו
(צילום: ישראל סימיונסקי־יפפא)

שרגא הרפז נעצר שוב

(ע).– השחקן שרגא הרפז (41), ששוחרר לא מכבר מהכלא, נעצר שוב על ידי משטרת כפר סבא כחשוד בכך ששבר חפצים, תקף ואיים על גרושתו ובתו בביתם בכפר סבא.

רק חלק מהשכר שולם באוניב' העברית

מאת יורם לוי סופר „דבר" בירושלים

4000 מורי האוניברסיטה העברית ועובדיה קיבלו אתמול משכורת חלקית בלבד בשל קשיי תקציב של המוסד: רק 70 אחוז מן השכר נטו אך לא פחות מ־600 שקל.

במכתב שצורף לתלוש המשכורת מסבירה הנהלת האוניברסיטה כי הדבר נגרם בשל מצבה הכספי הקשה אליו נקלעה האוניברסיטה, שגרם מחסור זמני במזומנים והיא מקווה כי תוכל לשלם תוך ימים ספורים את יתרת המשכורת.

37% מהבנים בתיכונים ו־22% מהבנות משתגלים; שימוש באמצעי מניעה – נדיר

79% חשופים לסרטי פורנו

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

79 אחוז מהבנים הלומדים בבתי ספר מקצועיים ו־41 אחוז מהבנות חשופים לסרטי וידיאו וקולנוע פורנוגרפיים. בבתי ספר עיוניים שיעור החשיפה נמוך יותר: 63 אחוז מהבנים ו־26 אחוז מהבנות. ברוב המקרים הצפייה בסרטים הפורנוגרפיים נעשית עם חברים ולא עם בני זוג.

כך עולה מסקר שנערך בקרב 1200 תלמידי כיתות י"־י"ב ב־12 בתי ספר תיכוניים מייצגים מבחינת רמות וסוגי הלימוד על ידי היחידה לחיי משפחה וחינוך מיני במשרד החינוך בראשות אלה ברגיא.

★ 37 אחוז מהבנים שהשתתפו בסקר ו־22 אחוז מהבנות דיווחו על קיום יחסי מין אולם שיעור המדווחים על שימוש באמצעי מניעה נמוך ביותר.

★ רק 15 אחוז ממשתתפי הסקר דיווחו על חברות עם בני המין השני. ההכרויות הללו בגיל 12 ונמשכו בממוצע בין שבעה לשמונה חודשים.

★ 30 אחוז מהתלמידים סברו שאת ההסברה המינית צריכים לערוך מומחים ורק 21 אחוז סברו שעל הצוות החינוכי לעשות זאת. מיעוט מהנשאלים מסרו שהם מעדיפים לפנות אל הוריהם בבעיות הנוגעות לתחום ההסברה המינית.

★ המקור המקובל ביותר הן לבנים הן לבנות לקבלת אינפורמציה בתחום זה הוא החברים.

★ השאלות המטרידות את בני הנוער בתחום החינוך המיני הן: יחסי מין, אמצעי מניעה, עם מי ומתי מותר לקיים יחסי מין, מערכת היחסים בינו לבינה ומחלות מין.

ההסברה המינית בבתי הספר היא תוכנית רשות. באחרונה אישר שר החינוך יצחק נבון את המלצת המזכירות הפדגוגית של משרדו להפוך את החינוך המיני לתוכנית חובה בהדרגה.

לחברנו חזי יעקבי
מנהל הסניף

אתך באבלך במות

אביך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
סניף תרצה
ההנהלה והעובדים

אנו מודיעים בצער על פטירתו
של גימלאי תנובה

קאושנסקי יעקב ז"ל

תנובה סניף מחוז חיפה
ההנהלה וועד גימלאי תנובה

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומית נתניה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מפורטת הנקרא „שינוי תכנית מפורטת מס' נת/7/552".

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 8272 חלקה 21, 124 (חלק) קרי ניצה נתניה ובית חוקת.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: התאמת שטח התכנית למצב הקיים עפ"י תכנית בדיקה.

ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3471 תשמ"ז עמ' 2218 ובעיתון בוקר דבר בתאריך 1.9.87 ובעיתון ערב ידיעות אחרונות בתאריך 4.8.87 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף על המשמר בתאריך 5.8.87.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

דב שירן
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז המרכז

2.5.1988

לשכת ההוצאה לפועל בנתניה
תיק הוצל"פ 1602558860

מכרז

למכירת משק חקלאי

מוצע בזה למכירה משק מס' 28 בניצני־עוז, הכולל דירה (4 חדרים) 80 מ"ר, סככה ו־18 דונם קרקע.
הצעות בצרוף ערבות 10% תוגשנה תוך 30 יום אל: אסף נמרוד, עו"ד מרח' הרצל 54, נתניה טלפונים: 053־614892, 053־611139.
המכירה כפופה לאישור ראש ההוצאה לפועל.

אסף נמרוד עו"ד כונס נכסים
ישראל בלום עו"ד כונס נכסים

לגולדה ושלום להב

שפע איחולים
ומזל טוב
להולדת הנכד

הנהלת מבטחים
והעובדים

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
הסתדרות עובדי המתכת החשמל והאלקטרוניקה

ישיבת מזכירות ארצית
בהשתתפות ועדי עובדים

תתקיים ביום ה' 2.6.88 בשעה 09.00 בבית הועד הפועל אולם קומה א'
בסדר היום: 1. הכרזת סכסוך עבודה בענף
2. היערכות לועידתנו השלישית.
השתתפותכם חשובה ביותר.

יצחק גלעדי

מפעל שרותי ביוב עמק הירדן בע"מ
במסגרת פרויקט הביוב הארצי

מכרז מס' 08 – 31/88 – 1105
לביצוע הנחת קוי ביוב פוריה – אלומות.

1. מפעל שרותי הביוב עמק הירדן בע"מ מכריז בזאת על קבלת הצעות מקבלנים לביצוע עבודות במסגרת פרויקט הביוב הארצי בהתאם לנהלים.
2. את מסמכי המכרז ניתן לרכוש תמורת תשלום של 400 ש"ח, שלא יוחזר, במשרדי המועצה האזורית עמק הירדן – במחלקה הטכנית.
3. רשאים להשתתף במכרז אך ורק קבלנים בעלי נסיון בעבודות דומות, העונים על הכישורים כמפורט במכרז והרשומים בפנקס הקבלנים לענף ראשי במקצועות הביוב, ביקוז ומים (סימול 0400) ובסיווג כספי בעל תוקף המתאים להיקף העבודות.
4. סיור קבלנים יתקיים ביום א' בתאריך 12.6.88 היציאה משער הכניסה לבית החולים פוריה בשעה 10.00 בבוקר.
5. את ההצעות בצירוף ערבות בנקאית כנדרש במכרז יש להגיש במסירה אישית בלבד ע"י הכנסת ההצעה לתיבת המכרזים במשרדי המועצה האזורית עמק הירדן ביום ג', בתאריך 21.6.88 לא יאוחר משעה 12.00 בצהריים. פתיחת המכרז תיעשה בו ביום בשעה 13.00 במשרדי המועצה.
6. אין מפעל שרותי הביוב מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או הצעה אחרת כל שהיא.

זאב שור – יו"ר מפעל שרותי ביוב
עמק הירדן בע"מ

דבר היום

רפואה שוויונית

קופת־חולים הכללית של ההסתדרות היתה ונשארה המנוף לרפואה השוויונית. תחילה ביישוב ואחר־כך במדינה. ועידותה היתה בבחינת אירוע בכל עת. בימי משבר אלה בשירותי הבריאות הוועידה היא גם אתגר, והיא צריכה להיות במה להזעקה ולמחאה, אבל גם לגיוס כוח, מחשבה פוריה וכושר התחדשות.

מי שרואה ברפואה השוויונית רק עניין שבצדק סוציאלי, טועה. לא, חלילה, שהצדק הסוציאלי הוא דבר משני. היהודים מתפארים בו בימי מתן תורה, וחברה מודרנית בכל אתר רואה בו חובה. אלא שרפואה שוויונית היא משהו נוסף: היא השקעת תשתית באוצר הטבעי היחיד שיש למדינת ישראל, במשאבי אנוש.

אלמלא הרפואה השוויונית בשירותי קופת־חולים הכללית, המחלות היו שוטפות את המדינה הצעירה כימי העליה ההמונית. אדם וחברה אינם ערים למה שלא קרה ויכול היה לקרות, וגם השיכחה פועלת מהר. אלמלא הרפואה השוויונית של קופת־חולים הכללית, שירותי הבריאות היו נמצאים בשפע בריכוזי האוכלוסיה הגדולים, אך אנשים בנקודות יישוב קטנות וסמוכות לספר היו מוצאים עצמם ללא שירותים כאלה וממילא היו נוטשים.

מי שחושב כי אכן הדברים היו חשובים וחיוניים וראויים להוקרה, אבל עבר זמנם – טועה בתמימות או מטעה בזדון. גם בימים אלה, בלא הרפואה השוויונית של קופת־חולים הכללית, משפחות קטנות ומבוססות ימצאו פתרון לבעיות הטיפול הרפואי, אבל משפחות גדולות ומעוטות־יכולת היו מתקפחות בשירות חיוני. הסבל היה שלהם – אבל הנזק של החברה כולה, החל בצה"ל וכלה במשק. אף אין להעלות על הדעת שאפשר להטיל את עומס הדאגה לשכבות החלשות על קופה אחת ואילו לאלה שיש להם ידאגו אחרים. קיטוב כזה תוצאותיו יהיו הרות־אסון, גם בטווח הרחוק וגם בעתיד הקרוב.

אין פירוש הדבר כי מה שהיה הוא שצריך להיות בכל עניין הקשור לשירותי הבריאות. חלה התקדמות מהפכנית ברפואה, והיא שינתה את סדרי הגודל של עלות הטיפול, הן ההכרחי לשמירת החיים והן האופציונאלי לשמירת איכות החיים. שינויים בתנאים מחייבים שינויים כלשהם בדפוסים. ואכן, קופת־חולים הכללית, על מוסדותיה ושירותיה, ידעה להסתגל לשינויים בעבר וחייבת לסגל עצמה אליהם גם עכשיו.

עם זאת, לא ייתכן להשלים עם מציאות, שבה הממשלה פורקת מעצמה את עול הדאגה לבריאות הציבור ומשבשת את חלוקת המשאבים הלאומית, תוך גרימת נזק לחברה הישראלית וסיכון חוסנה בעתיד. שירותי הבריאות קורסים תחתיהם והאשמה העיקרית בכך היא מדיניות ממשלתית בת־עשור, המבקשת, בעקביות ובהתמדה, להעשיר את הפרט ולרושש את הכלל, להעלות את רמת החיים ולהוריד את איכות החיים, לטפח מותרות ולפגוע בבריאות.

מדיניות זו חייבת להיפסק. ועידת קופת־חולים מייצגת את מבוטחיה, שהם רוב מניינה של אוכלוסיית ישראל; היא זכאית וחייבת לדבר בשמם.

גלוי ומכוסה / יצחק רועה

זיהום הסביבה

לא כל־כך חשוב מה קרה, אישית, לנער אפללה; לא כל־כך מעניין מה מגיע אותו לומר לאראמא. חשוב להכיר את הזיהום המילולי שבתוכו הוא חי ונושם. ורגע אחד, איך שידבר? שימציא לו עבריתו? לא "טבעי" שידבר בלשון שמספקת לו הסביבה? בעצם, אפללו תרם תרומה צנועה לזיהום הקיים, ואולי גם [illegible] לנו, אנו בכך, לראשונה [illegible] שלא קיים אצלנו.

אביא, מתוך הסכמה, מה ששמעתי מפי יאיר צבן, שעורר את עניין הנח"ע'ים במחנה המעצר. לא כל־כך חשוב, אמר, מה בדיוק עשו או לא עשו במחנה לכמה עצירים שידיהם קשורות, אם בכלל. חשוב שנער עברי מעסיק את דמיונו בעניינים שכאלה. במה עסוק דמיונו היהודי? במכות בברזל־זווית ובגוף עציר, שהוא הפך אותו – ולו בהבל פיו – לעיסת דם ובשר.

אפשר להודות את הדברים ולהתריסם בשאלה מבלילה, תחורת הרבה, על חשיבות המלים לעומת חשיבות המעשים. האם לא חשובות המלים יותר? האם לא זה כל האדם – שהוא מלווה את מעשיו במלים שנותנות למעשים טעם, שחר, צידוק? האם לא זה האדם, שמעשיו מלווים כדבר סיפור ושיר?

עד שתושלם בדיקת צה"ל את התלונה של עו"ד דרוויש באזור מירושלים, כבר נזוהמה הסביבה שלנו, זיהום שמכביד על הנשימה. גם אם יטוהר האוויר לבסוף, כבר נשמנו אותו מזוהם, כבר בילינו כמה משעות חיינו כפי שבילינו. נכון, מקורות צבאיים אומרים שלסיפור אין בסיס. נכון, אלה מלים שאומרים תושבי הכפר עזורה ואנחנו הרי במלחמה ואולי המלים הן חלק ממנה. אבל כבר שמענו שכמותן – פעם עם רפור, פעם עם סי־בי־אס – והן נשמעות "מתקבלות־על־הדעת" בתוך הנוף הזה, אפילו יוכח אחרת. הן כבר חלק מן הסביבה. "קשרו את ידי, קשרו את רגלי, השליכו אותי לתוך שוחה מוקפת באבנים, השליכו עלי אבנים, עד שכיסו אותי באבנים עד החזה... חייל אחד היכה אותי באבן שבידו... ואחר־כך שני חיילים משכו אותי מתוך השוחה והובילו אותי למגרש בית־הספר, זרקו אותי שכוב על הבטן, דרכו על גבנו ובעטו בנו ברגליים".

מה שקורה בתוך סביבה מילולית כזאת הוא, שייתכנו בעתון בוקר מתון כותרות אינפורמטיביות, שקטות, ומצייתות לחוקי התחביר העברי כמו זאת: "משפחת הנער ההרוג מג'לזון נדרשה לשלם 6000 דולר דמי פינוי במסוק לטיפול". וזה כתוב בעברית תקנית, האם כבר אמרתי, באותיות רגילות, ובסידור גראפי של כל יום. אתם בטוחים ששמעתם מה שקראתם? הבן שלכם, המת, "עלה לכם, משפחת המת, 6000 דולר דמי פינוי לטיפול. אינני יודע איך זה משפיע על מישהו, כפי שאינני יודע איך משפיעה על מישהו הודעת הצבא האומרת, בתגובה על מות ילדה בת שלוש בעזה, "אולי מגאז", ש"לא היה כל שימוש בגאז באיזור שבו מתה הילדה". ייתכן מאוד שזה בכלל לא משפיע, כמו שהאינתיפאדה לא משפיעה, לדעת הפסיכולוגים של צה"ל, על נפש חיילינו – אבל ברור שסביבת המלים מושפעת. והיא גם משפיעה. יש לה תכונה כזאת שהיא משפיעה על יכולת ההשפעה של המלים. והיא גם נוטה, מדרך הטבע, להוליד מלים דומות לה, בנות־דמותה, שלא יצרפו את הסביבה המילולית הקיימת.

ובאמת, כל יום בדיווחים יש, כמדומה, יותר ויותר סימנים של רביעה.

מידע

אופטימיות

למרות שהמלחמות ממלאות מקום כה כבד משקל בתולדות המדינה מאז הקמתה, הישראלים אופטימיים לגבי העתיד, בכל הקשור לשלום ולמלחמה. דבר זה עולה ממחקר על עמדות הציבור בנושאי הבטחון הלאומי, שפירסם בימים אלה המרכז למחקרים אסטרטגיים על־שם יפה באוניברסיטת תל־אביב.

מבין כל 100 מרואיינים בסקר ארצי מקיף:

57 סברו כי שלום עם מדינות ערב אפשרי בעתיד הקרוב.

62 האמינו כי ישראל יכולה להשפיע בהתנהגותה על נכונות הערבים להגיע להסכם שלום אמיתי.

96 חשו בטחון בכך שקיומה של ישראל מובטח.

על הבושה / חגי

בווינה מתנהלת סלקציה חדשה. אחד מתוך 20 פונה לישראל. צריך להציל את כבודה בעיני אלה שמנצלים את שירותיה ללא בושה

ישעיהו אברך, "יותם" ו"יואב", הזהיר את ישראל טרם הסתלקותו כי לא תכפה על יהודי ברית־המועצות המבקשים לצאת ממנה לבוא תחילה לישראל, כי לא תתנה מתן אשרות, באמצעות השגרירות ההולנדית, ב"ישראל תחילה", כי לא תהפוך את חוויית העליה לאילוץ מכוער, שיביא עלינו חוויות אומללים בשדה־התעופה לוד ובמרכזי הקליטה. אברך, ברוך ההגות והעט, הצופה לבית ישראל במיטב חכמתו ורגישותו החודרת, פחד מהבריה האולטימטיבית הזאת, דיבר בשם חופש הבחירה וחרף כל האכזבות.

ושוב עומד הנושא על הפרק. קשה לבוא בטענות אל הרוסים. בסך־הכל הם הקלו באחרונה, הם מניחים לצאת ליותר אנשים ויש לשער כי ימשיכו בכך גם לגבי המסורבים. יש במסע הישיר לאמריקה גם משום הערמה על ברית־המועצות הנבונה לסייע לאיחוד משפחות בישראל. הסובייטים מוכנים להסרת־הבועה, שיבוא את היוצאים דרך בוקארשט. ללוד. אך הממסד היהודי האמריקאי מתנגד לכך וגם בקרב הישראלים חלוקות הדעות. מדברים על פורענות העתידה לפקוד את יהודי ברה"מ. אני קורא בעתון כי כרוזים שהופצו במוסקווה מבשרים על "פוגרום ביהודים" העתיד להתרחש בעוד כמה ימים, "ב־4 ביוני, כאשר תחגוג הכנסיה האורתודוקסית את יום־השנה האלף לייסודה ברוסיה". יש גורסים כי מאחורי הכרוזים עומדים אנשי ק.ג.ב, המתנגדים לגורבצ'וב. בכרוזים האלה נאמר: "כמה זמן עוד נוכל לסבול את היהודים המלוכלכים? נוכלים יהודים חודרים לתוך החברה, ביחוד לעמדות רווחיות. מדוע אנחנו, הסלאבים האינטליגנטים ויפי־התואר, רואים זאת כתופעה חיובית שהללו יחיו בקרבנו?" והכרוז מסתיים במלים: "רוסיה לרוסים" חתום עליו "ארגון המוות ליהודים".

מזכירים לנו את תקופת השואה באירופה, טוענים שאסור להתנות בשום תנאי הצלת יהודים בבואם לארץ־ישראל דווקא, אומרים שזכותו של יהודי לצאת מברה"מ לכל מקום שיבחר בו היא זכות טבעית, מובנת ומקובלת על כל אדם שוחר חירות ואוי לישראל אם תתנה מתן אשרות ישראליות ב"שלח את עמי" לישראל דווקא. נצח הגלות היהודית לא ישקר.

הייתי בין מכבדיו ומעריציו של אברך ההוגה והעושה והכותב, אך זכור לי כי דבריו בפרשה זו היו מנוגדים למיטב תחושתי הכרתי.

כעת אני קורא בעתונים, כי חמישה אחוזים בלבד מהיוצאים הגיעו לארץ וכל השאר בוחר באמריקה, ארץ הלומם, נוהגים כאבותיהם צולחי האוקיאנוס.

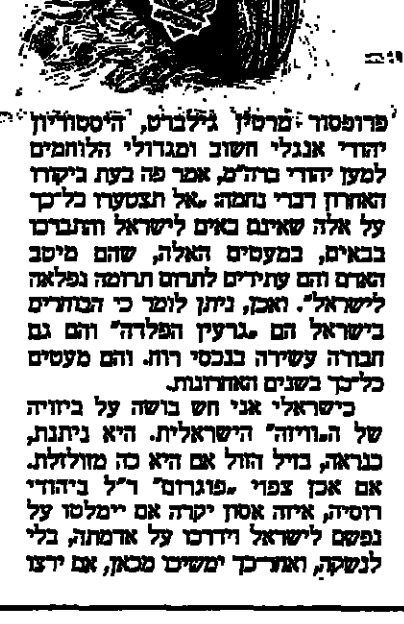

פרופסור מרטין גילברט, ההיסטוריון יהודי אנגלי חשוב ומגדולי הלוחמים למען יהודי ברה"מ, אמר פה בעת ביקורו האחרון דברי נחמה: "אל תצטערו כל־כך על אלה שאינם באים לישראל והתברכו בבאים, במעטים האלה, שהם מיטב האדם והם עתידים לתרום תרומה נפלאה לישראל". ואכן, ניתן לומר כי הבוחרים בישראל הם "גרעין הפלדה" והם גם חבורה עשירה בנכסי רוח. והם מעטים כל־כך בשנים האחרונות.

כישראלי אני חש בושה על ביזיון של ה"ווינה" הישראלית. היא ניתנת, כנראה, בזיל הזול אם היא כה מזולזלת. אם אכן צפוי "פוגרום" ר"ל ביהודי רוסיה, איזה אסון יקרה אם ימלטו על נפשם לישראל וידרכו על אדמתה, בלי לנשקה, ואחר־כך ימשיכו מכאן, אם ירצו בכך, לארבע כנפות תבל. מדוע "ישראל תחילה" מגונה, חס וחלילה, ל"הצלת יהודים"? הרי גם דני־דמי־עוזי נוטשים את מולדתם ללא זעקת כאב ופונים לאלדורדו והם עצמנו ובשרנו ילידי הארץ. מה, לכל הרוחות, יקרה ליהודינו הרוסים אם יחצו כמה ימים בימה של תל־אביב או יפקדו את הכותל המערבי ויסתובבו בכמה סופרמרקטים בטרם ימשיכו הלאה? עד מתי נוכל לשאת בביזיוה של אשרת־הכניסה שלנו?

יתכן שנהיה עדים לכמה חוויות לא נעימים בנמל התעופה. אנשים קשים ומרי־נפש יעשו כמה "סצנות" לעיני התקשורת הבין־לאומית. או־קיי. אז מה? הכל כלול במחיר הגאולה, גם הגועל־נפש הזה. קיבת הברזל של הארץ הקשה הזאת תעכל גם זאת ובלבד שישוקם במידת־מה כבודה של ישראל האומרת: המקבל את אשרת־הכניסה שלי, כתנאי ליציאתו, חייב בכבודי כמדינה. תביעה זו היא הכרחית בעיצומו של התהדרותו היהודי המתרצץ. אין זו נעילת שער בפני המבקש לצאת אלא הזמנה ליחס כבוד מזערי כלפי מדינתנו, שכה רבים נפלו על הקמתה וכה רבים נופלים על הגנתה. מדינה המכבדת את עצמה אינה יכולה להשלים עם הביזיון הזה.

לכך מתנגדים בחריפות, שמעתי, מנהיגי הארגונים היהודיים בארה"ב ואמר לי פעם, לפני שנים, אחד מאלה: "כיצד נוכל לתבוע מהם את שאין אנו תובעים מעצמנו? יש בכך צביעות לא הוגנת". לא פעם נדמה לי כי הללו רוצים בבואם של יהודי רוסיה אליהם, כדם חדש לקהילתם הגדולה. אתווה יהודית בתנאי הגלות המתמשכת והצינה כמצב טבעי ליהודים. תחושת אשם קשה על אוזלת יד בימי השחיטה הגדולה בתקופת היטלר מתחלפת בפעילות קדחתנית למען "אחינו שם", למען "הבאים אלינו".

הסלקציה הווינאית. אחד על עשרים פונה באחרונה לעבר ישראל והיא לוחמת על נפשו ועל נפשה. אין בכך עמדה ישראלית "אנטי־יהודית" ח"ו, אלא תביעה יסודית לקצת סדר נכון ומעט כבוד לסמליה של ארצנו. ונדמה כי דווקא הקשחה מתבקשת וזו היא היא שתעלה גם את כבודה של ישראל בעיני אלה המנצלים את שירותיה ללא בושה. משהו הניתן בחשבון מבוקר ועל תנאי. אין לכך שום קשר ל"הצלת יהודים". "כבוד לאומי" כן, אין זו מלה גסה.

הבדווים אינם מונחים בכיס

מאת אמיר רוזנבליט

"אין מניע אידיאולוגי להשלכת אבנים בנגב על־ידי הבדווים. זהו ביטוי של מצוקה כלכלית נוראה". דברים שאומר ד"ר יונס אבו רביע

מתחילת ההתקוממות בשטחים ועד היום הגישה פרקליטות מחוז הדרום כתבי־אישום נגד 28 קטינים בדווים, רובם בשל ידי אבנים בכלי־רכב ישראליים בכבישי הנגב. האם מלמד העתון הזה על מגמה חדשה בקרב הבדווים?

הרופא הבדווי הראשון, ד"ר יונס אבו רביע, שהוא גם חבר בצוות החשיבה לשלום הילד בדרום, סבור שהשפעת האינתיפאדה בשטחים על הבדווים שבתחומי המדינה היתה שולית בלבד. שירות הבטחון לנוער בדק את הרקע הבטחוני של רוב הנערים הבדווים שהשליכו אבנים ואנשיו הגיעו למסקנה, שאין כל מניע אידיאולוגי מאחורי המקרים הללו. "השלכת האבנים נובעת ממצוקה כלכלית קשה. אם ישפרו את תנאי חייהם הבסיסיים, תיפתר הבעיה; ולא – עלולות הבעיות במגזר הבדווי להתפרץ כמו הר געש".

יונס אבו רביע (43) טוען, כי בקווים כלליים הבליטה האינתיפאדה את הצורך בהבאת פתרון לבעיה הפלשתינאית; התברר, כי בעיות רבות של ערביי ישראל עשויות להיפתר אם יכון שלום במזרח־התיכון. אבו רביע נמנה זה שמונה שנים עם חברי מרכז מפלגת העבודה. לראשונה התמודד במרכז על מקום ברשימה לכנסת ולא זכה. לדבריו, מאז רצח בן־דודו, שייח ח"כ חמד אבו רביע, מורגש בקרב הבדווים בנגב חסרונה של מנהיגות בעלת שיעור־קומה, המסוגלת למשוך אחריה את האנשים ולייצג אותם נאמנה.

"הרושם הכללי, בעיקר במפלגת העבודה", אומר ד"ר אבו רביע, "הוא שהבדווים 'נמצאים תמיד בכיס' ולפיכך אין צורך להתאמץ ולהציע להם משהו. לצערי, אני צופה שבבחירות הקרובות לכנסת, בעיקר בשל האירועים בשטחים, אחוז ההצבעה בעד המערך בקרב ערביי ישראל יקטן מאוד. אין זו רק הערכה שלי אלא של רבים המקורבים לסקטור הערבי ולמפלגת העבודה. נציג בדווי ברשימה לכנסת עשוי היה לעודד את 37,000 הבדווים בנגב ובצפון לתת קולותיהם למערך".

ד"ר אבו רביע, נשוי ואב לחמישה, מתגורר בבאר־שבע ומשמש רופא אזורי בעיירה רהט. אחיו הצעיר, עארף, אנתרופולוג, מכהן כמפקח על החינוך הבדווי במשרד החינוך. אח אחר, חליל, עוסק בעריכת דין בבית־הדין השרעי בבאר־שבע. שני אחים נוספים משמשים מורים ואח אחד הוא מדריך לידיעת הארץ במרכז על־שם יגאל אלון של קיבוץ להב.

ד"ר אבו רביע סבור, כי יש לעשות כיום, בראש וראשונה, להקטנת נקודות החיכוך והמתח בין האוכלוסיה היהודית והערבית בישראל. לשם כך צריך, בשלב ראשון, לחדול מהמדיניות של הריסת בתים בלתי־חוקיים במגזר הבדווי ולהקפיא את המצב הקיים עד שיימצא פתרון מוסכם על הבדווים.

צרות באירגון העבודה

מאת חיים ביאור

הצעה מצרית לאירגון העבודה הבין־לאומי: להקים ועדת־מעקב למתרחש בשטחים, בדומה לוועדת־מעקב שהוקמה בעניין האפרטהייד בדרום־אפריקה

אם לא די בשלום הקר, שהשתרר בינינו לבין מצרים מאז ההתקוממות בשטחים, עומדת מדינה זו – דווקא היא, מבין כל מדינות ערב – לנקוט יוזמה נגד ישראל באירגון העבודה הבין־לאומי שליד האו"ם.

היום נפתחת בז'נווה האסיפה הכללית של אירגון העבודה כשעל סדר יומה, בין השאר, הצעת־החלטה מצרית להקמת ועדת־מעקב קבועה למתרחש בשטחים שכבשה ישראל ב־1967. הוועדה, אומרים המצרים, תדווח מדי שנה על ההתפתחויות בשטחים. בהצעת ההחלטה, שנוסחה בתיאום עם מדינות ערביות אחרות שנציגיהן נועדו לשם כך בבגדד, נאמר, שישראל אינה מאפשרת התפתחות טבעית של איגודים מקצועיים בשטחים ומגבילה את ההתפתחות הכלכלית והחברתית בגדה וברצועת עזה.

באירגון העבודה הבין־לאומי חברות רוב מדינות העולם. הן מיוצגות על־ידי אישים המכהנים בשלוש הצלעות של משקיהן: הממשלה, האיגודים המקצועיים והמעסיקים. ישראל מיוצגת בכינוסי האירגון על־ידי מנכ"ל משרד העבודה, היועץ המשפטי של המשרד, משלחת ההסתדרות ונציג התעשיינים. דווקא נציג התעשיינים זכה בשנים האחרונות למוניטין, עקב מאמציו להבטיח את מעמדה של ישראל באירגון. עו"ד יוסף האוזמן, גימלאי, בעבר מנהל המחלקה ליחסי עבודה בהתאחדות התעשיינים, קשר קשרים אישיים עם נציגי מעסיקים ממדינות רבות, חלקן עוינות, אף־על־פי שדווקא המעסיקים במדינות אלה – מתוך שיקולים כלכליים – מחוייבים לתמוך במדיניות מסויגת של ממשלתם כלפי ישראל.

לפני כחודש ביקר בארץ המנכ"ל של אירגון העבודה הבין־לאומי, פראנסיס בלנשאר. מנהל המחלקה לקשרי חוץ בהסתדרות, אברהם אלון, ואנשי משרד העבודה טענו בפניו כי אם תתקבל ההצעה המצרית, יהיה זה צעד נוסף בפוליטיזציה של האירגון. זה טיעון כבד. לפני שבע שנים פרשה משלחת ארה"ב מאירגון העבודה הבין־לאומי בנימוק שהאירגון עוסק בנושאים פוליטיים, במקום לקדם חקיקת עבודה בקרב המדינות החברות בו. בארבע השנים שחלפו בטרם חידשו האמריקאים את פעילותם באירגון העבודה, הפסיד האירגון כספי מימון בהיקף של שנת תקציב שלמה. החישוב הוא פשוט: ארה"ב משתתפת ב־25 אחוז מתקציבו השוטף של האירגון. בלנשאר, שבביקורו כאן היטה־אוזן קשבת לעמדת ישראל, ודאי מביא בחשבון שגם הפעם עלולים האמריקאים להסיק מסקנות דומות.

ההסתדרות, שמערכת הקשרים שלה מגעת עד איגודים מקצועיים במדינות שאינן מקיימות קשרים מדיניים עם ישראל, תגברה הפעם את משלחתה לאסיפת האירגון והציבה בראשה את חיים הברפלד, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי. אלא שלנוכח המשבר במערכת הרפואית, שדומה כי אין לו קץ, עלול הברפלד לבטל את יציאתו. הפעם שובצו במשלחת נציג המגזר הדרוזי בוועדה המרכזית של ההסתדרות, יוסף קרא, ועלי ברכבי משפרעם, סגנית ליו"ר אגף האירגון בנעמ"ת, שנבחרה בשבוע שעבר לרשימת ה־29 של מרכז מפלגת העבודה לכנסת. עמם ישולבו במשלחת ויקטור שוהבני, מסיעת העובדים הליבראלים, ורפל ברקן, איש מפ"ם, ראש דסק מערב־אירופה במחלקה לקשרי חוץ.

הצעת ההחלטה המצרית להקמתה של ועדת־מעקב אחרי הנעשה בשטחים, שהונחה על שולחן האסיפה, מתקבלת בארץ בחומרה, לא רק משום שיוזמת ההצעה היא מדינה המקיימת קשרים דיפלומאטיים עמנו, אלא מפני שעד כה הקים אירגון העבודה רק ועדת־מעקב אחת – בעניין האפרטהייד בדרום־אפריקה ומצבם של העובדים השחורים במדינה זו. הקמת ועדה דומה לגבי השטחים שבידי ישראל כמוה כהשוואה בין יחסה של ישראל לערביי השטחים לבין יחסה של פרטוריה לרוב השחור שם.

מאחר שקלושים הסיכויים לשכנע את מאות הנציגים של המדינות השונות להצביע נגד ההצעה המצרית, תנסה משלחת ישראל לפעול בדרך פרוצדורלית לסיכול היוזמה. נציגי משרד העבודה, התעשיינים וההסתדרות ינסו להשפיע, כל אחד בקרב עמיתיו, כדי לשכנעם להמנע לפחות מלהשתתף בהצבעות. בכך תבקש המשלחת הישראלית למנוע יצירת קוורום מספק לקבלת החלטה בנושא ועדת־המעקב.

"הנסיבות בשטחים אינן מסייעות בידינו", מודה אברהם אלון, "אך חברי האירגון חייבים להבחין בין כעס רגעי על ישראל לבין עתיד האירגון". לדבריו, הגוש הגדול של נציגי העובדים חבר בפדראציה של האיגודים המקצועיים החופשיים, הנתונה תחת השפעה מערבית והנוטה חסד, בדרך כלל, לישראל.

אלון מקווה שגם הנציגים מאפריקה השחורה לא יסייעו לקבלת הצעת־ההחלטה המצרית, מאחר שהאפריקאים מעוניינים שהוועדה לעניין דרום־אפריקה תישאר יחידה ולא יקומו לה ועדות מתחרות, העלולות לפגום, לדעתם, במיוחדות המאבק באפרטהייד.

את הצעת־ההחלטה נגד ישראל מעלים נציגי הממשלה המצרית ולא ראשי האיגודים המקצועיים או המעסיקים, אך בארץ הנילוס אין כמעט הבדל בין האיגודים, המעסיקים והממשלה. נשיא האיגודים המקצועיים שם, למשל, מכהן ברומנית כחבר בממשלה. עקב זיקה זו של האיגודים לממשל בקאהיר, מתקשה ההסתדרות לקשור קשרים תקינים עם האיגודים במדינה השכנה. יוזמתה של מצרים בז'נווה היא תקדים מסוכן ביחסים שבין ישראל למדינה זו, יחסים שמעולם לא היו שבירים כפי שהדבר "בראוייבינם, מהבמה של אירגון העבודה הבין־לאומי.

מובאה

נפולת של נמושות

"במועצה דתית שבה תהיה חברה אשה, לא יוכלו לשבת תלמידי חכמים, ולכן זו תהיה מועצה של נמושות, כי בכך הם יוכיחו שלא אכפת להם כלל מנושא הצניעות".

הרב הראשי אברהם שפירא בישיבת מועצת הרבנות הראשית שלשום בירושלים.

מיני־מישאל / אפנת הפיסגה

התצלום זכה לכיסוי נרחב בתקשורת, בעיקר בשל שילוב הידיים בין שתי ה"פירסט ליידיס". ומה על לבושן בארוחת הערב החגיגית? שני מעצבי אופנה ישראלים ידועים חלוקים ביניהם:

עודד פרוביזור בעד ננסי רייגן. "לבושה מאוד אופנתי. הצללית חדישה. הבוהן מודגשת, הכתף גבוהה, לשמלה שתי קומות. אבל ננסי רייגן תמיד לבושה באלגנטיות. בסגנון ניאו־קלאסי אבל אופנתי. לעומתה ראיסה גורבצ'וב לבושה קורקטי בלבד. אמנם בבגד קצר, אבל המותן הנמוכה לא אופנתית. היא אשה יפה, צבעי הבגד הולמים אותה, אבל אפשר היה להלביש אותה בבגד אופנתי יותר".

לעומתו, עודד גרא אומר: "נראה לי שהפעם, למרות שנכתב כי בתחום האופנה זכתה ננסי רייגן, אני חושב שהמראה של ראיסה גורבצ'וב הרבה יותר מתאים לגילה. לא הייתי בוחר בחצאית שחורה, אבל בלבושה יש מידה של זוהר יחד עם איפוק. ננסי רייגן נראית לי קצת מפוחלצת. השמלה עצמה מצחיקה אותי. אני בכלל לא אוהב את שני הוולאנים, השרוולים המנופחים, המותן המצומצמת. הבגד נראה לי קצת חסר פרופורציה. בדרך כלל אני אוהב את לבושה של ננסי רייגן, אבל במקרה הזה אני לא מבין את השמלה הזאת. נכון שהחולצה שלובשת ראיסה גורבצ'וב קצת מיושנת מבחינת קווי האופנה, אבל היא נראית טוב מאוד".

ורדה ציטרמן

هكذا من الأصل

مكان الأصل

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

שחיתות

מי שהיה אחראי לענייני בטחון בתקופת נשיאותו של אנואר סאדאת, הגנרל בדימוס מאהר זכאי, הואשם לאחרונה בהפקת "רווחים בלתי חוקיים". איש זה לא הצליח לספק לשלטונות הסבר מניח את הדעת לעושר הרב שצבר, הנאמד ב־3.5 מיליון לירות מצריות (למעלה ממיליון דולר). דו"ח החקירה, שנערכה במשך 6 חודשים, הראה כי הגנרל בדימוס, שבידו הפקיד הנשיא סאדאת את ענייני הבטחון, לאחר שחשף קשר נגדו ב־1971, החל את הקריירה שלו ב־1955 כשהוא מקבל משכורת של 17 לירות מצריות. באותו זמן לא היה בידיו רכוש כלשהו.

מסעות המנכ"לים

שני המנכ"לים של משרד החוץ ששבו זה לא מכבר מביקורים בחו"ל מתכננים לצאת למסעות חדשים. המנכ"ל המדיני יוסי ביילין שהיה לאחרונה עם השר פרס באירופה ובארה"ב יצא החודש למדריד לשיחות עם עמיתיו במשרד החוץ של ספרד. במשרד החוץ אומרים בציניות כי יוסי ביילין שהצטיין בשפע נסיעותיו בשנתיים האחרונות "מתכנן להפוך את הנסיעה לספרד לאחרונה שלו כעובד מדינה, בתקווה שלאחריה ייבחר לרשימת המערך לכנסת". ואילו המנכ"ל אברהם טמיר (בתמונה), ששב מנסיעה חשאית למוזמביק, ישוב בסוף החודש ליבשת השחורה לסיור במדינות מערב אפריקה ובכלל זה קמרון, ליבריה וגאנה.

"יום כיף"

הקרן לירושלים מארגנת היום "יום כיף" ל־60 ילדים למשפחות חד־הוריות שהגיעו לגיל בר־מצווה. מיד לאחר הלימודים יטעו הילדים עצים, יסיירו במוזיאון יהודי איטליה, ייהנו מהופעה ואף יזכו במתנות. את האירוע מימן איש עסקים אמיד מארה"ב ובארגון משתתפים גם ויצ"ו, הביטוח הלאומי והמוזיאון ליהודי איטליה.

מזור

בימים אלה מבקר בארץ ד"ר פלוראה אלבו מרומניה, שבא כדי להציג כאן את השיטה בטיפול במגוון מחלות רומטיות, ע"י תרופה טבעית שהתגלתה ע"י ד"ר ופילה בוריצ'י, הנקראת על שמו בוריציל. התרופה מבוססת על חומר טבעי בלבד מצמחים ואינה גורמת לשום תופעות לוואי רעילות, מסרטנות או אלרגיות. לעומת זאת היא מקלה כאבים, מורידה נפיחות ומחזירה למטופלים במהירות את התפקוד באבר הפגוע. את הטיפול המיוחד הזה אפשר לקבל אך ורק ברומניה בבית מרפא הנמצא תחת פיקוח ממשלתי בעיר טימישוארה.

חברי "נוער מוסיקלי בישראל" הוזמנו השבוע לחזרה של התזמורת הפילהרמונית בניצוחו של המאסטרו לאונרד ברנשטיין. בהפסקה התקיים מפגש בין המנצח ועשרות בני הנוער כשברנשטיין מסביר להם על היצירות שבוצעו בחזרה. ברנשטיין האריך בהסבריו על יצירתו "משחקי יובל", וגילה, בין השאר, בקיאות רבה במקורות התנ"כיים של מושג היובל.

מצטיינים

בטקס חגיגי שערכה הפדרציה הספרדית הוענקו מלגות לסטודנטים מצטיינים מקרב עולי אתיופיה. אורי גורדין (בתמונה), ראש המחלקה לעליה וקליטה בסוכנות היהודית שבירך את התלמידים סיפר כי כיום לומדים במוסדות להשכלה גבוהה בישראל 350 צעירים וצעירות אתיופים שהגיעו לישראל במסגרת מבצע משה. גורדין הטעים כי הסוכנות היהודית, משרד הקליטה והפדרציה הספרדית בישראל יקצו קרן מיוחדת שתעניק מדי שנה מלגות לסטודנטים מצטיינים מעולי אתיופיה ואף תפעל להכשרתם כמנהיגים בקהילה האתיופית בישראל על מנת שישמשו גשר בין החברה הישראלית ועולי אתיופיה החיים בכל רחבי הארץ.

מינוי למופ"ת

אבי אפללו, 44, לשעבר מנהל מחוז הצפון של "אמנות לעם", מונה בימים אלה לרכז של רשת מועדוני מופ"ת. אפללו מונה לתפקיד לאחר שמינויו של אברהם כהבר לתפקיד זה, שנעשה לפני כחצי שנה, לא עלה יפה. לרשת מופ"ת 30 מועדונים ברחבי הארץ המעלים הצגות וכן אירועי תרבות ואקטואליה.

"יד" לרפפורט

הנינה של הפסל נתן רפפורט, דינה, גילתה את "היד" מברונזה שהציבה הקרן קיימת לישראל למרגלות האנדרטה "מגילת האש" שביער ירושלים ע"י כסלון, במלאת שנה למותו של הפסל. לטקס האזכרה שנערך ע"י עיריית רמת־גן הגיעו כ־300 תלמידים מבתי ספר ברמת־גן, שנתן רפפורט ז"ל נמנה עם יקיריה. בו־זמנית הוסר בארה"ב הלוט מעל פסלו של רפפורט "החייל האלמוני" בהשתתפות אלמנת הפסל שמרה רפפורט־אלנצריג וסגן נשיא ארה"ב ג'ורג' בוש. את הטקס הנחה ירון לונדון, ידיד המשפחה, ודברים לזכרו של הפסל נשאו יו"ר הקק"ל, משה ריבלין, וחברו למקצוע הצייר משה ברנשטיין שעמד על הנצחת הגבורה היהודית בפסליו של רפפורט ז"ל.

חידוש אלקטרוני

חברת האלקטרוניקה היפאנית הגדולה "סוני" הציגה ביום שלישי חידוש עולמי – וידאורוקמן (מיטלטל), מזיגה של מקלט־וידיאו וטלוויזיה, בגודל של ספר־כיס עבה. המכשיר מצויד במסך של 7.5 ס"מ ובמקלט וידיאו לקלטות 8 מ"מ. "אנו מקווים כי הווידיאורוקמן יחנוך עידן וידיאו חדש", אמר דובר החברה במסיבת עיתונאים. חברת "סוני" הציגה בראשונה ב־1979 הווקמן־אודיו לרדיו ולקלטות, ומאז מכרה יותר מ־35 מיליון יחידות. מכשיר הווידיאו־טלוויזיה החדש, שמשקלו 1.1 ק"ג, יימכר ביפאן תמורת כ־1000 דולר החל ב־21 באוגוסט, ובסוף השנה יוצע למכירה בארה"ב ובקנדה, אם כי המחירים שם עדיין לא נקבעו. רק לאחר מכן ישווק המכשיר באירופה.

הלך לעולמו

יהושע שטירא, מוותיקי העיר פתח תקוה ובנו של זקן שומרי ישראל אברהם שטירא, הלך אתמול לעולמו. יהושע לא פיגר הרבה בעלילותיו אחרי אביו. כבר ב־1921 בהיותו בן 14 השתתף באופן פעיל בהגנת פתח תקוה מפני התקפות הכנופיות הערביות. בשנות ה־30 והארבעים עסק בגאולת קרקעות עבור הקרן הקיימת. הוא זה שרכש את אדמות הנגב שעליהן הוקמו מספר ישובים עוד לפני פרוץ מלחמת השחרור. יהושע היה חקלאי מבטן ומלידה ובקי גדול באורחות חיי הערבים. עובדה זו הכשירה אותו למלא בשנות ה־30 שליחות מטעם משה שרת בעבר הירדן המזרחי, שם לימד את האמיר עבדאללה סבו של המלך חוסין כיצד לגדל מטעים. בנו המנוח אמיר היה טייס קרבי בחיל האוויר שניספה בתאונה ב־1953.

דן אבידן

קולקצית קיץ

האומנם נזכה שוב לראות במדים אווריריים אלו את מפקח גדעון בודקי (בתמונה) ממשטרת ישראל? לצערם של השוטרים, בקיץ 88 – עדיין לא. מדי המשטרה הנראים בתמונה יצאו מהאופנה עם תום שלטון התורכים בישראל, ונוכל רק לראותם בתצוגה המרהיבה שבביתן משטרת ישראל בתערוכת ה־40 עליה אחראית נצ"מ חנה קוצר־ספיר (בתמונה). במסגרת תערוכת ה־40 הנפתחת בשבוע הבא (יום ה' 9 ביוני) בגני התערוכה בת"א – תשתף המשטרה את המבקרים במבצעים אמיתיים, זיהוי חשודים, הרכבת קלסתרונים ולקיחת טביעות אצבעות. בתצוגת המשטרה יוצגו ציוד וכלי נשק היסטוריים בצד מיטב הטכנולוגיה בזיהוי פלילי, נשק וחבלה.

המדור מעורך ע"י אורה זרניצקי

מכתבים למערכת דבר

מתעתעים בעם

בכינוס פעילי חירות בסוף אפריל הזהיר סגן שר הביטחון, מיכאל דקל (חסיד ה"טרנספר"), לפי הפרסומים בעיתונות, את המדינות השכנות מפני שימוש בטילי ראש נפץ גאז ואמר: "ירחם אלוהים על מדינה ערבית שתפעיל נגדנו טילי גאז. לישראל יש תשובות קטלניות בתחום הלוחמה נגד טילים" ("הארץ" 28.4.88). היתה זו תגובה מהירה ומרגיעה את הציבור, מפי איש המקורב, בוודאי, לענייני ביטחון, לאחר הפרסומים המרובים באותם הימים, בכלי התקשורת בארץ ובעולם על הכנסת טילים ונשק כימי באזורנו.

באותה דרך של ארגעה וביטחון בעוצמתנו הצבאית הלך גם ראש הממשלה, יצחק שמיר, בדברו באותו נושא בכינוס של המנהיגות הבינלאומי הי־6 של מכון וייצמן בהבטיחו: "לא נוכל לעצום עין נוכח פיתוח גאז מרעיל במדינות ערב. אין לנו ברירה, אלא לשמור על כוח ההרתעה שלנו ואם נתרץ – לקיים כל איום למען בטחוננו" ("דבר" 18.5.88). והנה, כעבור זמן־מה ערך סגן שר הביטחון ביקור בשווייץ, כאורח ומטכ"ל הצבא שם, לרכישת ידע בנושא הגנת העורף מפני התקפת גאזים. עם שובו ארצה פורסם על רוח נכאים ועצב שאפף אותו ואמירות אחרות בפיו: "אם תפרוץ מלחמת גאזים היא תתפוס אותנו לא מוכנים. יש לעשות מהר מן באותר את הרכבות. האיום הערבי בהתקפת גאזים הוא עתה מוחשי וממתין לפתח ביתנו" ("מעריב" 28.5.88).

אילו תהפוכות לרעת הביטחון חלף משך חודש אחד, בין אפריל למאי, במצב רוחו של אדם וזה באפריל הבטיח ש"שומר ישראל לא ינום ולא יישן" ויש לו "תשובות קטלניות" למדינה ערבית שתתקיף "ירחם עליה אלוהים". בחודש מאי אוחזהו חבלי אימה ופחד, כמתנה על נושא הגנת העורף, והוא מבהיל פתאום אלה על העם כולו ש"איננו מוכנים והסכנה היא בפתח ביתנו". מהו ההיגיון והתבונה המדינית־בטחונית של תעתועי־לשון אלה המבהלים ביהודה ובאוזניות של "זקיפת קומה לאומית" מזה, והרדת אלוהים ובהלה גדולה מאידך, והעיקר, הפטפטנות המיותרת של "מנהיגים" מסוג זה.

ישראל שיזף
חדרה

דיל – מדלדל

הדיל לבחירת מועמדי מרכז מפלגת העבודה לכנסת הי־12, שהשתתפו בו כמה מראשי המפלגה, פגע בתרמית ה"דילומנים" עצמם ובמפלגה. כי עשו מעשה שעלול להכשיל את הדמוקרטיזציה החיונית כל כך למפלגה.

כל אלה שנבחרו היו ראויים להיבחר בזכות עצמם וטוב שנבחרו.

דילים, עסקות בבחירות פנימיות במפלגה, זוהי תופעה הפוגעת במפלגה כולה. הרי כוונת "העסקה" היא לא לבחור בחבר הראוי להיבחר, אלא בשותפי הדיל. פשוט, "שמור לי – ואשמור לך".

על נציגי המפלגה להיות לדוגמה לציבור כולו. מזכיר המפלגה מבקש לא לעשות דילים. יש לשמוע לו. עסקות פנימיות במפלגה פוגעות בחברים ממושמעים בעלי מצפון, המקווים להיבחר בזכות מעשיהם וכשרונם.

עסקן ציבורי צריך להיות ראוי להיבחר לפי מעשיו ולא לסמוך על עסקות. הצילו את המצב, חברי המרכז שהצביעו לפי מצפונם.

נקווה, כי אחרי שהוכח, שחבר מרכז מצביע לא לפי מה שמישהו (הרוצה להיבחר) מכתיב לו, אלא לפי הכרתו ומצפונו, חברים אחראים לא ימשיכו עוד בצעד נפסד זה. מי שימשיך לסמוך על "דילים" ולא על מעשיו ייווכח "ששכרו ייצא בהפסדו".

על המפלגה לאסור בהחלט "עסקות" בבחירות פנימיות, אחרת זה עלול להחזיר אותנו "לוועדה מסדרת" שאבד עליה הכלח.

משה שיטנברג
תל־אביב

מחדל ההסברה של מדינת ישראל

מחדל ההסברה של מדינת ישראל קראתי במאמרו המצויין של ח"כ שבח וייס ב"דבר" מיום 23.5.88 "אנטי ישראליות אנטישמית" ואני מזדעזע כולי מתיאור אחדות־הדעת הכללית של נציגי מדינות אירופה לגינוי ישראל, שבאה לביטוי בכינוס מועצת אירופה בחודש הזה, לגבי הסכסוך הישראלי ערבי.

במאמרו ציין שבח וייס את העובדות ההיסטוריות שאירעו במשך כל תקופת קיום מדינת ישראל העצמאית, כי הערבים הם שדחו כל פתרון של פשרה בינינו לבינם, וכי מטרתם האמיתית היא השמדת מדינת ישראל, וזה כתוב במפורש ב"אמנה הפלשתינאית".

אינני יודע אם ניתן לח"כ שבח וייס די זמן בהופעתו בכינוס מועצת אירופה כדי להוכיח את כל הסילופים בטענות של שונאי ישראל.

מציקה לי המחשבה, כי מדינת ישראל חוטאת חטא גדול בחוסר תגובה מספקת על כל טענות הכזב והסילופים המופצים בכל הפרסומים בעולם.

אני משוכנע, כי בהסברה שוטפת ורצופה נגד כל דברי השטנה נגדנו נוכל לשנות הרבה בדעת־הקהל העולמית.

אליהו מרדי
פתח תקוה

על ישראל לצאת במתקפת־נגד

ב־23.5.88 קראתי ב"דבר" את דבריו של ח"כ שבח וייס על "האנטי־ישראליות האנטישמית" השוטפת את "מחנה העבודה" באירופה.

דברים חמורים ומזעזעים מאין כמותם. אם קרא את רשימת מ. ארציאלי ב"הארץ" בערב החג, הרי היה רואה שהערבים משתיתים מלחמתם בנו גם על נטישת אירופה את ישראל...

מדבריו של שבח וייס משתמע, שעל ישראל לצאת למתקפת־נגד ולא להשתתק!

קרה כך שזמן מה לאחר התחלת האירועים בשטחים, ובהגיע הידיעות הראשונות מתגובת מדינאים באירופה להתרחשויות, כתבתי לבני בחו"ל: "לפניכם אנטישמיות בלבוש שנאת מדינת ישראל".

מה כואב, ששבח וייס בא ומאשר זאת תוך נסיונו במועצת אירופה ובמחנה הסוציאליסטי.

אני מקווה, שיידע להשפיע את הממשלה והכנסת לפעולה.

יוסף תמיר
תל אביב

לארגן מחדש המערכת הפקידותית

לאחרונה פורסמה כוונת שר הבטחון לפטר כ־400 איש מעובדי רפא"ל. אין לטעון כנגד "ייעול המערכת", אך מדוע אין לשלטון בישראל העוז לצמצם את השירות הציבורי בכ־50,000 עובדי שירותים מיותרים בממשלה ובעיריות שאינם מביאים כל תועלת וגורמים לביורוקרטיה הרסנית.

פיטורי אנשי מקצוע מעולים לשם קיצוץ בהוצאות פוגעים לא רק במפוטרים אלא בתדמית מדינת ישראל וביכולתה לקלוט אנשים טובים המעוניינים לעבוד ולתרום בתחומי המחקר הבטחוני הנמצא בעדיפות ראשונה. בשעה שפיטורי עשרות אלפי עובדים מהווה אקט אנטי חברתי הייתי מציע לצמצם את ההוצאות הביורוקרטיות על־ידי פעולות ארגוניות כגון: ארגון מחדש של המערכת הפקידותית למינימום ההכרחי, הודעה לעובדים שאינם דרושים למערכת כי ימשיכו לקבל משכורתם הבסיסית לאחר הפסקת עבודתם עד למציאת מקום עבודה חלופי. בכך יופסקו מיידית הוצאות עקיפות אדירות כגון: רכב, ביטוח, טלפון, מיזוג אוויר וחימום, אחזקת משרדים, ניירת ושאר מענקים למיניהם המהווים מעל 50% מההוצאות.

בכך תצומצם למינימום הביורוקרטיה המכרסמת כל חלקה טובה בחיינו והמרפה את ידיו של כל יזם פוטנציאלי ומאכילה מרורים את כל אוכלוסיית המדינה המתעבת את התופעה הזאת. העובדים שייפלטו מהמערכת יתודרכו פסיכולוגית וענייניות להסבה לעבודה פרודוקטיבית מבלי להיות מאויימים בחוסר הכנסה. בטוחני, כי פעולה כנ"ל בארגון נכון תזכה אף להבנה מצד העובדים שייפלטו. בתקציב שייחסך נוכל לעודד פיתוח ויוזמה בתחומי ידע ומחקר המתאימים לעובדים מקצועיים של רפא"ל, התעשיה האווירית ומנועי בית־שמש וכד'.

זאב כהן
תל־אביב

לחיות היום במשכורת מח"ר

שכרו של אקדמאי בדירוג מח"ר (מדעי החברה והרוח) והנדסאי בדרגות הביניים, נמצא ברמה שהוא זכאי להשלמת הכנסה מביטוח לאומי.

סטודנט שהיה די חכם לגמור אוניברסיטה, מבין מהר שאין לו מה לחפש בשירות הציבורי, או שעוזב את הארץ, או שעובר לעבוד בשוק הפרטי ולרוב שלא בתחום הקשור ללימודיו.

עובדים שכבר נמצאים במערכת זמן רב, משפרים את שכרם בכל מיני תוספות פיקטיביות (בתקווה שוועדת זוסמן תעשה בזה סדר).

מצבם של המפוטרים או הפורשים לגימלאות גרוע ביותר מאחר שבסיס החישוב לפיצויי פיטורין ופנסיה לא כולל תוספת 75 ש"ח הסכם מסגרת ורכיבי שכר כמו רכב, שעות נוספות ואש"ל.

אני קורא להסתדרות ולאוצר להגיע בכל הסכם עם האיגודים השונים, על תשלום הפרשים לכל מי שפוטר, פרש או יצא לגימלאות בתקופה האחרונה. במיוחד אני פונה לשר האוצר הבקיא בכתוב: "אל תשליכנו לעת זקנה".

שמעון הנגאל
ירושלים

מסילת רכבת לאילת

עשרות בשנים דנים במוסדות ממשלה על רכבת לאילת. כל פעם בא חכם ממהשתנתה ומכניס מקל לגלגלים. פעם זה כלכלן, פעם זה שר התחבורה, ופעם סתם ועדה. המימון בפרוייקט יכול היה ברובו להתבצע ממקורות זרים. יש יזמים רבים אשר מעוניינים בכך (בזמנו היתה ערכה של 80 מיליון דולר היום פי שניים). המצרים ידעו לבנות רכבת תחתית בקהיר עם יזמים זרים מאירופה. הם מבינים יפה שבסוף הרכבת נשארת אצלם.

לרכבת לאילת יש חשיבות עצומה להתפתחות הדרום והנגב (חוט השדרה של הנגב) גם בהיבט מדיני בטחוני. אין למדוד במונחים כלכליים בלבד, אבל גם כלכליים. הדבר היה מקדם באורח ניכר פעילות בהרבה שטחים. יש גם להביא בחשבון הפרעות מעבר בתעלת סואץ.

לתושבי אילת זה היה מקל בהרבה בחיים והיה מקטין את העזיבה, גם לביקורי ישראלים. יש חשיבות שהשר יעקבי מצדד בהנחת המסילה. בממשלה חמישה שרים בלי תיקים. אולי יקבל אחד מהם את המשימה החשובה הזאת. הממשלה אינה חייבת בכל השקעות, חבל על כל יום.

י. בלושינסקי
בעבר מנהל סניף אילת במויב
הרצליה ב'

אל תלמידי ומורי בית־הספר לנוער בברלין

בשנים 1936–1941 פעל בברלין בית־הספר לעליית נוער. לשם הכנת כנס מתבקשים חניכים, מורים ומדריכים לשעבר לשלוח את כתובותיהם ורשימת חברים הידועים להם לוועדה המכינה.

נשמח לקבל גם כל חומר, רשימות, תמונות וכו' על בית־הספר ועל "בתי החלוץ" בברלין. החומר יצולם ויוחזר. נא לכתוב אל מר י. פרדמן ת.ד. 3219 תל־אביב 61031.

יקותיאל פרדמן
תל־אביב

דבר – לפני 60 שנה

מהומות בדרום־אפריקה ביום הדגל

יום יסוד "הברית של דרום אפריקה" (שמו הרשמי של הדומיניון) חוגג על ידי הנפת דגל הברית החדש בפעם הראשונה, בטקס רשמי בכל הערים הראשיות. המון גדול, רובו "צבעוני", הפגין בתהלוכות נגד הדגל, התנפל על השוטרים שהוצרכו להשתמש באלות.

לפני 40 שנה

צה"ל בשערי ג'נין וטול־כרם

כוחות חזקים של צה"ל כבשו את הכפרים שבהם משלטים חשובים בדרך לג'נין. בכל שמתקרבים הכוחות לעיר, גוברת התנגדות הערבית.

טול־כרם, העיר החשובה במשולש הערבי, נמצאת מאתמול בטווח אש תותחים שלנו, וכוחותינו עומדים במרחק 5 ק"מ מן העיר.

רפליקות למטבעות בר כוכבא

מטבעות

מאת אריה לינדנבאום

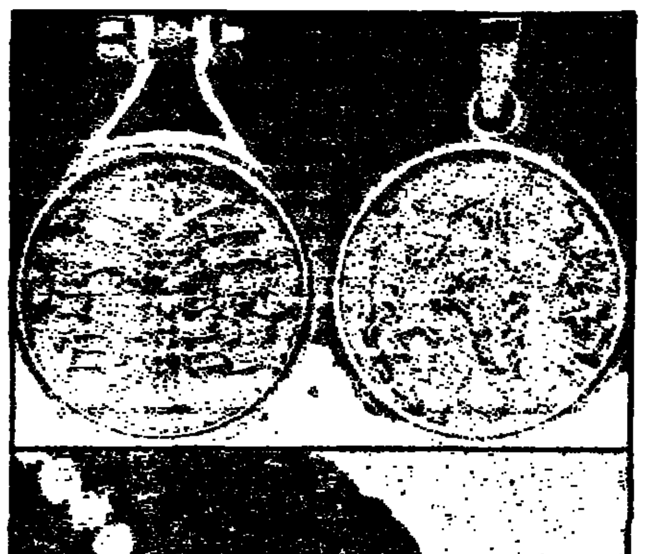

תעתיקי מטבעות – "רפליקות" מקובלים בעולם כולו ועתה גם בישראל. השנה החל ביצור מטבעות כאלה, כשהראשון בסידרת "העתיקונים" (כך כונו תעתיקי המטבעות בחברה הממשלתית למטבעות ומדליות) הופיע בימים אלה ומופץ כעדיליון.

אליעזר שילוני, מנכ"ל החברה הממשלתית למטבעות ולמדליות מסר לנו שבתכנית החברה להנפיק בקרוב סדרה של מטבעות מסידרת התעתיקונים, אולם להפצה כתכשיטים בצורת העדיליונים שהחברה מתמחה באחרונה בהפצתם. שילוני אמר, שהוא מודע לביקורת הנמתחת לעיתים על החברה למטבעות על המדיניות של החברה שסטה מן הקו המסורתי של ייצור מטבעות ופיתחה מסלול של ייצור תכשיטי מטבעות ומדליות. לדעת שילוני זה היה המוצא הטוב ביותר במצב הקיים של שפל בענף המטבעות. אילולא פיתחה החברה את ענף התכשיטים בצורת העדיליונים למיניהם, ספק אם אפשר היה לקיים את החברה למטבעות ובוודאי לא על בסיס ריווחי עם העברת תמלוגים לממשלה.

לדעת שילוני לא ניתן היום להתרכז בייצור מטבעות זיכרון בלבד והוא דוחה כל ביקורת נגד ייצור עדיליונים.

הביקורת שנמתחה על החברה למטבעות בע"פ ובכתב היתה על כך שהחברה, שנוסדה כחברה נומיסמטית, שנועדה להנציח אירים ומאורעות במדינה במטבעות ומדליות, להפיצם ברבים ולהקדיש רווחים לשימור אתרים בארץ הקודש, הפכה למעשה למפעל לייצור תכשיטים.

המטבעות זהים למקור

מטבע בר־כוכבא שהועתק באחרונה, הוא מימי מלחמת בר־כוכבא נגד הרומאים, כ־52 שנה לאחר חורבן בית המקדש השני. בשנת 70 לספירה חרב בית המקדש וירושלים חדלה להיות המרכז הרוחני והפוליטי של העם היהודי.

52 שנה אחר־כך פרץ המרד ברומאים בהנהגתו של שמעון בר־כוכבא, שחשב לגרש את הרומאים ולבנות את המקדש השלישי. בתקופה זו הוטבעו אחרוני מטבעות היהודים. מרבית המטבעות מימי שמעון בר־כוכבא הוקדשו לירושלים ובית המקדש. על גבי המטבעות כתובות בכתב עיברי עתיק, הקוראות לשחרור ירושלים ולגאולת ישראל. בדרך כלל מוטבעים כלי בית המקדש ודגמים של שבעת המינים. בר־כוכבא טבע את מטבעותיו על־גבי מטבעות רומאיים ומטבעות ערי ארץ־ישראל. אלה מטבעות עם שאיפה גדולה לעצמאות וגאולה.

המטבעות החדשים עוצבו על פי המטבע המקורי של בר־כוכבא, עם כל הפרטים, למעט המסגרת מסביב, כדי למנוע רמאויות.

לשם מניעת "אי הבנות" לגבי אנשים תמימים, הקפידה החברה על כמה שינויים לעומת המקור, כמו המתכת, מתן עיגול מושלם למטבע ולהטביע האות הלטינית "R" (רפליקה) בשולי העדיליון. כדי לתת ל"עתיקון" אופי ממלכתי מופיע עליו השם "מדינת ישראל" וסמל המדינה. בשולי העדיליון מופיע גם ציון על תכולת המתכת.

המטבע שהועתק מתאר עץ תמר בעל שבע כפות ושני אשכולות פרי והכתובת: "אלעזר הכהן". בצד השני אשכול ענבים והכתובת: "שנה אחת לגאולת ישראל". המעצב – דוד לזין.

הופיעו 3 עתיקונים בזהב שיוצבו בשלושה עדיליונים שונים: עם שרשרת זהב (480 ש"ח) עם מחרוזת פנינים זהב (400 ש"ח) ועדיליון מדגם "עטרה" בלבד – 294 ש"ח. עדיליון הכסף בדגם "גליה" – 41 ש"ח. דגם "גליה" הוא תעתיק מדליון של תליון מתקופת בית שני, שהתגלה בחפירות ארכיאולוגיות באיזור ירושלים.

כמות הזהב בעדיליונים השונים שונה, אך תכולת הזהב אחידה (בכולם – 14 קרט).

אלמקס – משחת השיניים – יעילה פי 3 במניעת עששת

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב: דיזנגוף – דיזנגוף 152 – 223590
קופ"ח מכבי – בן יהודה 26 – 203492
חיפה: מגן דוד – גאולה 13 – 665205
פתח־תקוה: קופ"ח כללית – חיים עוזר – 905271
רמת־גן – בני־ברק: פינצ'י – חיבת ציון 43 – 782821
בת־ים: מזור – חכיבה דייק 20 בת־ים – 535360

אלמקס
... GABA

מודעון

מוקד מידע טלפוני של קופת חולים הכללית מוסר אינפורמציה של מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל:
טלפון 03־433500
בימים א' עד ה'
מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב ביום ו' ובערבי חג
מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר כוכבא מס. 49 – טלפון 03־284649
בימים א' עד ה' מ־21.00 עד 23.00
בימים ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים – מ־15.00 עד 21.00
אזור חיפה
רחוב הגפן 26 קומה ג' – 523566 – כל יום כולל ערבי חג, שבת, שב...
חגים מ־20.00 עד 23.00

ער"ן עזרה ראשונה נפשית
בתל־אביב – 03־5461111
קו לילדים ונוער – 03־261113
ירושלים – 02־227171
חיפה – 04־672222
נתניה – 053־335316
כרמיאל (גליל) – 04־988410
כפר־סבא – 052־915999
באר־שבע – 057־418111.

קו פתוח – ארגון קשבת לילדים ובני נוער
בתל־אביב 03־221680 (24 שעות)
נעמת – ייעוץ בבעיית אלימות במשפחה
בימים א' עד ה' מ־9.00 עד 16.00 – 03־235922
קו פתוח לקשישים 02־690685
אגודה לבריאות האשה בישראל – קוף תל־אביב – בן יהודה 146
טל': 239207 בימים א' – ה' 5 – 9

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור להקלה לחלוקת אחוזי בניה ל־4 קומות שווה: רחוב לוינסקי מס' 78 גוש 6948 חלקה 181 תיק בנין 078־5/35 בקשה מס' 871600.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר־אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כבפי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו

קבלת מודעות 24 שעות בדחוף
מודעות משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי ההודעות ל'
הלוח הכללי
דבר
מתקבלות 24 שעות ביממה
ב' דחוף דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל. 246363 239952

המועצה המקומית יהוד
מכרז מספר 2/88

המועצה המקומית יהוד מזמינה בזה הצעות לרכישת זכויות בעלות על קרקע הכוללת 12 מגרשים בגודל של כ־500 מ"ר המגרש לבנית שני קוטג'ים צמודים על כל מגרש סה"כ 24 קוטג'ים, שיבנו ע"פ תכניות שהוכנו ע"י המועצה.
הקרקע נמצאת במקום מרכזי ביהוד בסמוך רחוב הרצל פינת אבילביץ.
המקום מיועד לבניית שכונת קוטג'ים לדוגמא והזוכה יידרש לבצע עבודות פיתוח מיוחדות לרמות דרך משולבת.
את מסמכי המכרז ניתן לקבל במזכירות המועצה בשעות העבודה הרגילות תמורת תשלום 500 ש"ח שלא יוחזר.
על המציע לצרף ערבות בנקאית צמודה למדד בגובה 7% מערך ההצעה שתעמוד בתוקף לתקופה המצוינת במסמכי המכרז להבטחת התחייבויותיו. הצעה שתוגש ללא ערבות בנקאית לא תובא לדיון.
המועד האחרון להגשת ההצעות במשרדי המועצה הוא יום 22.6.88 שעה 12.00 בצהריים (או יום 21.6.88 במקרה של הגשת הצעה בדואר רשום).
בעת הדיון בהצעות תתחשב המועצה ביכולתו הכספית של המציע ובכישוריו לבצע את עבודות הבניה והפיתוח הנדרשות.
סיור מציעים ייערך ביום 9.6.88 בשעה 10.00 בבוקר ויצא ממשרדי המועצה יהוד סעדיה חתוכה 43.
אין המועצה מתחייבת לקבל ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כל שהיא.

מרדכי ליטיק
ראש המועצה המקומית יהוד

קיש קידום מכירות ייצוא ושיווק בע"מ
הודעה על אסיפת נושים

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 323 (ג) לפקודת החברות (נוסח חדש), התשמ"ג–1983, כי אסיפת נושים של החברה הנ"ל תתקיים ביום 9.6.1988, בשעה 16.00, במשרדו של רו"ח אליעזר פישמן, דיזנגוף סנטר בנין 50, תל־אביב.
כל נושי החברה הנ"ל מוזמנים להופיע לאסיפה בצירוף המסמכים המוכיחים את חובה של החברה להם וזאת לצורך קבלת החלטה מיוחדת בדבר פירוק החברה מרצון ומינוי מפרק לחברה.

פישמן אליעזר, רואה חשבון

דבר
חדש קורא כל יום

דבר אחר

מעורר בכל יום די "דבר"

עורכים: יאיר גרבוז, שלמה כוכן, יצחק בר־נר. גרפיקאי מתאם: סמרל.
אורחים: דני קרמן, אהרן שמי, אביב אל־חסיד ותומר קרמן, יוני להב ואבנר כץ.
המערכת עובדת לפי הספר "דבר אחר לגמרי".

פרס: להקדים את הבחירות לאוקטובר
שמיר: אם כבר — אז לספטמבר
פרס: אם לספטמבר — אז לדצמבר!
שמיר: אם לדצמבר — אז יותר טוב לאוקטובר!

ובינתיים בינתיים ימותו עוד כמה עשרות חולים.

קטע בנוכחות

טיפש מי שחושב שהעם טיפש

איזה הבדל עמוק ומהותי קיים בין שתי המפלגות הגדולות, הליכוד והמערך: אצל המערך, כל דבר שהם עושים, נעשה רק למען המפלגה, משיקולים פוליטיים, כדי לשמור על הכיסא וללא שום גישה ממלכתית. ואילו אצל הליכוד, הכל נעשה למען טובת האומה ולמען רווחיו של העם – ואתה רואה זאת על כל צעד שהם צועדים ובכל שעל שהם שועלים.

וזה לא מהיום:

כבר מן ההתחלה הם הכריזו שהם ייטיבו עם העם ויעשו הכל למענו.

זה שכל העניין נגמר באינפלאציה של 300-400 אחוז אריזור, זה לא הם אשמים. אפילו בגין (אגב, לאן הוא נעלם?) בזמנו, אמר שזה פשוט "לא הסתייע".

אחר־כך העניין הזה עם הבטחון בגבול הצפון, עם שליג וכל זה. רק מערכיסט מושבע יגיד לך שזה לא נעשה כדי להרחיק את ישובי הצפון מטווח הקטיושות. וזה שזה נגמר בכמה מאות של חללים ובאבו מקופל טבול בבוץ בלבנון, זה רק בגלל שהתקשורת היתה נגד ולא נתנה לליכוד לגמור את מה שהתחיל.

וגם עכשיו, כשהליכוד תובע, למען חיסכון וביצור הדמוקרטיה לטובת העם, לאחד את הבחירות לכנסת עם הבחירות למועצות המקומיות, בלי שום נימוקים פוליטיים צרים – אז בא המערך ומנימוקים מפלגתיים שקופים מטרפד את ההצעה.

ולמה?

רק בגלל שהליכוד הציע את זה ולא המערך...

אבל העם הוא לא טיפש!

העם יודע להבדיל בין אנשי הליכוד, שגרמו לאינפלאציה שכמעט גמרה אותו מצד אחד והובילו אותנו למלחמה עתירת קרבנות בלבנון מצד שני, אבל עשו זאת לטובת העם כולו – ובין אנשי המערך, חסידי הגישה המפלגתית הצרה, שביססו את הכלכלה והוציאו אותנו מלבנון אך ורק לטובת עצמם וכדי לשמור את הכסא. העם יודע להבדיל בין שניהם – ולכן גם ידע בשביל מי להצביע, בבוא היום.

ויפה שעה אחת קודם.

העורך

הליכוד: "מפלגה שעסקניה לא החליפו מהלומות בעת הבחירות הפנימיות, אינה ראויה לאמון הבוחר"

– מאת כתבינו לענייני מפלגות, ליתמן רודיסליג ובני שום –

ההצגה הדמוקראטית השקטה והמהוגנת שהפגינה מפלגת העבודה במגרשי התערוכה בת"א, בשבוע שעבר, שטפה את הליכוד בגלי־שמחה גואים.

"אין להם סיכוי", צהל הליכוד. "משוגע מי שיצביע עבור מפלגה שכזאת".

במסגרת מסע הפרסום לעידוד התיירות, יחלק משרד התיירות עשרות אלפי מכשירי־שמיעה בחו"ל, לאלה שעדיין לא שמעו שהאינתיפאדה הסתיימה ובגלל זה הם לא באים ארצה

המונומנט היהודי ההיסטורי בהר הבית יישמר

– מאת כתבתנו בהר הבית, יערה דובים –

לפי ההסדר שהושג בין הוואקף המוסלמי והוואקף היהודי בהר הבית, לא ייעשו יותר נסיונות זדוניים מצד הערבים לטשטש כל סימן וזכר למונומנטים יהודיים על הר הבית, כטענת נציגי ועדת הפנים של הכנסת, שערכו סיור מודיין במקום.

לפי ההסדר, יועלה המונומנט היהודי ההיסטורי רב שילנסקי להר הבית אחת לחודש, בליווי 400 שוטרים, ישהה שם עשרים דקות כדי להפגין את זכויות היהודים במקום – ואחר־כך יורד לקרקע המציאות. ואת גירוש הערבים ישאירו לפי הצעתו של המונומנט למשיח צירקנו, אם יואיל להגיע בזמן – כלומר, לפני הבחירות.

כיפת הסלע

בשניה האחרונה

מומחים צבאיים מציינים, שהיריקה שנורקה אתמול ע"י ערבי אלמוני במזרח־ירושלים איננה מרמזת בהכרח על תחילתו של גל חדש וגואה של יריקות, ביהודה, שומרון וחבל עזה.

מומחים צבאיים מציינים, שהחיוך שחייך אתמול ערבי אלמוני בחאן־יונס איננו מרמז בהכרח על התחלה של גל חדש וגואה של חיוכים, ביהודה, בשומרון ובחבל עזה.

הבהרה לציבור

הח"כ שרץ בהודעה לציבור: "אני בני שליטא!" אני בני שליטא, איננו חבר הכנסת פנחס גולדשטיין.

אסון בחוף ירושלים

מכונית ובה שלושה תל־אביבים טבעה בקסטל.

צעיר ערבי התאבד בקפיצה מצוק העיתים

כתיפוס שלאחר המוות נמצא בבגדיו פתק בו כתוב: נואשתי מכיבוש התקווה הטובה.

גורמי בטחון: לעומת ההצתות שפרצו אתמול על רקע לאומני, בוצע הרצח של היום, כנראה, על רקע פלילי — וזה בהחלט מעודד

– מאת כתבנו לענייני פלילין, ח. אליטשע –

– ואם המצב יימשך באותו הכיוון, גורסים הגורמים, לא יעבור זמן ונחזור להיות אותה המדינה שהיינו, מדינה שאין בה הפרות־סדר ושוקנים, קשישות וילדים נרצחים בה כאין־מפריע.

פוגורליץ' דורש: להקיא לפני כל הופעה

– מאת כתבנו לענייני אמנות ותעמולה, ג. רופי –

לאחר שהפסנתרן הנודע פוגורליץ' דרש להקיא לו פסייק לפני כל הופעה נענה – הודיע הפסנתרן שעד שהוא לא יקיא את הפסייק על מסגרת "סטיינווי" לבן, הופעה לא תתחיל.

קבוצה של 17 סירובניקים תועלה לארץ

הסוכנות החליטה להחזיר שבעה־עשר שליחי עליה מגאלו־אמריקה.

ברגע האחרון

ועדת טריינין לא ידעה שהרצוג נשיא

ברגע האחרון

השקל שהשאיר רפי נלסון לרעייתו יעבור למצרים לפי הסכם הפשרה בפרשת טאבה.

ברגע האחרון

חושב עזה חשוד בטביעה בחוף תל־אביב

ברגע האחרון

הנשיא ריגן ידון במוסקווה בהחלטות שסללו את הדרך לביקורו במוסקווה.

ברגע האחרון

פרשנים מצפים שאם יתקבל חוק המתות החסד, אז כמה אנשים יעשו איתנו חסד־ימותו

ברגע האחרון

ממשלת ישראל קיבלה את חיילי סוריה שנכנסו לפרברי ביירות בארוז ובפרחים

ברגע האחרון

פשרה: בוחרי המערך יבחרו בספטמבר ובוחרי הליכוד באוקטובר.

ברגע האחרון

נצחון הדמוקראטיה במערך יתמודד בבחירות דמוקראטיות עם הדמוקראטיה שתוצח בליכוד

קרא בעמ' 3:
ראיון עם אחד מניצולי מאנרשקין

פועלות כל העולם – כשאת אומרת "לאו", למה את מתכוונת?

דבר אחר

המוסף הסאטירי של "דבר" • ט"ו בסיון, תשמ"ה • גליון מס' 238 • מוקדש לרב ישראל לאו, הרב הראשי האשכנזי לגברים, בפרוס "יום האם"

אבישג בטלוויזיה
לפני חמישה ערבים
ממנו

ראיתי כבר אמן שמסתכל על עצמו.
ראיתי כבר אמן שעצמו מסתכל עליו.
עכשיו זכיתי לראות אמן שמסתכל על עצמו ורואה איך הוא עצמו מסתכל על עצמו בעצמו.

נצחון מוחץ למפלגת העבודה בבחירות הפנימיות במפלגת העבודה: אף מועמד של הליכוד לא נכלל בין 29 הנבחרים השרה שושנה ארבלי־אלמוזלינו פרצה בבכי כאשר נודע לה שדמעות זולגות מעיניה אורה נמיר: אשרי שזכיתי לראות שזכיתי במקום הראשון גד יעקבי רואה את עצמו מועמד לתפקיד המועמד לשר האוצר לפי הסקרים גוברים סיכויי מפלגת העבודה לזכות באמון העם, בשעה שהליכוד ינהיג את המדינה כל 'הדילים' נכשלו כפי שהוסכם מראש לובה אליאב ירוץ עם מפלגת העבודה ברשימה עצמאית לכנסת נצחון מוחץ לקו היוני על הקו הניצי ועל חברי המפלגה הגורסים שצריך לחזור לקו הירוק יצחק נבון: הוכחנו פעם נוספת את מה שאמרנו תמיד יצחק רבין: אז הדיל נכשל, ביג־דיל.

הסתיימו הבחירות במערך:

התשובה למשה קצב – עמיר פרץ
התשובה לבנימין נתניהו – אברהם שוחט
התשובה לרן מרידור – יוסי ביילין
התשובה למאיר שיטרית – אלי דיין
התשובה לרב שילנסקי – פנחס גולדשטיין!

שמעון פרס: בבחירות האלה לא היו מנצחים ולא מנוצחים. הנצחון הוא קודם כל של הדמוקראטיה ואחר־כך של תבונתם של הבוחרים ואחר־כך של כנותם של חברי המפלגה ואחר־כך של תוצאה לגורל החברה הישראלית ואחר־כך של הדרוזים.

חצי שעה אחרי

הרגע האחרון

הליכוד: העובדה שאנחנו חוזרים ואומרים שננצח בבחירות, רק מראה שננצח בבחירות מבלי שנצטרך אפילו לנצח בבחירות. עובדה – כל מי שתשאלו יגיד לכם שהליכוד בטח ינצח בבחירות

هكذا من الأصل

מדריך למטייל הישראלי בחו"ל
(THE ISRAELI MENTALITY GUIDE)

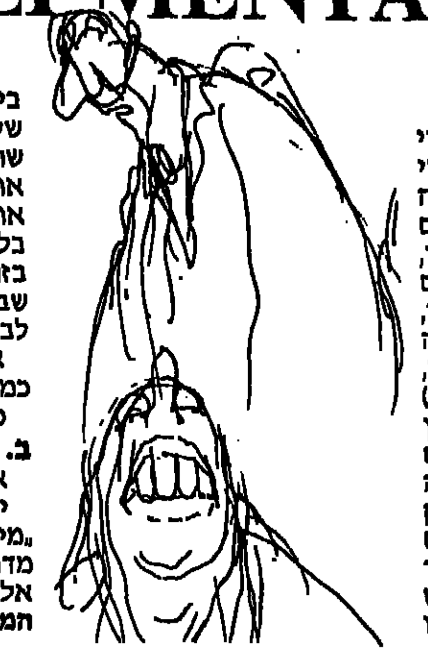

א. החו"לה

בין אם יהיו אלה מצביעי המערך שייסעו השנה לחו"ל כדי לא להצביע ליכוד, או שיהיו אלה בוחרי הליכוד שיסעו כדי להחליש את המערך – כך־או־כך יסעו השנה לחו"ל שישה וחצי מליון(!) ישראלים, שהם אחוז ניכר (כ־165%, לשם הדיוק) מכלל האוכלוסיה. להזכירכם: חוץ־לארץ גדלה מאד, בשנים האחרונות. אם בעבר היו חמישים אחוז מן היוצאים מישראל נוסעים למארקס והחצי השני ביקר אצל ספנסר, אז היום שונים פני הדברים – ואולי כדאי להביא כמה דוגמאות, ממש מן הימים האחרונים: הנה מוסרים לנו, שאתמול נפתח באי סן־פליקס (תחת שלטון צ'ילי) שוק־פשפשים מטריף, שניתן לרכוש בו פשפשים ברבע מן המחיר שאותו משלם הישראלי בפורטובלו שבלונדון (אם תופסים אותו, כמובן). פאב מגניב נחנך בימים אלה בכיף־בתרסט שבמפרץ־אמונדסן, עם בירה על הכיף־כיפאק וגם די זולה, יחסית – והם גם מגישים בוטנים בלי גרעינים עם השתיה בעד אותו הכסף. עוד אנחנו מספרים לכם על כך – ובטלפון החיצוני מוסרים לנו על מכון מאסאז'ים חדש ברחוב היטאצ'י 746, בעיירה אאומורי שעל מפרץ מוצו ביפאן – אתם יודעים, זה שמה על־יד מפרץ צונארו ויש שם שלטים בעברית, **נא לא לשכוח לשלם.** סיפרו לי שהישראלים אוהבים את המקום, כי שם קודם מכניסים אותך לאמבטיה של תה־עשבים – ורק אחר־כך מכניסים אותך למיכל של קצף־תות, שלא כמו במאסאז' המפורסם בלשיו שבבורמה, איפה שאפשר היה אמנם להשיג סיגאריות בזול עם הנחה לישראלים, אבל המאסאז' היה הרגיל (זה שברוטב של עלי־בננות – וכמה כבר אפשר, והבחורות גם לבשו חזיות).

אלו היו ממש דוגמאות אחרונות, רק כדי להמחיש לכם כמה העולם גדול, זאת אומרת קטן.

ככה שלאן לנסוע זאת לא בעיה.

ב. אבל איך להתנהג?

אבל איך להתנהג ומה לעשות שם בדיוק?

יכול, אתם אומרים, הנוסע הישראלי לקנות מדריך, של „מישלן", נניח – ולקרוא בו. אלא ש„מישלן" ודומיו הם מדריכים לגויים: לא רק שהם כתובים בשפה לא־מובנת, אלא שהם גם לא מתייחסים למה שנערבים מכנים **המנטאליות הישראלית.**

הנה כמה עצות, שאם הן לא כתובות עדיין במדריכים למטייל העברי בחו"ל, זה רק בגלל טעות דפוס.

התנהגות בחנויות

כשאתה נכנס לחנות, נניח לפורטנום את מייסונס, ואתה לוקח משהו מן השפע שעל גבי המדפים, אל תשכח **לשלם** – כלומר, להעביר לגברת שליד הקופה סכום של כסף, בהתאם לכתוב באותיות קטנות על גבי החפץ שלקחת, או במקרה שזה לא כתוב, אז סכום שתגיד לך הגברת. זהו מין טקס גויי עתיק, שמקורו כנראה בתקופה שהוויקינגים פלשו לבריטניה – ובכל זאת כדאי שגם אתה, בהיותך ברומא, תנהג כמו בן־אדם ותקיים את המנהג, למרות שידוע לנו ממקורותינו שאתה משוחרר מדעות ומאמונות קדומות וטפלות.

באמנות ובמוזיאונים

כשאתה נכנס למוזיאון, נניח ל„לה־רושה" שבבורדו, ומגיע אגב שיטוט לתמונתו המפורסמת של רמבראנדט, „היולדת", הימנע מלמשש את הציור באצבעותיך. כבר קרו מקרים בעבר, שבדיוק כשהישראלי שלח את ידיו למשש את טיב הסחורה, נזף בו אדם שהיה נוכח בחדר (מכר, או קרוב־לוודאי של הצייר). לכן, כדי לא להעלות את מיפלס האנטישמיות – אנא אל תגע בתמונות.

תקשורת (טלפונים ועתונות)

בארצות רבות יש בצידי הדרכים מעין קובות קטנות ובהן מכשירי טלפון. שלא כמו בארץ, בחלק מן הטלפונים האלה אפשר לשוחח עם מישהו אחר, שגם אצלו בבית מותקן מכשיר דומה. אם־כן, לא בלבד ששיחה כזאת עולה במטבעות־כסף, אלא שאפילו עומדים על כך שהמעות תהיינה מקומיות ולא חצאי־שקלים. שיחה בטלפון ציבורי, שלא כמו קניה בחנויות או ביקור במוזיאון, היא פעולה שאין לה עדים – ז"א, הישראלי אינו חשוף לעיניים זרות. מכל מקום, הנסיון הוכיח שללא מטבעות לא מתקיימת בדרך־כלל שיחה. מהיכן משיגים מטבעות? לא בעיה: כמעט ליד כל תא־טלפון יש דוכן־עיתונים ורבים מן הפראיירים בני המקום מניחים שם מטבעות, כהוכחה לכך שהם לקחו מקודם עתון כדי לקרוא איזה סוס הגיע. קח לך משם את המטבעות הנחוצים. שים לב שאין בסביבה אף אחד שיוכל להוציא את דיבת הישראלים רעה. באותה הזדמנות קח גם עיתון. הוא יהיה לך לתועלת, לכשיגיע שלב המאפרה בבית המלון (הערה: מדריך זה מיועד גם למספר המיזערי של הישראלים, שמסיבות אישיות השמורות עימם יעדיפו להתגורר בבית־מלון נכרי, מאשר לשבת בחיק משפחה של חבר טוב של בן־דוד).

חדש
לגרד חישגד פיג'ו 309 מיד!

הפעם זה המשחק שלך! גרדי את כרטיס ליידי חיש גד החדש ותוכלי לזכות מיד באחת מ־20 מכוניות פיג'ו 309 קורוס.
אנחנו אתך!

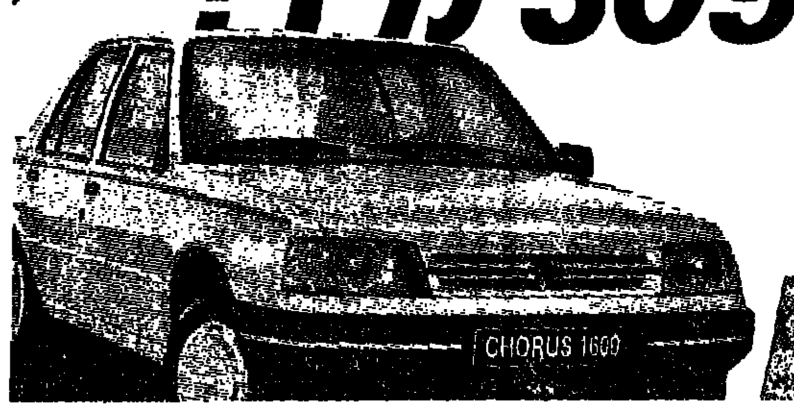

הכי משתלם לגרד חישגד
מפעל הפיס
יחידת הפרסום

שדינו אל השמש העולה

כתבת „דבר אחר" לחוף ביום שרב, יצאה לבדוק כיצד משפיע השרב על חום הרב – והיא מדרדרת משם בשדיים חשופים אל מול השמש העולה

כאן, בחוף ירושלים, שווים החיים למסלולם. עם שקיעת החמה נדם קול השלום למשך שלושים שניות, לזכר קורבנות האלימות בארץ ובעולם כולו. אולם שש שעות לפני־כן עוד שקק חוף הבירה נפש חיה והשמש הספיקה גם היום לגבות את קורבנותיה.

מחיר כסאות הנוח האמיר היום והתייצב על שני שקלים לשעה, ללא גגון. המים בקולקר היו פושרים עד מתונים ורוח אלוהים מרחפת על פני המים. החזאי מסר שאתמול היה חמים ושהיום היה שרברב ולגבי מחר עוד תימסר הודעה למשפחות הנופשים. גובה גלי הים 1.80 מ', עיניך כחולות ומראה גופו נוזלי.

בחוף המזרחי של ירושלים עדיין שורר עוצר.

סגן־אלוף יוסף מושנזבקי, סגן אלוף הארץ בגיזרה, נשוי ואב לפורלי: „השרב תפס אותי בתפיסת נלסון משולש לאחור – אולם, מכיוון שלו יש הגורה שחומה ולי שחורה, הצלחתי להשתחרר ממנו באמצעות סלטת צ'וקאורה כפולה לאחור".

צביה: (כתבת „דבר אחר" חשופת השד): מהו שלל השרב להשבוע?

רז: שמש כבר יורד בדרום הארץ ובמרכזה. בשאר חלקי הארץ לא יתכנו סופות רעמים.

צביה: אדוני הנשיא, מה חוויי לנו בשבועות הקרובים?

רז: בוקר טוב לכל המאזינים ולכל המתעמלים שלום / עייפתי מללכת בדרכים. יום הדרך יום.

להלן ראיון קצר עם החזאי הראשי לצה"ל האלוף רז גבוה, ששרר במקרה על החוף:

רז: שני שריריך כשני עופרים תאומי צביה...אה...

לילה הורד לילה. והרי התחזית / להיול שבעורף לאורה בחוזה / ברד יורד בדרום ספרד הערב / שלשום חלף בדרום־צרפת מונסון / אמנטיסטון איננה כלולה בסבב / ולא נדע מה יש בלבנון.

צביה: ומכאן לכם בחורזים אספר סודות הרוחם / עדביה מכבר ביתא / שעכשיו היא כבר מוזמן מחה / נשורה שגרמה לשרב / – והמפה כדור בגב / שר הבטחון על כך התנצל / והוסיף כי לשרב גרם האל.

ויזף אור
ויזף אור
הושך
– מסך –
אורות ומוזגנים נדלקים

לאורך המים מצטשי אנשים שונים ומגוונים – ותמהתי לדעת כיצד קיבל השרב את פניהם. גיוני וזקר, מראשוני המתעמלים בבוקר ומהאחרונים במתעמלי הערב של החוף המזרחי: „השרב תפס אותי באמצע ריצת הבוקר. רצתי לחומי בחמשה בבוקר, כשלפתע הקביל השרב את פני. נכון שזה קורה בכל שנה – אבל כל פעם זה מפתיע אותי מחדש".

יעקב אינטמפלטורי: אמון מורקותו: „השרב תפס אותי בתפיסה סוריאליסטית ואבספורקסית. קרני השמש ,יצרו תצורות מגדרוזיר אדום שקפה על רקותי וגרם לי למכת־אש. למזלי הטוב, השליכו אותי העוברים והשורים, מי יותר ומי פחות, אל מחוזות לממתני הצינור המפורץ בכיכר דיזנגוף, שהתמוצק עקב השרברב. למזלי הרע אני הוא השרברב".

מסביב לעולם בפאניקה

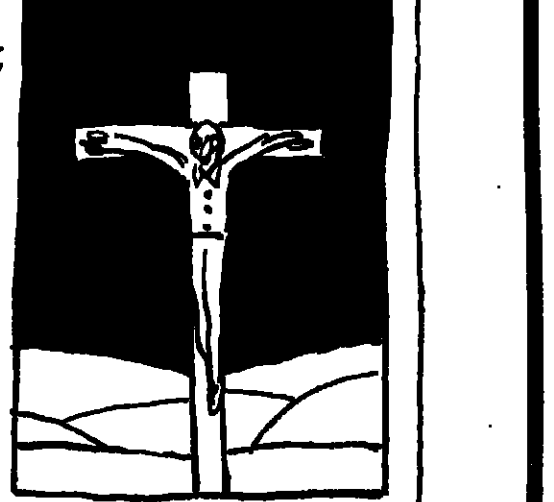

שלום קולגות,
מה שאתם רואים על הצלב זה לא ישו. זה אני.
טיפסתי לי על אחד לראות איך זה. זה בסדר לזמן קצר, אבל אחר־כך מתחיל לכאוב ברגליים, בידיים ובתחת. מלמעלה נשקף כמו שאומרים נוף מצליף וזה שווה את הכל. רק שאם אתם שואלים אותי – יותר טוב להיות צלוב על מגן־דוד. אני אישית פשוט מכיר את החומר. חוץ מזה – יש איפה לשים רגל איפה לשים יד. אפשר גם לשבת קצת על אחד המשולשים, בקיצור, הרבה יותר נוח.
אגב, אם מדברים על נוחיות אז הייתי מציע לנוצרים להנמיך את הקרש המאוזן שלמעלה, נגיד 3 עד 1.40 מ' מהאדמה ואז פשוט הבן אדם עומד לו ומרים את הידיים לצדדים וזהו זה, אפשר להגיד שהוא כבר צלוב. לא צריך להרים אותו בשביל זה, מבינים? אבל איך שלא יהיה, קודם לכל הייתי יורה בו. מה שבטוח בטוח, אלא מה.
שלכם אקנר.

פוזיטיב

אהרן שמי

מחשבוע – "בינגו"
בתיאטרון הלאומי "הבימה"
בכל יום ששי
– ותראו שעם ישראל יאהב גם את זה

אתה שואל דבר אחר עסוק ברגע

"דבר אחר" יקר,
מה המקור ההיסטורי של ועדת החקירה?
קצבבה ת. חת,
שדה מות

"דבר אחר" יקר משיב:
מקורו של המינהג הפאגאני הזה, להקים ועדת־חקירה בכל פעם שמתרגש אסון על העם, נעוץ בתרבות האלילית הכנענית הקדומה. מהמגילות הגנוזות מתגלה, כי כל אימת שהתרחשה רעידת־אדמה או אירע אסון טבע אחר, נהגו המקומיים להקריב קרבנות־אדם לאליל ואדתוס חקירא, הנחשב לאחיה של עשתורית, ימ"ש. באמצעי פרימיטיבי זה ניסו אנשי הקהילייה הקדומה של כנען לרצות את השדים והרוחות. מינהג אבל זה השתרש במסורת היהודית העממית והוא נמשך עד עצם היום הזה ללא שינוי.

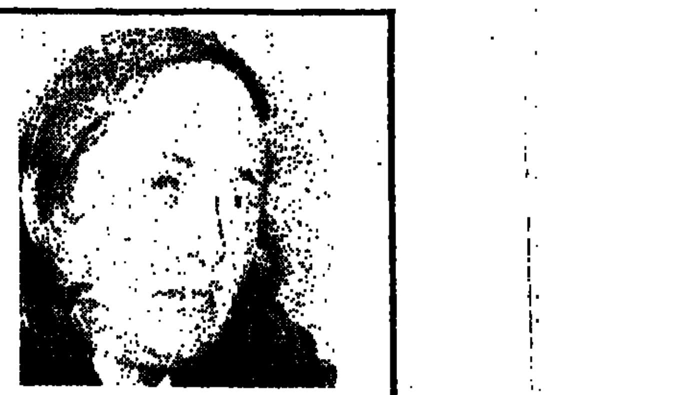

אני מוכן להיבחר על־ידי נשים אבל לא מוכן להיות רב ראשי של תל־אביב
בדבר הצעות נא לפנות לאיר גרבוז „דבר אחר" בצירוף תצלום.
תמיכה צנועה אפשרית
(מ.)

50 שקל
והמכונית שלך!
פרסים בשבוע הבא.
(בינתיים כדאי שתכין 30,000 דולר)

אָלֶף בֵּית

א: תגיד, למה הנשיא לא מקצר את העונש של זה שנאשם בהריגת הרועה הערבי?
ב: כי הוא עדיין לא נשפט!

מנה כפולה של „פנדלים" בהצגה הכפולה של חצי הגמר בכדורגל

ובגמר – הדרבי הגדול

המשחק הראשון התעלה לדמה גבוהה ✓ הפועל ת"א גברה על מכבי נתניה 3:4 בפנדלים ✓ משה סיני נתן הצגה גדולה ✓ המשחק השני היה גרוע ועצבני ✓ מכבי ת"א ניצחה את שמשון 1:3 בפנדלים

המורחק והפצוע. מגן מכבי ת"א, קרייס (שספג כרטיס אדום) וחלוץ שמשון, דמתי (שנפגע והוחלף) בקרב אווירי (צילום: א. קנפר)

זה היה צריך להיות הגמר

מאת שמואל קליגר

עכשיו זו כבר עובדה: הפועל ת"א הולך חזק על הדאבל. מה שנותר לו לעשות כדי להגשים את המשימה ללא דופי זה לנצח עוד משחק אחד – בגמר – את היריבה העירונית המושבעת מכבי. אבל למען האמת נזקקו אמש בחוריו באדום של איציק שניאור – ולא פחות מזה אלפי אוהדיהם ביציעים לעצבי ברזל לפני שניצחו בדרקרב דרמאטי של בעיטות מ־11 מ' את מכבי נתניה 3:4, וזאת לאחר שבתום המועד החוקי ואף לאחר ההארכה היה שוויון 1:1.

מי שנקלע לפקקי התנועה הקשים בסמוך לאצטדיון ואיחר למשחק ב־5 דקות ספג מהלומה ספורטיבית רצינית. כל השערים – עד לשלב ההכרעה מבעיטות 11 מ' – הובקעו בפתיחות המשחק. עוד לא הספקנו לחמם היטב את מושבינו (אכן, מזג האוויר הפתיע לטובה בקרירותו) ובבר מכבי רכשה יתרון מוקדם. היה זה בתום מהלך קלאסי של כדורגל. הצעיר הנתנייתי גבי פקר הרים את הכדור אל פי השער ועודד מכבס כיוון היטב ונגח בקור רוח לזווית העליונה. מיקדמה מוראלית חשובה לנתניה. 0:1.

היתה, אישרא ל־35,000 הצופים סיבה טובה להיות מרוצים. הקהל העניק את האשראי המצופה והגיע בהמוניו. השחקנים היו באקסטזה חיובית. לא נקפו אלא 3 דקות נוספות והפועל השיג את השוויון: אלי כהן הכוכב העונתי של הפועל ניצל „חור" רציני בהגנת מכבי נתניה, התקדם לעבר שערו של בלדב בזווית חדה מאוד – כמעט בלתי אפשרית – ובעט פנימה. נראה כי שגה השוער בלדב משלא יצא בזמן לעבר הקשר הת"א וגם בכך שלא סגר את הפינה. בין כה וכה הושג השוויון וכל המשחק קיבל אופי חדש כשלוח התוצאות האלקטרוני מראה 1:1 בחלוף פרק זמן מינימאלי. משחק מפיח תקוות מול תפאורה הולמת ביציעים.

כמה חבל שהגיגת הכדורגל לא נמשכה הלאה. כי חגיגה אמיתית חייבת להיות מלווה בשערים ואלה לא הובקעו יותר מן השרה למרות שלפתות עד להפסקה – פרק זמן בו גילו האדומים עדיפות מכרעת בכל הקשור לייזום התקפות מסוכנות – הגיעו המלוים למספר בלתי מבוטל של התקפות מהמצות.

משה סיני ואלי כהן גילו באותו פרק זמן יכולת משכנעת. רק אוולת רגל של מורים זאנו (שלמען האמת גם של החלוץ מיקי בךשטרית) ושער נתניה לא סבל מנוקים נוספים על זה שגרם לו שער השוויון של אלי כהן. לדוגמה: בדקות 15, 19 מוריס זאנו המזמין בשלומיאליות והחמצת המשחק היתה בדקה ה־31 כשזאנו נותר מול בלדב והחמיץ ברשלנות.

לאחר ההפסקה כבר ראינו כבר יותר כחול מנתניה ופחות אדום מת"א. אולי עייפותם של הת"א הביאה לשינוי ואולי שיפור ניכר במשחקם של יגאל מנחם ורונן גבאי מנתניה. מכל מקום המשחק היה מאוזן יותר (ולמען האמת, גם חלש יותר).

ב־5 דקות האחרונות שוב חזרנו לחזות במיפגן דרבדרי ומשלהב כשלולדי שתי הקבוצות ניהלו מאבק עיקש עם מחוגי השעון במטרה להכריע את המשחק לפני תום המועד החוקי של המשחק. השעון ניצח.

הקבוצות נערכו להארכה אבל גם כאן לא חלו שום שינויים במאזן הכולל למרות שבדקה ה־106 הכשיל סיני ברחבה ללא תגובת השופט ובדקה ה־112 חילץ בלדב את השער של נתניה מבעיטה מאיימת של אלי כהן.

הפנדלים:

הקבוצות נערכו להארכה וסידרת הפנדלים הקימה את הקהל העצום על רגליו. יגאל מנחם בעט ללא דופי וסיני הגיב מצויין בשער משלה עודד מכבס הבקיע את סליאס הגיע תורו של המחמיץ הראשון: רפי שמואל בעט ובלדב הדף. מכבי נתניה מוליך עדיין 1:2. עציוני מנתניה בעט ברשלנות והוצה – עובדה שנוצלה ע"י רמי הרמה לאיזון התוצאה בשער. זה היה ה־2:2. רוני לוי מנתניה הבקיע ואלי כהן בעט חזק כדי להשוות 3:3. רונן גבאי מנתניה בעט וסליאס עצר את הכדור. הכל הונח על שכמו של הצעיר אילן שוקרון שבבעיטה החשובה ביותר בחייו בשעה 8.31 קבע 3:4 בפנדלים. האדומים בגמר!

המשחק החל בדקה ה־115

מאת שמואל קליגר

גם המשחק הגרוע ביותר בעולם זה כמו זה שבין מכבי ת"א ושמשון על הכרטיס הנכסף לגמר גביע המדינה יכול להיות דרמאטי ולהעמיד את הקהל שמשל לבלות סימני יאוש – על רגליו: בכך נוכחו יותר מ־25,000 צופים פעורי פה ומשתאים נוכח הארועים בשלהי המשחק (וליתר דיוק בשלהי ההארכה) שקבעו נחרצות: מכבי בגמר קלאסי – בדרבי עירוני מול הפועל ת"א. 1:3 בפנדלים – זו תעודת העליה של המכבים לגמר.

סיפור הניצחון הדרמאטי החל כמה דקות לפני כן. אבל, אולי בכל זאת נקרים כמה מלים כרקע כללי.

על רקע האנטי כדורגל שיכול רק להעליב את האוהד המצוי (במרס זה ששילם במיטב כספו וחש מרומה) פיצתה אותנו הדרמה בסיום על החסר המקצועי. הכל החל בעצם בדקה ה־61 ב„אדוע" המרכזי של המשחק: זה קרייס שחקן מכבי פגע בגסות באון דהרי משמשון. מאחר וכבר ספג קודם לכן אזהרה מהשופט בגין פגיעה, לא נותרה לשופט עובדיה צבי שום ברירה: קרייס הורחק. מכבי נותרה ב־10 שחקנים.

באופן טבעי נראה לנו כי מגמת המכבים ברורה: לעשות הכל כדי לשמור על ה־0:0 עד סוף המועד החוקי (דבר שהצליחו) בשלב שני: למשוך גם את דקות ההארכה על שער נקי: שלב שלישי: לכפות על היריבה דו־קרב מ„נקודה הלבנה".

וכך קרה בפועל: שמשון נראה כמי שמנצל את עמדת העדיפות המספרית, אבל זה היה נראה כאילו במוכן האמפירי. עובדה: השמשונים לא הצליחו לתרגם את היתרון המספרי ולא הבקיעו את מרכוס אפילו פעם במהלך שעתיים (להוציא שער שנפסל של מזרחי).

הכל קיבל לפתע תפנית כשנותרו 5 דקות לסיום ההארכה: שוער בראל שנכבש במחצית השנייה קיבל כדור מארץ לולו (שעמד להיות מוחלף ע"י אולואי) ובתום התקפה מתפרצת הבקיע את חודר. 0:1. הגמר כבר מבצבץ לבחוריו המאוכזבים של גיורא שפיגל. המכבים הגיעו לזה עם 10 שוחקים בלבד ועם מעט אשליות.

אבל שמשון, קבוצה עם עצבי ברזל לא נכנעה וכשעשה השעון את הסיבוב האחרון של דקות הסיום בהארכה: משנותרה שניה אחת לסיום בעט שלמה אדרי (מחליפו של דמתי) ממטר אחד כדי להשיג שוויון דרמאטי.

הפנדלים:

ועכשיו, התוצאה המוכרת מהמשחק הראשון – 1:1. פנדלים כמו במשחק הראשון. מי יהיה בגמר?

ראשון בועט אפרים ארביב שזה מבצע חיובי ראשון מזה תקופה ארוכה. 0:1 לשמשון: אלון נתן מב־1:1. נסים ברדה השמשוני בעט ושוער מכבי מרכוס הדף. חיים גולדברג חיקה את „מבצעו" של ברדה וחזר הדף. התוצאה עדיין 1:1. השמשוני יפתח הלוי בעט לקורה ואזולאי בעט פנימה. 1:2. שלמה מזרחי משמשון בעט ומרכוס הדף. הכל הונף על כתפיו הרחבות של אלי דריקס הוותיק שהיה בוודאי אחד ~~הגורמים שעשו על... האמת...~~ אלו בעט ללא דופי וקבע 1:3. מכבי בגמר.

היציע המרכזי

כח המשיכה של חצי הגמר

מאת ניסן פרידמן

יש עדיין כח משיכה מאגי ל„הצגה הכפולה" של חצי הגמר. ה„מקים" בלומנטנסקי הגאה הזל הזכיר לי ימים רחוקים ומתוקים. ובכל התקשיתי להאמין למראה עיני. המונים נוהרו, זהרו לכיוון האיצטדיון, שהיה מיתום כמעט בכל ימות העונה. השערים שוב נראו צהולים ומאירי עיניים. שופרים, סרטים תמודי סמר, באלאגן חביב, חיפוש נואש אחר כרטיסים מיותרים. שמח. כמו בימים הטובים.

35,000 צופים נקבצו ובאו לחלוק כבוד לפני אחרון העונה לכדורגל הישראלי. לתת לו עוד צ'אנס. המשחק הראשון בין שתי הגדולות של העונה, הפועל ת"א ומכבי נתניה, היה בסך הכל תשדיר שירות באותו. אבל, חידוש לא היה מאמין שיש צופים ביציעים. פה ושם פרץ קטנטן של מוחאות כפיים, פה ושם התעודדות קלה, כמו משב רוח מרענן ביום של שרב. אולם, ברוך כלל דממת אלוהים. כאילו ביקש הגבוה שקט מהקהל כתמורת התעלמות.

הקהל של מכבי נתניה התנהג כ־בשקט וי בנימוס, כאורח בסלון התל־אביבי. הקהל של מכבי ת"א תפיז כמה דגלים צהובים והחל בקריאות, כאשר לקראת הסיום תקפה נתניה את שער הפועל ת"א. רק כדי להקניט את הפועל. מתי ניעור הקהל של הפועל ת"א? כאשר עלו הכחולים של מכבי להתחמם מעט לפני המשחק. הקהל האדום ספר מ־1 עד 10 כדי להכיר את התבוסה מחדש. אני עדיין מצפה ליום שבו הצופים שלנו יתחילו לעודד את קבוצותיהם ולשמוח בשמחותיהם ולא יתרכזו אך ורק בשמחה לאיד.

משחק מכשר – ילדה יפה

המשחק השני היווה תשדיר שירות בנוסח: „איך להבריח את הקהל..." כליכך גרוע, כליכך משעמם. כלכל רוחה. הבזווזווו עם השריקות להפסקה ולסיום היה צורם ורם בהתאם לדמה ולכישורים. במונחן של המכובדים מצאתי סיבה לחייך ראשון. ילדה יפה, כי שחורה היא ונאוה היא, ניצבה מאחורי השולחן העמוס כל־טוב. קוראים לה ליאת. בוגרת עירוני י"א. לפני ביום. רוצים עוד פרטים? בבקשה, היכנסו למזנון, תקבלו כוס משקה ועוגיות ותכנסו לשיחה. היא ידידותית כמו שהיא יפה.

יש! כוכב המשחק, משה סיני ושוערו יום־טוב סליאס מחליקים ידיים במהלך הפנדלים (צילום: א. קנפר)

תגובות

הפועל: אוירת קרנבל בחדר ההלבשה

מאת יוסי משורר

בחדר ההלבשה של הפועל ת"א שררה אוירת קרנבל בתום דו־קרב הפנדלים הדרמטי. חיבוקים, נשיקות, מחמאות. העולם יפה. כולם חשו שזו העונה שלהם ויש לנצל זאת עד תום. עד הדאבל.

המאמן יצחק שניאור: „לא חשבתי על דאבל. היה משחק יוצא מהכלל. קיבלנו גול מוקדם, אך הגבנו מיד והוכחנו שאנו קבוצה גדולה. בסך הכל היינו עדיפים".

משה סיני: „משחק טוב של שתי הקבוצות. לגבי נתניה, זה אכזרי להפסיד בפנדלים, אבל זה כדורגל. אישית, בשבועות האחרונים אני בכושר טוב".

אלי כהן: „הוכח שאלה שתי הקבוצות הטובות בארץ. העובדה שניצחנו רק בפנדלים לא אומרת כלום. היה קהל רב, היתה אוירה טוב לנצח. בקשר לנתניה – אולי בשנה הבאה..."

יום טוב סליאס: „ידעתי שגבאי יבעט לפינה הימנית. קפצתי בזמן ~~והקדמתי את הכדור. בשבת לא האמנתי שאעמוד בשבשיאור~~ מודה לשניאור שהחזיר אותי".

מיקי בן־שטרית: „חשוב שאנחנו קבוצה גדולה".

נתניה: איפה המזל?

בחדר ההלבשה של מכבי חיפשו את המזל. אם אמרו „מזל טוב" התכוונו לשניאור של השחקן דני גואטה, שנערכו אמש. השחקנים הביעו תסכול ומרירות. הצעירים, ובעיקר שמעון מנחם וקובי בלדב, ממש לקחו ללב. התחנה אחרי המשחק הרגיעה אותם מעט.

המאמן זאב זלצר: „מי שלא בא הפסיד. אכזרי להפסיד בפנדלים, אבל זה עדיין על הטלת מטבע. זו השנה של הפועל, אין מה לעשות. למעשה, הם לא ניצחו אותנו העונה באף מבוק. גם היום ההכרעה היתה רק בפנדלים".

בני לם: „גם שחקני הפועל הודו שנתנו משחק גדול היום, אבל אין לנו מזל".

עודד מכבס: „צריך לירוק דם בשביל לקחת תואר".

רוני לוי: „בפנדלים צריך הרבה מזל. במשך כל העונה הזאת המזל הולך עם הפועל. המשחק עמד על רמה גבוהה מאד".

מרדכי הלפון: „איך אלי כהן נתן גול מזוית אפס? הכל הולך לו בשנה הזאת".

יגאל מנחם: „בכל הקריירה שלי לא השבתי על משחק כמו הפעם. שבועיים אני חולם על חצי הגמר. אני רוצה לאמר מילה טובה על בני לם, שהוא מוזח הנפילים ועל עודד שכליכך השתדל ולא הלך לו. כנראה שחסור לנו מזל אמונה".

הפ. ת"א 1 (1, 1)	מכ. ת"א 1 (0, 0)
מכ. נתניה 1 (1, 1)	שמשון 1 (0, 0)
בפנדלים: 3:4 להפועל	בפנדלים: 1:3 למכבי
● אלי כהן (5)	ציון המשחק: 4
● עודד מכבס (2)	המצטיין: משה מרכוס
ציון משחק: 7	המאכזב: שלמה מזרחי
המצטיין: משה סיני	שופט: עובדיה צבי
המאכזב: מרדכי הלפון	צופים: 25,000
שופט: אריה פרוסט	איצטדיון: רמת־גן
צופים: 35,000	★ מכבי ת"א: מרכוס 7; מיקי כהן 4 (אזולאי) קרייס הורחק, שמעונוב 5, שאול כהן 4; גולדברג 4, גריאבי 5 (בראל 6), לולו 5, א. נתן 5; דריקס 6, טבק 4.
איצטדיון: רמת־גן	★ שמשון ת"א: חודר 5; דהרי 5, ברדה 5, אורי כהן 4, הלוי 4; מזרחי 4, עובדיה 5, שמעונוב 4 (ארביב 5), הלל 5; דמתי 5 (אדרי 5), שוקרון 4.
★ הפועל ת"א: סליאס 5; עמר 5, זאגה 6, סגל 5 (שוקרון 6), הרשליקוביץ 6; ארמה 6, אקהיון 6, אלי כהן 7, סיני 8; זאנו 5 (ר. שמואל), בן־שטרית 5.	
★ מכבי נתניה: בלדב 6; ש. מנחם 5 (חיים לוי), הלפון 4, הכן 5, פקר 6 (קורן 6); עציוני 6, לם 6, גבאי 6, רוני לוי 6; י. מנחם 7, מכבס 6.	

ההצגה הטובה ביותר בעיר היין

הערב הדרבי השלישי של ראשל"צ בגמר־יד ■ המצב – 1:1, המארחת – מכבי

מאת שמואל קליגר

גם הערב תהיה זו ההצגה הטובה ביותר בעיר. „דרבי" הכדורייד בין מכבי והפועל ראשל"צ ממשיך למקד את מירב העניין בעיר היין. הערב מאבק מס' 3 בסידרת „הטוב ב־5 משחקים". התוצאה הנוכחית מצביעה על תיקו לאחר 2 משחקים.

לכל קבוצה נצחון אחד והמכנה המשותף: הקבוצות מרגישות טוב בביתן – מה שמחזק את ההרגשה שהשנה יתחתו הקבוצות את אוהדיהן עד לסיום – הסדרה תימשך עד המשחק החמישי עד שתיקבע הקבוצה האלופה.

לא נופתע, על כן, אם במשחק הערב באולם וביתי הישן שליד היקב ינצחו המכבים. התחזית היא שבמשחק הבא ביום ראשון שוב ינצחו שחקני הפועל, תוך ניצול גורם הביתיות וההכרעה תועבר שוב אל משחק היקב ליום רביעי הבא. כל זאת – לפני מאבק נוסף בגמר גביע המדינה בין אותן קבוצות. יהיה שמח בעיר היין.

קליין יקבל 50,000 ש"ח לשנה

מאת משה כהן

איגוד הכדורסל ישלם למאמן הלאומי החדש, רלף קליין, 50,000 ש"ח לשנה ולעוזרו, משה ויינקרנץ 18,000 שקל. כך סוכם עם שני המאמנים ונשיאות האיגוד אישרה אמש את ההסכמים.

הנבחרת הלאומית תפתח את אימוניה ביום שישי במכון וינגייט. גם בשבת יתאמנו השחקנים בוינגייט ובהמשך יתנהלו האימונים באולם בית הלוחם ובהיכל הספורט ביד־אליהו.

הוועד המקצועית של האיגוד הסכימה לשחרר את מוטי דניאל מאימוני הנבחרת. דניאל עומד לצאת בסוף השבוע עם רעיתו הטריה לארה"ב. גם משה ויינקרנץ לא יטול חלק בתחילת האימונים. הוא עומד לצאת ביום שישי ליוון, כדי לראות את חלק מיריבות ישראל בטורניר הקדם אולימפי בפעולה.

חנינה לעפולה?

קבוצת הפועל עפולה פנתה אתמול ליו"ר איגוד הכדורסל, יורם אוברקוביץ בבקשת חנינה. אוברקוביץ יבדוק את הנושא בימים הקרובים ויתכן שגם הנשיאות תדון בכך בפירוט.

שרף: תל־אביב או ירושלים?

עתידו של צבי שרף יתברר עד סוף השבוע. אם הנהלת מחלקת הכדורסל של מכבי ת"א תחליט למנותו לתפקיד המאמן הוא ידחה את הצעת הפועל ירושלים.

במכבי עומדים להחליט עד סוף השבוע לגבי המאמן לעונה הבאה. המועמדים העיקריים הם צבי שרף ומשה ויינקרנץ. אם יוחלט בסופו של דבר על מאמן זר (סיכוי פחות) ימונה כנראה לתפקיד, ג'ורג' פישר.

הגשם ניצח ברולאן־גארו

המשחק המסקרן בשמינית הגמר ברולאן־גארו, בין איוואן לנדל לג'ון מקנרו, נדחה בגלל הגשם ואחר כך הוחלט שירדה על פאריס במצב 2:4 לנדל במערכה השלישית.

מקנרו ניצח במערכה הד־1 6:7 ולנדל הגיב באותה תוצאה במערכה השניה. הרוסי צ'סנוקוב הדיח את אלוף וימבלדון, פאט קאש, ואילו הרוסיה נטליה זוירבה הכתה ברבע הגמר לנשים את הלנה סוקובה 2:6, 2:6. היא תשחק בחצי הגמר מול האמסטרדית נתקל ~~שמבחן...~~ שגברה על סאגאש. בחצי הגמר השני יתמודדו שתי הנערות האחרונות, שטפי גראף וגבריאלה סאבאטיני.

הלוח הכללי

דירות למכירה

[illegible]

דירות מרוהטות

[illegible]

עסקים

[illegible]

חנויות

[illegible]

הצעות עבודה

[illegible]

מכוניות

[illegible]

מכירות

[illegible]

רוצים לקנות

[illegible]

רהיטים

[illegible]

מקררים

[illegible]

מכונות כתיבה

[illegible]

הלוואות

[illegible]

ריפוי והרזיה

[illegible]

פוליש ונקיון

[illegible]

נרשמו לנישואין

[illegible]

שונות

[illegible]

הכרזות

[illegible]

שוק המציאות

[illegible]

ריפוי והרזיה

[illegible]

ירושלים

[illegible]

חיפה

[illegible]

הצעות עבודה

[illegible]

חוק הזדמנויות שוות בתעסוקה, תשמ"א 1981

לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מחייבים קבלתו של בן מין מסוים לעבודה. העבריינים צפויים לעונש על־פי החוק.

הכרזות

[illegible]

אילת

[illegible]

הכרזות

[illegible]

מכזא מן הأصل

مكان الأصل

עמוס עוז ל„כתר"

לאחר 20 שנות עבודה משותפת עם הוצאת „עם עובד", מחליף הסופר **עמוס עוז** מו"ל ויוציא מעתה את ספריו לאור בהוצאת „כתר". אהרן קראוס, מנכ"ל „עם עובד", אמר אתמול בתגובה: „אנו מצטערים מאוד על עזיבתו של עמוס עוז, סופר ממדרגה ראשונה. ההוצאה היתה לו בית במשך עשרים שנה וממשיך למכור את ספריו. אנחנו מאחלים לו הצלחה במעשיו בעתיד. כהוצאה ציבורית לא יכולנו להיעתר לדרישותיו הכספיות באשר לספריו החדשים ומשום כך לא יכולנו למנוע את עזיבתו. „עם עובד" תמשיך לשקוד על טיפוחם של יוצרים צעירים לצד סופרים שכבר קנו להם שם ומקום בספרות העברית המתהווה ואשר מוציאים את ספריהם לאור בהוצאתנו".

ספריו של עמוס עוז נמכרים בעשרות אלפי עותקים. מכירות „קופסה שחורה", למשל, הרומן האחרון שלו, עברו את השמונים אלף. להוציא ספר זה, פירסם עמוס עוז עד כה שמונה ספרים, רומנים, ספרי ילדים וקובצי מאמרים שתורגמו עד כה לשפות רבות: „מיכאל שלי", „הר העצה הרעה", „מקום אחר", „עד מוות", „לגעת במים לגעת ברוח", „ארצות התן", „סומכי", „פה ושם בארץ ישראל", „מורדות הלבנון". עתה הוא עובד על רומן נוסף.

אגב, בהוצאת „כתר" מונתה לפני כשבועיים עורכת ראשית חדשה, **גיבה לניר**.

ורדה צימרמן

אותלו, הנס השלישי

לקראת בכורת „אותלו" הערב, בביצוע בית האופרה של פרנקפורט, במסגרת פסטיבל ישראל

עם סיום כתיבת הגירסה הראשונה של „דון קארלוס" מאת ורדי, שהוצגה בפאריס בשנת 1867, החליט המאסטרו להפסיק ליצור אופרות חדשות. אולם, יוזמות שהגיעו מבחוץ הביאו את ורדי להחלטה לשוב ולכתוב אופרות, אופרות שהפכו לגדולות ביצירותיו – ובתוכן „אותלו". להפסקה היתה סיבה רצינית: כשנתיים לפני הבכורה של „דון קארלוס" הוצג במינכן „טריסטן ואיזולדה" של ואגנר, והכרומטיקה העשירה והמהפכנית בהרמוניות של מוסיקה זו העמידה את המלחינים הרציניים בפני ברירה קשה: או להמשיך בדרך הישנה כאפיגון, או לאמץ את החידושים ולהסתכן להיחשב כחקיין, או למצוא ביטוי שיש בו די מן האישי על אף השפעות אפשריות ואפילו צפויות מאותה כרומטיקה. אחריותו האמנותית של ורדי הכתיבה לו להפסיק ולא לכתוב אופרות חדשות, מפני שלא מצא תשובה הולמת. הוא התמסר לעיבוד מקיף ולתיקון של אופרות שלו שכבר הוצגו: „כוחו של גורל", „סימון בוקנגרה", „דון קארלוס".

הנס הראשון שגרם להפסקת תקופת „השכתוב" היתה האופרה „אאידה", לרגל פתיחת תעלת סואץ (אם כי הוצגה בקאהיר כשנתיים לאחר האירוע). זה איפשר למאסטרו לגוון את סגנון המוסיקה שלו על-ידי שימוש בפולקלור מצרי וצפון-אפריקאי בכלל. הנס השני מושתת על פרק „ליברה מה" שכתב ורדי כקטע מסיים לרקויאם לזכרו של רוסיני שבכתיבתו השתתפו עוד 13 מלחינים איטלקיים. בגלל תככים לא בוצעה היצירה. כאשר נפטר המשורר הלאומי האיטלקי אלסנדרו מנזוני, שהיה נערץ מאד על ורדי, הוא הרחיב את חלקו ביצירה-התערבות לרקויאם שלם. זה היה בשנת 1874, ואז נראה כי הפעם נדמה יצירתו של המאסטרו סופית.

ואז אירע הנס השלישי, וכדי להבין אותו עלינו קודם ל"חטט" קצת בעבר: לכבוד מלחין בשם פראנקו פאצ'ו כתב המשורר אריגו בויטו פיוט, שבו שיבח אותו כאחד ש„יציל את המוסיקה האיטלקית מן הבוץ שבו שקעה". זה פגע מאד בוורדי, ובמשך שנים רבות שררה מתיחות בינו לבין בויטו. אותו בויטו שהיה גם מלחין מעולה – מחבר האופרה „מפיסטופלה" – הצעיר מוורדי בשלושים שנה, עמל ולא הניח למאסטרו הקשיש, עד שהלה הסכים להלחין ליברלית עלפי שיקספיר שפייט בשבילו. זו לא היתה „ליברית" במובן המקובל, כי אם פיוט בעל ערך ספרותי. למעשה נהג ורדי לתווח את הליברתות לאופרות שלו בעצמו ולהשפיל את משורריו לחורזי חרוזים בלבד, אבל עתה – כך הוא טען – מצא סוף-סוף משורר שמביא לו עבודה מוכנה שמשרה עליו. בדיעבד ניתן לקבוע שליבריתו של בויטו היא הראי המקרה היחיד בספרות, שעיבוד שקספירי עולה בריכוזו על המקור. בויטו השמיט את כל המערכה הראשונה ושילב את עיקרה אל תוך דו-זמר האהבה במערכה הראשונה של האופרה. למרות הצורך לצמצם את התמליל ואף להקדיש זמן רב יחסית לאריות ולזמרה בשניים ובלהקה, הצליח בויטו לתאר את כל שלבי ההתרחשות בלב אותלו עד רציחת אשתו דסדמונה בתוך עלילה אופראית. עובדה פיקנטית היתה שאותו פראנקו פאצ'ו, שאת יצירתו שיבח בויטו בשעתו בצורה שעוררה את זעמו של ורדי, היה המנצח על הצגת הבכורה של האופרה „אותלו" בשנת 1887.

כבר ב„אאידה" הירבה ורדי לשזור את קווי הזמרה אל תוך מרקם קולות התזמורת, וב„אותלו" הטיפול בשני הגורמים הוא סימפוני. מבחינה זו, ורק מזו, אימץ ורדי עיקרון ואגנרי. כמוצארט האגנר היה ורדי איש תיאטרון, וכמותם – פרויד לפני פרויד – גם לא טעה מעולם בתהליכים פסיכולוגיים, ו„אותלו" הוא דרמה פסיכולוגית של אהבה ושנאה, של קנאה ונקמה, של תמימות ויצר רע, ועוד ועוד. לסגנון האופרה „אותלו" אין אח ורע בכל הספרות (וזה גם נכון לגבי „פאלסטאף", שהלחין ורדי לאחר „אותלו" לפיוט של בויטו), ועם זאת היא אופרה איטלקית מובהקת עם בלקאנטו. יחיד בעולם האופרה הוא שיאו של דו-זמר האהבה: בשעה שאותלו חותם על שפתות דסדמונה „בשיקה, נשיקה ועוד נשיקה" מביעה המוסיקה בעדינות מאין כמוה את אשר מתרחש בנפש ואת פעימת הלב. לאותם הצלילים מעורר אותלו את אשתו הנמה בטרם יחנוק אותה, והם חוזרים בסוף האופרה כאשר אותלו מנשק לה עוד פעם כשפגיונו בלבו.

יהודה כהן

פסטיבל ישראל

הפקות מוסיקליות מקוריות

חשיבותו של פסטיבל היא בעיקר בהפקות הבלעדיות. מופעים מיובאים, אפילו נדירים ובאיכות אמנותית נעלה, כמו תכנית הזמרה והנגינה הבולגריות עם מקהלת הנשים והמוסיקאים מסופיה והקונצרטים של שלישיית בוזאר ורביעיית כרמינה, אינם חריגה יוצאת דופן מהעונה הרגילה.

בשבוע החולף שמעתי שלוש הפקות מקוריות – שלושה מבצעים פסטיבליים מקומיים. בניגוד ליבוא המוסיקלי, אף אחד מהם לא היה, לגבי דידי, חוויה מרגשת ובלתי נשכחת או הישג אמנותי יחיד במינו.

נתחיל בארוע היומרני „מארץ ישראל לישראל בת ה-40", שהוצג מראש כמרתון וקיבל, בצורתו הסופית, אופי של הרצאה מודגמת. ההחלטה לרכז את היצירות הישראליות במסגרת אחת, ארוכה ומתישה, מעין מכלאה אמנותית, היתה משגה. עובדה, המרתון לא משך קהל לאולם. המחדל הוא של המארגנים ולא של הקהל המלחינים. הסברים ומגוגיים והתחמקויות אינם משנים את המציאות בנושא זה. אפילו לפטריוטים ולקנאים מושבעים של מוסיקה ישראלית, יש כושר מוגבל-לקלוט-כמות מה-עצומה של צלילים מקומיים, בחלקם „מוזרים" ובלתי מוכרים. הקהל אינו נוהר בהמוניו אפילו לקונצרטים מלאים וארוכים מיצירות שנברג, ליגטי או של „מלחינים מתנגדים" כבריטן ושוסטאקוביץ', אלא אם כן מלחין מהולל מופיע לנצח על יצירותיו או שכרטיסי-הזמנה חולקו לכל דיכפין.

ליועץ המוסיקלי של הפסטיבל וליועצי המשנה שלו פשוט אין, כנראה, הכישרון והדמיון הדרושים כדי לשלב מוסיקה ישראלית בצורה הולמת ומושכת. וברצוני להדגיש שאין צורך להתפשר ברמה האמנותית על מנת למשוך קהל. נכון שאין מירשם או מתכונת קבועים להצלחה בתחום זה, אבל נכחתי בקונצרטים פומביים רבים שבהם הושמעו יצירות ישראליות, כחלק מתכנית מגוונת, לפני אולמות מלאים מפה לפה. הקהל האזין בדריכות ובריכוז וגם הגיב בתשואות. הקהל לא קונה כרטיסים כדי לשמוע הרצאות מייגעות. אילו היה נמצא סולן מזהיר שינגן, למשל, קונצ'רטו מאת מלחין ישראלי, או מנצח ומבצעים מנוסים שיפרשו, בהדרגות אישית, יצירות חדשות של מלחיני הדור הצעיר שלנו, לצידן של יצירות חשובות, של מלחינים גדולים, מארצות אחרות ומזמנים שונים, הקהל לא היה נשאר אדיש. א.צ.פרופס, מייסד הפסטיבל הראשון (ב-1961), שהיה איש צנוע תפים הליכות, הצטיין בחוש רגיש לעיצוב תבניות מוסיקליות וידע לבחור ביועצים מתאימים. זכור לי „ערב תהילים" למקהלות ולתזמורת, עם יצירות ישראליות ואחרות (מהן בבכורה ישראלית),

בביצוע גארי ברתיני, באמפיתיאטרון בקיסריה שהיה מלא עד אפס מקום בקהל נלהב. יש משהו מרושע בנסיון להאשים את הקהל באדישות במקום להרהר בכישוריהם של המארגנים האחראים.

הדבר מצער שבעתיים מאחר ובמרתון הושמעו כמה יצירות מצויינות כשלעצמן והביצועים ברובם היו מעולים. זכורות לטובה „תופי" מאת עודד זהבי בן ה-27, המשתלם כיום בארה"ב. יצירה סונאלית, יפה ואישית ומקורית בשימוש ביסודות עתיקים, שכבשה את לבי גם בזכות הביצוע הרגיש של נגני „מוסיקת נובה" הזמרת שוש לגיל בביצוע נועם יינה „בשרבי", מאת ארליך,יצירת מופת ישראלית לכינור סולו בביצוע אבריהם מלמד; הקונצ'רטו הששי לפסנתר ולאלקטרוניקה של טל בביצוע המבריק והמהימן של אלן שטרנפלד; „קנטר" של יאן רדזינסקי בנגינתו המשובחת של עמנואל קרסובסקי; ורביעיית המיתרים מס. 4 של סתר בפרשנות מרתקת של רביעיית המיתרים הירושלמית.

בחלק השני נוגנו יצירות סימפוניות חשובות וטובות בזכות עצמן, מאת מלחיני דור המייסדים פאול בן חיים, פרטוש ואביזום בביצוע משכנע, אם כי לא מושלם, של תזמורת ירושלים רשות השידור בניצוח אורי סגל עם החלילן נועם בוכמן שניגן בהצלחה את תפקיד הסולו ב„חזיונות" של פרטוש. מיותרת היתה יצירתו החדשה של יוסף מר-חיים „מגילת העצמאות" שהוזמנה על ידי הפסטיבל, המבוססת על פעלולים והבריקות צליליות וקוליות שנרקחו במקצועיות. כניגוד גמור ליצירתו של זהבי, המוסיקה של מר-חיים נשמעה לי רדודה וראוותנית, כפס-קול לסרט בינוני וכמוסיקת-רקע שדופה למיפגן קרקסי.

היתה זו טעות מוחלטת להתעלם, במסגרת המרתון, ממלחינים נציגי דור הביניים, בסענה המגוחכת שמשמיעים את יצירותיהם בקביעות. כמרכן צרמה ההעדרות של מלחינים מרכזיים, מדור המייסדים, שיצירותיהם היו „ביתי דרך" ובוצעו במכוזצת השנים על ידי הפילהרמונית הישראלית ותזמורות אחרות: חנוך יעקובי, יהודה וזהל, אריך ולטר שטרנברג, ארתור גלברון, חיים אלכסנדר, יוסף קמינסקי, מרק לברי ואחרים. זכותו של הקהל לקחת חלק בתהליך הבחירה של יצירות טובות הראויות להשמעה. אין הוא זקוק למומחים, אמיתיים ומדומים, שיחליטו בשבילו, על-סמך שיקולים סוביקטיביים, מה ראוי לביצוע ומה פסול. עדיף על-כן לבצע יצירות ישראליות בפסטיבל בקונצרטים רגילים ולא ב„סקירות היסטוריות". אם יקרה שהקהל ישליך עגבניות ומלפפונים על המבצעים כמחאה – מה טוב. סימן שהגענו לאחרית הימים.

★

„מבעד לוורדים" בבכורה ישראלית, תוארה כמונודרמה רגישה ואכזרית החודרת לעולמו של כנר יהודי ניצול השואה ואל זכרונות הבלהה ממחנה ההשמדה שאינם מרפים ממנו. התמליל והמוסיקה של מרק נייקרוג חשובים במידה שווה וזקוקים זה לזה כדי לגולל את הסיפור ולעורר את הדמה לחיים. היצירה הרשמעה בתחנת הכוח הישנה של חברת החשמל, עם פסי מסילת הברזל הנטושים. לצערי הרב נתקלתי בקשיים להתרכז בנגינת המוסיקה האינטנסיבית ובדיבורים ובמשחק של מרק חסמן. הנגנים, שישבו מאחורי וילון שוזר שקוף ניגנו בדבקות מרטיטה. הם הגישו ביצוע מרתק ומעורר כבוד. בקזותם היתה „מבעד לוורדים" חוויה שלא תישכח במהירה. השתתפו: הכנר מנחם צוקרמן, הויולן גד לברטוב, הצ'לן עמנואל גרובר, החלילן מיכאל מלצר, האבובנית אן ליק, נגן כלי הנקישה דוד הוקינס, הקלרניתן אלי חפץ והפסנתרנית מילבה לקס, שהחליפה ברגע האחרון את המלחין-הפסנתרן שניצח על האנסמבל.

★

לסיכום סדרת כל 32 הסונטות לפסנתר של בטהובן, בביצוע פסנתרנים ישראליים ותיקים וצעירים, באולם הקטן במרכז כארג בעין כרם, השמיעו חמישה מהמשתתפים את כל הסונטות האחרונות שחוברו בשנים 1822-1816, התקופה המאוחרת ביצירתו של בטהובן שסבל מזועת החרשות והסתגר בעולמו הפנימי. אלה הן יצירות מופת בדמיון ובפיוט, השוברות כללים מקובלים והמקדימות את זמנן. אין ספק שזהו רעיון במקומו לבצע את הסונטות בפסטיבל. אולם הביצועים המקצועיים, מבחינת הקריאה הטכנית, הכאירו משקע של אכזבה באשר לביטוי הרגשי והרוחני. דומה שהפסנתרנים המנוסים ידעו כיצד לנגן את התווים מבלי לחוש ולהבין את מלוא משמעותם הפנימית. קרני-אור של בינה ורגישות בקצו מנגינתם של ויקטור דרביאנקו בסונטה אופ. 109 במי מג'ור ושל הצעירה מבולם אפתרית בלצן בסונטה אופ. 111 בדו מינור, שנוגנה בדייקנות ובבהירות. מן הראוי לחזור, בפסטיבלים הבאים, על ביצוע כל הסונטות ולאפשר גם למבצעים מהדור הצעיר ביותר בארץ ולאורחים מתאימים מחו"ל להשתתף בארוע החשוב הזה. מותר שבתכנייה המודפסת לא נכללו הסברי רקע ליצירות. אגב, יש לציין לשבח את התכניות המודפסות המשובחות והמעניינות לקונצרטים ב„דורמיציון", הערוכות בקפידה והכוללות פרטים מעניינים ותרגומים מלאים.

ישראל דליות

הקול הבולגרי ב„קול המוסיקה"

מקהלת הנשים מסופיה תפיע הערב בפעם האחרונה, במסגרת הפסטיבל, בכנסיית ה„דורמיציון". השירה המיוחדת במינה מייצגת תרבות מוסיקלית מקורית השונה מהמוסיקה האירופאית המקובלת העממית והאמנותית. השירים בעיבודים אמנותיים ובגירסאות המסורתיות נבחרו על ידי מוסיקאים וחוקרים מומחים והם פותחים מעין אשנב לעולם קסום של קולות, צלילים ומקצבים. כלי הנגינה הם: חליל ארוך קנה ה„קאבאל", חמת החלילים של הרועים והאכרים ה„גאיידה", כלי קשת שמנגנים עליו בצורה מאונכת ה„גדולקה" וכלי פריטה מסוג הלאוטה ה„טמבורה". בבקורה הנוכחי של החבורה הבולגרית לא הצליחו כל המעוניינים להשיג כרטיסים להופעותיה. המופע הנדיר יועבר בשידור חי ב„קול המוסיקה" (בשעה 20.30).

פסטיבל זמר ארצי לנוער

פסטיבל זמר ארצי גם לנוער – „שיראשון" – יתקיים הערב בראשון לציון בהפקת העיריה, כהתחלה של מסורת קבועה. 450 שירים, שנכתבו בידי בני נוער בגילאי 17 עד 21 הוגשו לפסטיבל, שהעבודה עליו נמשכה כעשרה חודשים. מתוכם נבחרו 12 אשר יתחרו ביניהם במופע הפומבי שיוקלט לטלוויזיה. בוועדת השופטים ישבו גיל אלדמע, שמרית אור, יאיר שרגאי, רוני בראון ויאהר כהן. המנהל האמנותי של הפסטיבל הוא יאיר קלינגר, מביים את המופע שוקי וגנר. מאיר סוויסה, שכתב את קטעי הקישור גם ינחה את הפסטיבל יחד עם אפי בן ישראל ואלי יצפאן. את המופע ילוו 40 רקדנים, זמרים ונגנים מבני ראשון לציון.

ורדה צימרמן

קוראים את „גשם"

בשבוע שעבר נערכה בתיאטרון הקאמרי קריאה ראשונה של „גשם", מחזהו של **גלעד עברון**, שבמרכזו מאבק בין ארבעה: אב ובנו, המושבניקים היחידים שנותרו במקום לאחר עזיבת כל המתיישבים האחרים ושניים המגיעים למושב כדי להצית תנור להגברת הגשם. את המחזה מביים **רמי דנון** ומשתתפים בו **יוסף כרמון, בשמת אלוני, יגאל נאור** ו**יוסי קאנץ**. הצגה ראשונה ב-3 ביולי.

בתמונה: יגאל נאור, רמי דנון, גלעד עברון.

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

08.00 עד כאן: חדשות קול ישראל, רצף דפי הטלטקסט.
08.05 שעת כושר.
08.15 ארץ מולדת: ממארת ומים למולדת (כ).
08.40 אנגלית (ז').
09.00 מדעי הטבע (יסודי) סרטו תעודות.
09.20 אנגלית (ז').
10.00 שעת כושר.
10.10 מדעי הטבע (ה'-ו'), שימור מזון (כ).
10.30 פרפר נחמד: אם אומרים מבינים.
11.00 חשבון (ו') קפטיין האף וקפטיין גרף.
11.15 אנגלית (י"א–י"ב).
11.30 משנים בקהזה: פתיל תכלת (כ).
12.00 אנגלית (ח').
13.00 מדעי הטבע (על יסודי) 21 יום בחיי ביצת.
13.30 גיאוגרפיה כללית: יפן, כפר.
14.00 עד כאן: חדשות קול ישראל, רצף דפי הטלטקסט.
14.05 האוניברסיטה הפתוחה: בימי שואה ופקודה, השחרור: עיזון המהפכות, תעשיית הצמר ביורקשייר.
15.00 טוב טוב הגמד: טוב טוב הגמד חי באושר עם אשתו סוסי. טובטוב הוא רופא הבא לעזרת כל הנזקקים לו בכל קצוי תבל. הטורלים הרעים מנסים להתנכל לו.
15.40 שעת כושר.
16.00 גברת פלפלת „המקטרת של פלפל". פלפל נרגז מאוד כי משהו התקלקל במקטרת האהובה עליו.
16.10 שביל באמצע שביל בצד, טיול השבוע: נחל עיון. סיור והליכה לאורך נחל עיון ומפלי המים שבתוכו: מפלי עיון, מפל הטחנה, מפל התנור. לטיול מתארחים דודו דותן ומשפחתו. יאצק מבקר בתל-חצור העתיק.
16.20 שבעה פיצוחים מצדיעים לארבעים: התוכנית מיוחדת לארבעים שנות המדינה – על מלחמותיה, אישיה, תרבותה והוויתה.
17.00 ערב חדש.

כללית

17.30 שמונית באויר – בשידור ישיר.
18.30 קיצור החדשות (ערבית).
18.32 על ספרות ותרבות – סופרים וספרים.
19.00 בקו הבריאות – ענייני רפואה ובריאות (התכנית הראשונה בסידרה של 3 תכניות, העוסקות במחלות עיניים ובעיות ראייה, על סוגיהן השונים). והפעם: על מבנה העין ומנגנון הראייה, על בעיות פאילה ועין עצלה אצל ילדים, והטיפול בה.
19.30 חדשות (ערבית).
20.00 מהדורת מבט.
20.02 מדור לדור, הפעם המפגש בין ד"ר ישראל שייב-אלדד ובנו הד"ר סא"ל אריה אלדד, המשמש רופא צבאי. הם משוחחים על השקפת עולמם היהודית, על ספרות ועל המורשת הלאומית, שהונחלה במשפחתם מדור לדור.
20.30 הצפית – ענייני מדע, רפואה וטכנולוגיה.
21.00 מבט.
21.30 תשדירי שירות.
21.35 מוקד.
22.05 כחום הגוף – סרטו של לורנס קאסדן.
23.55 מבזק של יומן חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.30 „מוכנים: היכון: בוסו! „אינדיאנים". על ילד אינדיאני שעליו לבחור בין אורח החיים האינדיאני לבין אורח החיים האמריקאי.
19.00 „הוואי" – סרט תיעודי דוקומנטרי על האיי והמשות האיים העיקריים שלה.
19.15 „צרפת עכשיו". על אהבתם של הצרפתים לאוכל ובמיוחד ללחם לבניה וליין.
19.30 „תפוחי תפוחי" „קאזינו" (פרק שני). דיוויד פירס הגיבור העגי בסידרה מהמר בקאזינו, שם הוא פוגש בלינדה, האישה שהספיק להתאהב בה בתחילת החופשה בספרד. לינדה נסכת בו ביטחון. האם יזכה או יפסיד דיוויד בהימוריו?
20.00 „אדריכלות המארח" – סרט תיעודי של סאקיס קאנדיליס משנת 1980 על בעיות שונות בתוך מקלים אדריכלים במארח: הצורך לספק דיור למיליארדי אנשים חסרי קורת גג והרצון ליצור אדריכלות חדשה, המגשרת בין מינהגים מסורתיים וטכנולוגיות מודרניות. ראיונות עם אדריכלים ערבים וצרפתים המביעים דעות שונות בנושאים אלה.
20.00 „להיטים חדשים" עם: דולי פרטון, מיק גאגר, נערי תמיכת חיות השעשועים.
21.00 שירים עבריים.
21.30 „אריס". המפקח בולמן ועוזרו בעקבות חבורת פושעים העוסקים בהשכרה בלתי חוקית של כלי נשק.

המזרח תיכונית

13.30 חיים אחרים (סידרה); 14.00 מועדון 700; 14.30 התעמלות; 15.00 האזור הלוליני (סידרה); 15.30 סופר-בוק (מצוייר); 16.00 שוכני הסלעים (תכנית לילדים); 16.30 סרט „הילדה שבה הביתה" עם האריך אוסט; 18.00 חץ וקשת (סידרה); 18.30 משפחת קמבל (סידרה); 19.00 חדשות ערבית; 19.30 חדשות אנגלית; 20.00 רצח במשיכת קולמוס; 21.00 החוק והרי מגרו (סידרה); 22.00 המשווה (בלש); 23.00 מועדון 700; 23.30 חיים אחרים (סידרה).

„כחום הגוף". סרט הקולנוע הערב בטלוויזיה. נד ראסין, עורך דין בעיירה מירכזה ביץ' שבפלורידה, מצליח יותר בקרב מלצריות ואחיות מאשר בעסקיו. השוני הגדול חל עם פגישו במטי ווקר, אשת מליונר שמנהל עיסקות עם העולם התחתון. התשוקה הניצתת בין השניים, כבר במפגשם הראשון, מוליכה לתוכניתה של מטי לרצוח את בעלה ולרשת את המליונים שלו. **לורנס קאסדאן** („החברים של אלכס", „סילברדו") בסרטו הראשון כבמאי (1981) גזר את העלילה מסרטי „פילם נואר" מפורסמים כמו „הדוור מצלצל פעמיים" או „ביטוח חיים כפול". מבנה העלילה והדיאלוג קאסדאן למד היטב את הסגנון. מבנה העלילה והדיאלוג השנון של סרטי הפשע של שנות הארבעים. לאלא הוא מוסיף במסגרת את החום הכבד ואת ההזעה המוגברת בקיץ הלוהט של פלורידה. **ויליאם הארט** ו**קתלין טרנר** (סרטה הראשון) הפכו, בעקבות הופעתם בסרט, לכוכבים מבוקשים. **ריצ'רד קרנה** חוזניק מגלם את הבעל הנבגד. **מיקי רורק** מופיע בתפקיד קטן.

דני ורט

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר.
07.09 בהאזנה נינוחה – באך: פנטסיה בדו מינור; בטהובן: רביעיית כלי-קשת ברה מגיור, אופ. 18 מס. 3; ברהמס: סימפוניה מס. 2; מוצרט: חמישייה בדו מגיור לכלי קשת, ק. 515.
09.00 קונצרט בוקר – בטהובן סונטת „קרויצר"; מנדלסון: סימפוניה מס. 5 „הרפורמציה"; ברהמס: שלישייה בדו מגור, אופ. 87 לפסנתר, כנור וצ'לו; צ'ייקובסקי: סימפוניה „מנפרד" אופ. 58; ראבל: קונצ'רטו לפסנתר ותז. בסול.
11.57 פינת השיר – משירי רבי שלמה אבן גבירול.
12.00 אמנים באולפן דרורית פלק כינור / רחל קירשטיין כהן פסנתר – מוצרט: סונטה בסי במול מגור, ק. 454; מאסנה: „הרהורים"; בלוך: „ניגון"; אנגל: מחול; ויאניאבסקי: פולונז בריאנט, אופוס 21; סיקאסה: נעימות צעניות, אופוס 20.
13.05 בהאזנה נינוחה – רוסיני: סונטה בדו מגור; רספוגי: הצפרים; הוקריני: רביעייה במי מינור; סטרוינסקי: סוויטה איטלקית; ולף: מתוך ספר השירים האיטלקיים; וולף: סרנדה איטלקית.
15.00 מוסיקה ויוה.
16.00 קונצרט מוקלטות התזמורת הסימפונית ירושלים, רשות השידור מנצח יורי ארונוביץ' – משה קילון: „תפילות"; ליסט: סימפוניית „דנטה"; שוברט: (בעבוד ליסט): פנטסיית הנודד לשני פסנתרים ותזמורת; שוברט: רונדו לכנור ותזמורת; באך: סונטה מס' 1 בסול מינור לכנור סולו; פגניני: קפריס.
18.00 שעה עם...
19.00 מוסיקה אהובה עליכם – שופן: נוקטורן מס. 1 ואטיוד אופ. 10 מס. 4; פגניני: סונטה על מיתר סול לכינור; בליקרב: קונצרטו מעורים בפה מינור לפסנתר ותז; ויניאבסקי: קונצ'רטו מס. 1 לכנור ותז.
20.05 אינטרלוד.
20.30 פסטיוול ישראל ירושלים שידור חי מכנסיית הדורמי ציון מסוטרי חקול הבולגרי – מקהלת נשים מבולגריה בהדרכתו של דאראבקו מיכאילוב.
23.00 מתאורי יצירות

רשת א'

15.30 האוניברסיטה הפתוחה „מורשתו של יוסף חיים ברנר" והפעם: משדר ראשון.
16.05 מושגים – והפעם: „גנד עצמבי" משתתפים: חביבה בר על „הרגלי שתייה" ד"ר דוד גרין פסיכולוג, יוסי אבניר מנהל מרכז גמילה ורחל בר-צבי סופרת „בקרקעיות" (ש.ש.).
17.10 צבעי הקשת – והפעם: „שיר עמים".
22.05 חבר מאותו כוכב – תכנית היכרויות רדיופונית בשידור חי.

רשת ב'

17.05 רגע קסם.
18.06 יש שאלות.
19.35 מוסף לענייני צבא ובטחון.
20.05 צמוקים ושקדים מבחר שירים ביידיש והפעם: הקלטות חדשות.
22.05 מחפשים את המטמון.
00.15 בין ועד.

רשת ג'

18.06 הצעקה האחרונה.
20.05 כטוב באוזניכם שירי הפינה לשיפוטכם.
21.05 צליל מכוון.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

13.55 40 לאחור, סיפור היום בתשח.
16.05 פסטיבל ישראל 88, מוסף יומי מיוחד.
16.15 ארבע אחרי הצהריים, שעה של שירי האצ"ל.
18.05 יעד משדר ענייני צבא ובטחון.
18.45 מעבר לגבול ענייני ערבים.

צה"ל 1

19.05 שירים כאן.
20.05 כוכב הערב הברירה הטבעית.
21.30 אוניברסיטה משודרת – הרפובליקה השניה ומלחמת האזרחים בספרד התחוקה והחברה.
23.55 שיחת חצות עם ד"ר דינה פורך – עיתונאות ומרצה לתקשורת.

צה"ל 2

19.05 שליפה מהמותן.
20.05 מצעד הפזמונים הלועזיים המחושב.
21.57 הודעות לחיילים.
22.05 הפסקת עשר.
23.05 קול הצ'י הזה.

"מקום בצמרת"

מצעד הפזמונים הישראליים

רשת ג' – קול ישראל – 31.5.88

1. עגילי דמאר – ירדנה ארזי
2. הנסיכה והרוח – ריטה
3. מסעי – אלם – ...
4. השקה אנשי לולה – עפרה חזה
5. וגתו שמי ים התיכון – שלמה ארצי
6. שתי טובות על חוט – שרון ליפשיץ
7. אהובתי – משינה
8. מקיץ אל החלום – גלי עטרי
9. בצער לא רב, ביגון לא קודר – ריקי גל
10. שלום עליכם – נתי כספי ובנעו שרעבי
11. שיר הבחורים – דודון מאר
12. נבראתי לך – שלמה ארצי
13. עוד מעט – גלי עטרי
14. את יא ראבי – זאב רווה וצוות סלאח שבתי
15. לא ידעת – רמי
16א. עטוף ברחמים – ריטה
16ב. אין ענבים בגפן – הבובי
17. לב שבור – מני בגר
18. בן אדם – ירדנה ארזי
19. לשחרורות – יאהר כהן
20. כפוי סובה – דור ההמשך
21. במלחמה – להקת קין
22. רק שובו בשלום – שושנה דמארי ויפה ירקוני
23. חושה בעיר – רוחמה
24. לבד – טאוה ארבל
25. שנינו – שלום חנוך
26. הולכם בספרדית – שלמה יידוב
27. תמונה שבורה – מוני ארנון
28. עדיין כאן – שושנה דמארי
29. בלדה לבלש – ישראל סלע
30. סוף הצד – אילנה אביטל

מושדשים (על סף 30 הגדולים)

31. מגדלים בשמיים – אילנה אביטל
32. תחנה באמן – מזי כהן
33. מקום אחר – אורי פיינמן
34. לו רק – שלווה ברסי
35. אשה אחרת – יאהר כהן
36. אהבה הורגת – יהודה פוליקר
37. שוב החורף חורש את חיים – ריבי
38. כמו קרוסלה – דודו טואל
39. שיר לאהבת אהובה – דפנה ארמוני ושלמה ברונך
40. נסיעה – יאם יאם

„בטוב באוזניכם" – הפינה לשיפוטכם

41. אור – שושנה דמארי
42. לונה פארק – מיקי גבריאלוב
43. הסר טיכוי – נער שולים
44. מת בין אהבות – עפר
45. ספור האהבה – איתן מסורי
46. בואי אלי – יצחק שיק
47. ביום הטוב הזה – להקת חיל האויר
48. שיר למעמך – ארנה ומשה דץ

לכבוד:

„מקום בצמרת" קול ישראל

ת.ד. 1082, ים. מיקוד 91910

אנא הקיפו בעיגול את מספר השירו

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐

7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10 ☐ 11 ☐ 12 ☐

שם:

כתובת:

תאריך

סרטים

■ תל-אביב

אסתר: הקירה בסייגון 9.50, 7.30, 5
אלנבי: מוכת ירח 9.30, 7.30, 5.00
בית ליסין: בית הדיות 23.15
בן-יהודה: תינוקת בירושה 9.30, 7.15, 5.00
גורדון: יופיו של החטא 9.45, 7.30, 5.00
גת: שאלה של שפיות 9.45, 7.30, 5.00
דיזנגוף 1: סופיה 9.30, 7.30, 5.00, 11.00, 1.30
דיזנגוף 2: סמי ורוזי עושים את זה 9.30, 7.30, 5.00, 1.30, 11.00
דיזנגוף 3: להתראות ילדים 7.30, 5.00, 1.30, 11.00 מאבון 9.50
דקל: משודרים חדשות 9.45, 7.00
ליידיבראון: השוד 10.00, 7.45 סקס 12.00
הוד: בשואה לשניים 9.30, 7.15, 5.00
הקולנוע (בית ציוני אמריקה)
גברת מס הכנסה 9.45, 7.30, 5.00
חן 1: שלושה גברים ותינוקת 9.55, 7.40, 5.00
חן 2: וולסטריט 9.50, 7.25, 4.50
חן 3: הקיסר האחרון 9.00, 6.00, 3.00
חן 4: זר שומר עלי 9.50, 7.30, 2.00
חן 5: פעמיים אשתי 9.50, 7.30, 5, 2, 11
לב 1: חופשה בכפר 10.00, 7.40, 5, 2
לב 2: אהבנו כל כך 9.50, 7.25, 5, 2
לב 3: המבצר הגימנר 9.45, 7.15, 4.45, 2.00
לב 4: החבר של החברה שלי 10.00, 7.50, 5.00, 2
לימור: פסיכיאטר ליום אחד 9.30, 7.30, 5.00
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
המוזיאון: הישראלית בישה: מולדת דור המיטות 22.00
מוקס: השוד 9.30, 7.30
מרכז (לשעבר אלנבי):
9.40 7.30 חוק התשוקה
מילת 1: שם המשחק 9.30, 7.15, 5.00
מילת 2: עדות במבחן 9.30, 7.15, 5.00
מילת 3: חנה סנש 9.30, 6.15
מוריאון: עיניים שחורות 9.30, 7.00
פאר: בשם העם 9.30, 7.30, 5.00
פריז: לילדי איב 9.30, 7.15, 4, 2, 12
תכלת יפני – 23.30 13

צפון: תשוקות באפריקה 9.45, 7.30
שחף: זרוק אותה מהרכבת 9.30, 7.30, 5.00
תמוז – רמת-אביב: התפוח המכבי 9.30, 7.00
תכלת: כחוך של מקרה 9.45, 7.30, 5.00
תל-אביב: כלא מתאבדים 9.30, 7.30, 5.00
הסינמטק: 7.30 הזרים
9.30 שאין המים

■ ירושלים

אוריון 1: בשואה לשניים 9.15, 7.15, 4.30
אוריון 2: שאלה של שפיות עם ברברה סטרייסנד 9.15, 7.00, 4.30
אורנע 1: כלש צמוד 9.15, 7.15, 4.30
אור 2: הקיסר האחרון 8.45, 5.45
4.00 הילד שידע לעוף 23.15 בסי בלך
אור 3: פסיכיאטר ליום אחד 9.00, 7.00, 4.30
אור 4: מעקב צמוד 9.00, 7.00, 4.30
אור 5: עדות במבחן 9.30, 7.00, 4.30
23.15 ללא רחמים
בית אגרון: 5.45 מוסיקה באהבה
20.00 מלך ליום אחד
21.45 הבינון
24.00 לוליטה

אורגיל: שלושה גברים ותינוקת 9.00, 4.30, 7.00
כפיר: שם המשחק 9.15, 7.15, 4.30
מיטשל: מוכת ירח 9.15, 7.15
סמדר: וולסטריט 9.15, 7.00
עדן: זרוק אותה מהרכבת 9.15, 7.15, 4.30
רון: משודרים חדשות 9.15, 6.45, 4.15
תיאטרון ירושלים: להתראות ילדים 7, 9.30
אימפריה: גברת מס הכנסה 9.30, 7.15, 5

■ חיפה

אורה: תשוקות מאפריקה 9.15, 7.00, 4.30
אורלי: חופשה בכפר 9.15, 7.00
אמפיתיאטרון: סגור
ארמון: סגור
חן: הקירה בסייגון 9.15, 7.00, 4.30
עצמון 1: מוכת ירח 9.15, 7.00, 4.30
עצמון 2: זרוק אותה מהרכבת 9.15, 7.00, 4.30
עצמון 3: פסיכיאטר ליום אחד 9.15, 7.00, 4.30

אור: שלושה גברים ותינוקת 7.00, 4.30
קריאור: בשם העם 9.15, 7.00, 4.30
רון: תינוקת בירושה 9.15, 7.00, 4.30
שבים: יופיו של החטא 9.00, 7.00
רב גת 1: משודרים חדשות 9.15, 6.45, 4.15
רב גת 2: עיניים שחורות 9.15, 7.00, 4.30
רב אור 1: הקיסר האחרון 8.15, 5.00
רב אור 2: וול סטריט 9.15, 6.50, 4.30
רב אור 3: שאלה של שפיות 9.15, 6.50, 4.30

■ קריות חיפה

סביר: וול סטריט 9.15, 7.00
סביון: שלושה גברים ותינוקת 9.15, 7.00
אורות: לאן דה פלורט 9.15, 7.00
בית העם: חנה סנש 9.15, 7.00
הדובל: ריקוד משותת 9.15, 7.00
ציון: מוכת ירח 9.15, 7.00

■ אשדוד

צמרת: החזר גורלי 9.30, 7.30
אשדוד: הקירה בסייגון 9.30, 7.30

■ אשקלון

אסתר: סגור
מאוויה: יופיו של החטא 9.30, 7.30
רחל: שחיטות בגורל 9.30, 7.30

■ באר-שבע

חן: חנה סנש 9.00, 6.00
היכל התרבות: סגור

■ הרצליה ■ רמת השרון

היכל: סגור
כוכב דניאל אדריבוריס: לאן דה פלורט 7.15, 9.30
כוכב:
7.00–9.35 ריקוד מושחת

■ עפולה

בית-תרבות: 9.00 וולסטריט

■ חולון ■ בת-ים

אדריבוריס: ארזי המנהל 9.30, 7.30
ארמון: תכנית הזהב 9.30, 7.30
כוכבים: הקירה בסייגון 9.30, 7.30
עצמאות: מוכת ירח 9.30, 7.30, 5.00
סביון: בשואה לשניים 9.30, 7.15, 5.00
ריגה: השוד 9.30, 7.30

■ חדרה

חירה: פעמיים אשתי 9.30, 7.15

■ כפר-סבא ■ רעננה

עמל: באבון 9.30, 7.15
תל: וול סטריט 9.30, 7.15
אורות: סגור

■ לוד ■ רמלה

אבלים: סגור
בית ירע: בראודק 9.30, 7.15
אביה: בראודק 9.30, 7.30

■ נהריה ■ עכו

הוד: הפורצת מסאן פרנסיסקו 9.30, 7.15
רון: סגור
אדריבוריס: סגור

■ נתניה

אסתר: מוכת ירח 9.30, 7.15
שרון: שלושה גברים ותינוקת 9.30, 7.30
סמדרה: השוד 9.30, 7.15, 5.00
הדר: התנות מעבר לפינה 7 9.30

■ קרית אונו

מתנים: שיגעון בחלל 9.15, 7, 4.30

■ פתח-תקוה

שלום: יופיו של החטא 9.30, 7.30
היכל 1: מוכת ירח 9.30, 7.30, 5.00
היכל 2: חנה סנש 9.10, 6.15
היכל 3: הקיסר האחרון 9.10, 6.15

■ קרית שמונה

שנית: ללא בוצא 9.30, 7.15

■ ראשל"צ ■ רחובות

ג.ג. רון 1: תינוקת בירושה 9.30, 5.00
ג.ג. רון 2: הקיסר האחרון 9.30, 6.00
נקמה: באבון 9.30, 7.30
ראשון: משודרים חדשות 9.30, 7.30
בית העם: אי אפשר לקנות אהבה 9.30, 6.00
הדר: הקיסר האחרון 9.30, 6.50
חן: הכקב צמוד 9.15, 7.15

■ רמת-גן ■ גבעתיים

ארמון: שלושה גברים ותינוקת 9.30, 5.00, 7.30
ארמון: סגור
לילי: שם המשחק 9.30, 7.30
הדר: מוכת ירח 9.30, 7.30, 5.00
רב-גן 1: וולסטריט 9.25, 7.30, 5.00
רב-גן 2: שאלה של שפיות 9.30, 7.25, 5.00
רב-גן 3: השוד 9.55, 7.25, 5.00
רב-גן 4: הקיסר האחרון 9.15, 6.15
שביט: לאן דה פלורט 9.30, 7.00